

Európska
komisia

ŠPECIÁLNY EUROBAROMETER 565

Zmena klímy

EUROBAROMETROVÁ SPRÁVA
FEBRUÁR – MAREC 2025

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Tento prieskum si vyžiadalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre oblasť klímy (GR CLIMA).
a koordinuje ho Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu
(GR COMM, oddelenie monitorovania médií a Eurobarometra)

Tento dokument nepredstavuje stanovisko Európskej komisie. Výklady a názory, ktoré obsahuje, sú výlučne výkladmi a názormi autorov.

Názov projektu

Zmena klímy – správa

Jazyková verzia

SK

Médiá/Objem

PDF Web

Katalógové číslo

ML-O 1-25-03 I-EN-N

ISBN

978-92-68-28207-6

DOI

10.2834/3928510

© Európska únia, 2025

Politika Komisie v oblasti opakovaného použitia sa vykonáva na základe rozhodnutia Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Pokiaľ nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené na základe licencie Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použitie je povolené za predpokladu, že sa uvedie primeraný zápočet a všetky zmeny.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Dokument pripravený Pierrom Dieumegardom [preEurope-Democracy-Esperanto](#)

Účelom tohto "predbežného" dokumentu je umožniť väčšiemu počtu ľudí v Európskej únii oboznámiť sa s dokumentmi, ktoré vypracovala Európska únia (a ktoré sú financované z ich daní).

Ak nie sú k dispozícii žiadne preklady, občania sú z diskusie vylúčení.

Tento dokument „Eurobarometer“ [existoval len v angličtine](#), v súbore pdf. Z prvého súboru sme vytvorili súbor odt, ktorý pripravil softvér Libre Office na strojový preklad do iných jazykov. Výsledky sú teraz [k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch](#).

Je žiaduce, aby administratíva EÚ prevzala preklad dôležitých dokumentov. „Dôležité dokumenty“ nie sú len zákony a iné právne predpisy, ale aj dôležité informácie potrebné na spoločné prijímanie informovaných rozhodnutí.

S cieľom spoločne diskutovať o našej spoločnej budúcnosti a umožniť spoľahlivé preklady by bol medzinárodný jazyk esperanto veľmi užitočný vzhľadom na jeho jednoduchosť, pravidelnosť a presnosť.

Kontaktujte nás:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Obsah

Úvod.....	4
Úvod.....	5
Metodika.....	5
Kľúčové zistenia.....	7
I. Európske povedomie a obavy v súvislosti so zmenou klímy.....	10
1. Všeobecné povedomie.....	11
2. Obavy zo zmeny klímy.....	18
II. Vystavenie rizikám súvisiacim s klímou a osobné opatrenia.....	24
1. Expozícia a hrozby.....	25
2. Individuálne úsilie.....	29
III. Subjekty s najlepšou pozíciou na riešenie zmeny klímy.....	39
1. Vláda a inštitúcie.....	40
2. Vnímaná naliehavosť.....	45
3. Vnímaná účinnosť národných vlád.....	51
IV. Podpora politik a opatrení súvisiacich s klímou.....	55
1. Význam opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti.....	56
2. Význam opatrení na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov.....	64
3. Stanoviská k prioritám v oblasti zmeny klímy.....	72
4. Podpora klimatickej neutrality do roku 2050.....	89
5. Stanoviská k fosílnym palivám.....	92
V. Klimatické zmeny v médiách.....	99
1. Klimatické zmeny v tradičných médiách.....	100
2. Úloha dezinformácií.....	102
Záver.....	105
Poznámky.....	108
Technické špecifikácie.....	109
Dotazník.....	114

Úvod

Úvod

Európska únia je priekopníkom v politike v oblasti klímy a zaviazala sa stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom. Cieľom EÚ je podporovať ekologický hospodársky rast, ktorý je oddelený od využívania zdrojov, a zabezpečiť, aby sa na nikoho ani na žiadne miesto nezabudlo. V európskom právnom predpise v oblasti klímy sa stanovuje právna povinnosť znížiť čisté emisie skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a dosiahnuť nulovú bilanciu do roku 2050.

Jadrom dosahovania týchto cieľov je balík Fit for 55 – komplexný súbor návrhov politiky v oblasti klímy, v ktorom sa spájajú nové iniciatívy s aktualizáciou existujúcich právnych predpisov v kľúčových odvetviach vrátane energetiky, dopravy, obchodovania s emisiami, využívania pôdy a lesného hospodárstva. Na financovanie transformácie vyčlenila EÚ 30 % svojich celkových výdavkov na iniciatívy súvisiace s klímou do roku 2027.¹

Prechod na ekologické hospodárstvo nie je len environmentálnou nevyhnutnosťou, ale je nevyhnutný aj pre dlhodobú prosperitu EÚ. Zmena klímy už výrazne ovplyvňuje európske spoločnosti a hospodárstva. Rok 2024 bol najteplejším zaznamenaným rokom v Európe² a toto vykurovanie má v lete významný vplyv na zdravie. V roku 2023 zaznamenala Európa odhadom 47 690 úmrtí súvisiacich s teplom, čo je druhé najvyššie mýto zaznamenané od roku 2015, ktoré v roku 2022 prekonal len nahlásených 61 672 úmrtí. Krajiny južnej Európy, najmä Grécko, Taliansko a Španielsko, vykázali najvyššiu mieru úmrtnosti.³ Vzhľadom na rastúci počet obetí na životoch si EÚ 15. júla 2023 pripomenula Európsky deň obetí globálnej klimatickej krízy s cieľom pripomenúť si stratené osoby a zvýšiť informovanosť o budovaní odolnosti. V európskom posúdení klimatických rizík (EUCRA) z roku 2024 pod vedením EEA a s podporou Európskej komisie sa identifikovalo 36 hlavných klimatických rizík pre Európu, pričom osem z nich si vyžaduje naliehavé opatrenia. Poukazuje na rastúce hrozby pre ekosystémy, ľudské zdravie a infraštruktúru, najmä v južnej Európe.⁴ V reakcii na to Európska komisia pripravuje európsky plán adaptácie na zmenu klímy, ktorý sa má prijať v roku 2026 a ktorého cieľom je zvýšiť odolnosť a pripravenosť vo všetkých odvetviach a členských štátoch EÚ.⁵

Prechod na emisne neutrálné hospodárstvo je navrhnutý tak, aby občanom a budúcim generáciám poskytoval rozsiahle výhody vrátane lepšej a cenovo dostupnejšej verejnej dopravy, bezpečných dodávok čistejšej energie, obnovy biodiverzity a čistejšieho ovzdušia a nových nadčasových pracovných miest a odbornej prípravy v

oblasti zručností na účely transformácie.⁶ Nové iniciatívy, ako je Dohoda o čistom priemysle, ukotvujú politiku v oblasti klímy v dlhodobej konkurencieschopnosti Európy tým, že urýchľujú investície do čistých technológií a posilňujú priemyselnú základňu. Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu podporuje domácnosti a podniky pri transformácii a zabezpečuje energetickú bezpečnosť a cenovú dostupnosť.

Tento nedávny pokrok v politike podčiarkuje pretrvávajúci záväzok EÚ riešiť zmenu klímy. Táto osobitná správa Eurobarometra poskytuje komplexný prehľad o tom, ako verejnosť vníma tieto kritické otázky a ako sa do nich zapája.

Tento osobitný prieskum Eurobarometra je najnovším zo série prieskumov zameraných na postoje Európanov k zmene klímy, pričom predchádzajúcimi prieskumami boli osobitný prieskum Eurobarometra č. 538 z mája – júna 2023⁷ a osobitný prieskum Eurobarometra č. 513 z marca – apríla 2021.⁸ Správa sa týka týchto siedmich hlavných oblastí:

- Európske povedomie a obavy v súvislosti so zmenou klímy a súvisiacimi rizikami.
- Osobné vystavenie rizikám a hrozbám súvisiacim s klímou.
- Prijaté osobné opatrenia.
- Európske stanoviská o tom, ktoré subjekty majú najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy.
- Vnímané ako naliehavé, aby sa orgány pripravili na dôsledky zmeny klímy.
- Podpora konkrétnych politík súvisiacich s klímou a energetikou v Európe vrátane cieľa EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.
- Postoje k médiám a spravodajstvu o klíme a dezinformáciám o zmene klímy.

Tento prieskum uskutočnila skupina Verian Belgium v 27 členských štátoch Európskej únie od 18. februára do 16. marca 2025.

Metodika

Tento osobitný prieskum Eurobarometra č. 565 o zmene klímy bol súčasťou vlny Eurobarometra EB103.2 a uskutočnil sa od 18. februára do 10. marca 2025. Uskutočnili sa rozhovory s približne 26 319 respondentmi z rôznych sociálnych a demografických skupín v príslušnom národnom jazyku. Tento prieskum zadala Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre oblasť klímy (GR CLIMA).

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 https://commission.europa.eu/news-and-media/news/2024-warmest-year-record-europe-finds-european-state-climate-report-2025-04-15_en

3 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39134730/>

4 <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>

5 <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/eu-adaptation-policy/european-climate-adaptation-plan>

6 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

7 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2954>

8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Použila sa metodika štandardných prieskumov Eurobarometra, ktoré vykonalo Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu (GR COMM) (oddelenie monitorovania médií a Eurobarometra).⁹ Rozhovory sa viedli osobne, a to buď fyzicky v domácnostiach ľudí, alebo prostredníctvom videokonferencie na diaľku v príslušnom štátnom jazyku. Rozhovory s video interakciou na diaľku („online osobný rozhovor“ alebo CAVI, počítačovo asistované videorozhovory), ktoré sa uskutočnili len v Dánsku, na Malte, v Holandsku, vo Fínsku a Švédsku. Technická poznámka týkajúca sa rozhovorov uskutočnených členskými inštitútmi siete Verian je pripojená k tejto správe.

pozastavené v časti krajiny, ktorá nie je kontrolovaná vládou Cyperskej republiky. Z praktických dôvodov sú do kategórie „CY“ a do priemeru EÚ27 zahrnuté len rozhovory uskutočnené v časti krajiny kontrolovanej vládou Cyperskej republiky.

V celej správe sa výsledky porovnávajú s osobitným prieskumom Eurobarometra č. 538 z roku 2023.

Chceli by sme poďakovať ľuďom v celej Európskej únii, ktorí ponúkli svoj čas na účasť na tomto prieskume.

Bez ich aktívnej účasti by táto štúdia nebola možná.

Poznámka: V tejto správe sa na krajiny EÚ odkazuje prostredníctvom ich oficiálnych skratiek, ktoré sú uvedené nižšie:

Belgicko	BE	Litva	LT
Bulharsko	BG	Luxembursko	LU
Česko	CZ	Maďarsko	HU
Dánsko	DK	Malta	MT
Nemecko	DE	Holandsko	NL
Estónsko	EE	Rakúsko	AT
Írsko	IE	Poľsko	PL
Grécko	EL	Portugalsko	PT
Španielsko	ES	Rumunsko	RO
Francúzsko	FR	Slovinsko	SI
Chorvátsko	HR	Slovensko	SK
Taliansko	IT	Fínsko	H
Cyperská republika	CY *	Švédsko	SE
Lotyšsko	LV		
Európska únia – vážený priemer za 27 členských štátov			EÚ27

* Cyprus ako celok je jedným z 27 členských štátov Európskej únie. Acquis communautaire však bolo

9 Metodické prístupy Eurobarometra:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Kľúčové zistenia

Mnohí Európania sa domnievajú, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou.

- Približne osem z desiatich Európanov (84 %) sa domnieva, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, pričom najvyššia miera súhlasu je vo Švédsku (96 %) a najnižšia v Estónsku (61 %).

Európania sú veľmi znepokojení zmenou klímy a prijímajú osobné opatrenia.

- Približne osem z desiatich Európanov (85 %) sa domnieva, že zmena klímy je vážnym problémom, pričom najväčšie obavy vzbudzuje Francúzsko, Maďarsko a Švédsko (každý 92 %).
- Ženy (87 % v porovnaní s 83 % mužov) a najmladší respondenti (vo veku 15 – 24 rokov) (88 % v porovnaní s 83 % vo veku 40 – 54 rokov) sú skupiny, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou považujú zmenu klímy za vážny problém. Osoby vystavené environmentálnym alebo klimatickým rizikám vzbudzujú veľké obavy (91 %) v porovnaní s osobami, ktoré im neboli vystavené (81 %).
- V tejto súvislosti sa takmer štyria z desiatich Európanov (38 %) cítia vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám, pričom najvyššia vnímaná expozícia je na Malte (68 % sa cítia vystavených)¹⁰ a najnižšia vo Fínsku (14 %).
- Okrem toho väčšina Európanov (59 %) prijala za posledných šesť mesiacov opatrenia na boj proti zmene klímy, pričom najvyššia angažovanosť bola na Malte (82 %) a najnižšia v Rumunsku (29 %).

Vlády členských štátov sú vnímané ako krajiny, ktoré majú najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy.

- Národné vlády (66 %) sa považujú za najvhodnejšie na riešenie zmeny klímy, za nimi nasleduje Európska únia (59 %) a podniky a priemysel (58 %).
- Národná vláda je na prvom mieste v 21 členských štátoch EÚ, najčastejšie sa spomína v Grécku a Dánsku (každý 80 %). Európska únia je na prvom mieste v Chorvátsku (63 %) a Belgicku (62 %), zatiaľ čo podniky a priemysel sa považujú za najlepšie umiestnené subjekty v šiestich krajinách vrátane Fínska (71 %) a Nemecka (66 %).
- Na všetkých úrovniach riadenia sa vníma ako veľmi naliehavé prijať opatrenia v oblasti zmeny klímy, pričom 85 % respondentov očakáva, že regionálne a miestne orgány budú konať, a 88 % očakáva opatrenia od národných vlád aj Európskej únie.
- Väčšina Európanov (67 %) sa však domnieva, že ich národná vláda nerobí dosť pre riešenie zmeny klímy, pričom najvyššia miera nespokojnosti je vo Francúzsku a Švédsku (každý 77 %).
- V Estónsku sa 21 % respondentov domnieva, že ich vláda robí príliš veľa, čo je najvyššie skóre spomedzi všetkých členských štátov EÚ.

Takmer osem z desiatich Európanov považuje opatrenia v oblasti klímy za hospodársku príležitosť

- 90 % respondentov sa domnieva, že je dôležité, aby národné vlády prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, za ktorými nasledujú regionálne a miestne orgány (89 %) a Európska únia (88 %).
- 89 % Európanov považuje za dôležité, aby národné vlády prijali opatrenia na podporu energie z obnoviteľných zdrojov, za ktorými nasleduje EÚ a regionálne a miestne orgány (každý z nich 88 %).
- Viac ako osem z desiatich Európanov (85 %) súhlasí s tým, že boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života.
- Viac ako sedem z desiatich Európanov (77 %) súhlasí s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú vyššie ako náklady na investície do prechodu na čistú energiu.
- Viac ako sedem z desiatich Európanov (77 %) sa domnieva, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám a zvýši konkurencieschopnosť podnikov EÚ.
- Približne osem z desiatich Európanov (83 %) súhlasí s tým, že lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši životy občanov EÚ.
- Približne osem z desiatich Európanov (84 %) podporuje poskytovanie väčšej podpory európskym spoločnostiam, aby mohli súťažiť na svetovom trhu s čistými technológiami.

Európania prejavujú silnú podporu cieľom EÚ v oblasti klímy a prechodu na čistú energiu, hoci niektoré krajiny sú naďalej skeptické.

- Osem z desiatich Európanov (81 %) podporuje cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou.
- Tri štvrtiny Európanov (75 %) súhlasia s tým, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ.
- Približne osem z desiatich Európanov (79 %) súhlasí s tým, že na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená zníženie dotácií na fosílnu palivá.

Polovica Európanov nedôveruje médiám, pokiaľ ide o informácie o zmene klímy, a cíti sa byť vystavená dezinformáciám.

- O niečo viac ako polovica Európanov (52 %) sa domnieva, že tradičné médiá v ich krajine neposkytujú jasné informácie o zmene klímy, pričom najvyššia miera nespokojnosti je na Malte (72 %).
- Takmer polovica Európanov (49 %) sa domnieva, že je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách, pričom najvyššia dohoda je vo Švédsku (67 %).

¹⁰ Celkový počet „veľmi vystavených“ a „trochu vystavených“.

I. Európske povedomie a obavy v súvislosti so zmenou klímy

1. Všeobecné povedomie

Európaniaveria, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou

Respondenti sa pýtali, či súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou.¹¹

Jasná väčšina európskych občanov, viac ako 8 z 10 respondentov, sa domnieva, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (84 %). Naproti tomu 14 % respondentov nesúhlasí s týmto tvrdením a 2 % uvádzajú, že o ňom nevedia.

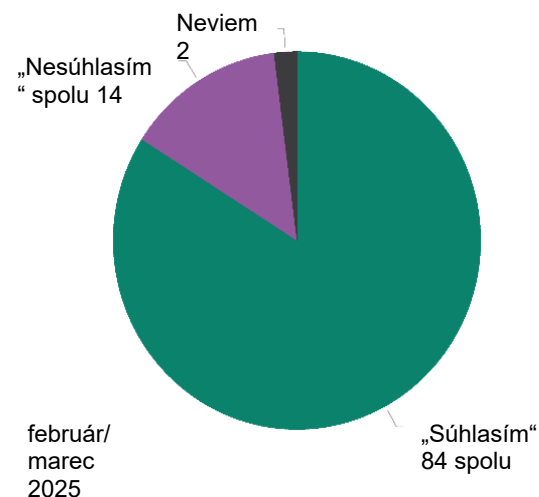
Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ vo väčšej či menšej miere súhlasí s tým, že zmena klímy je spôsobená človekom. V šiestich krajinách s týmto tvrdením súhlasí najmenej 9 z 10 respondentov. Do tejto skupiny patrí Švédsko (96 %), Dánsko (93 %), Malta (93 %), Portugalsko (92 %), Grécko (90 %) a Holandsko (90 %). Respondenti v Estónsku (61 %) a Rumunsku (69 %) vykazujú najnižšiu úroveň zhody.

Najvyššia miera nezhody bola zaznamenaná v Estónsku, kde približne tretina respondentov (34 %) neverí, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou. Rumunsko (28 %) a Česko (25 %) nasledujú s pomerne vysokou úrovňou nezhody.

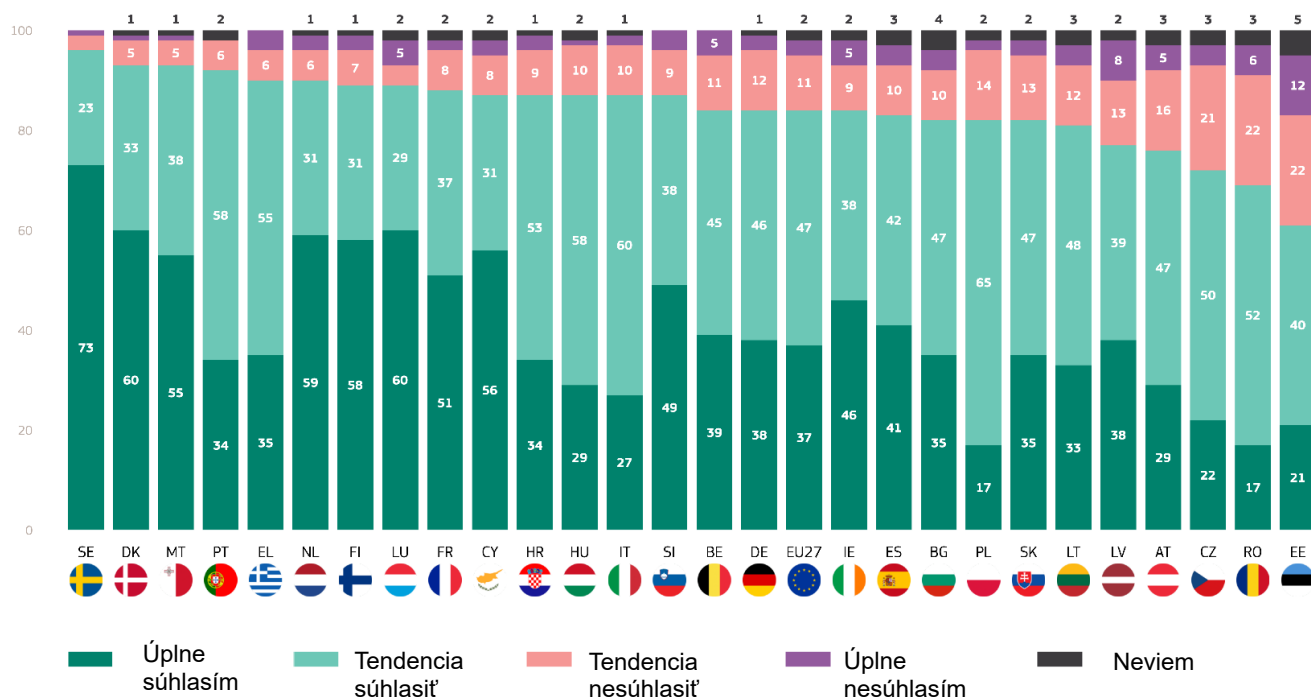
Je pozoruhodné, že v krajinách s najvyšším skóre dohody väčšina respondentov „úplne súhlasí“ s tvrdením, že

zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (Švédsko: 73 %, Dánsko: 60 %, Malta: 55%).

SD1. Do akej miery súhlasíte s týmto vyhlásením o zmene klímy? Zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (EÚ27) (%)

SD1: Do akej miery súhlasíte s týmto vyhlásením o zmene klímy? Zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (%)

¹¹ SD1. Do akej miery súhlasíte s týmto vyhlásením o zmene klímy? Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k sociálno-demografickým¹² kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

- U mužov (83 %) je o niečo menej pravdepodobné ako u žien (86 %), že pripisujú zmenu klímy ľudským príčinám.
- Pokiaľ ide o vek, najvyššia zhoda je medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov (89 %), za ktorými nasleduje 25 – 39 rokov (86 %). 40 – 54 (84 %) a 55+ (83 %)
- V najmladšej skupine (vo veku 15 – 24 rokov) 10 % respondentov nesúhlasí v porovnaní so 14 % v prípade najstaršej skupiny (vo veku 55 rokov a viac).
- Vzdelávanie má významný vplyv na výsledky. Tí, ktorí stále študujú, s najväčšou pravdepodobnosťou súhlasia (92 %), zatiaľ čo respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní vo veku 20 rokov alebo neskôr (88 %), prichádzajú ako ďalší. Najmenej pravdepodobne súhlasia tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 16 – 19 rokov (83 %) a skončili vo veku 15 rokov alebo skôr (80 %).
- Spomedzi sociálno-profesijných kategórií študenti (93 %) zaznamenávajú najvyšší podiel tých, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, ktorú sledujú manažéri (88 %), iní administratívni pracovníci (86 %) a manuálni pracovníci (84 %). Samostatne zárobkovo činné osoby (83 %), osoby v domácnosti (81 %), nezamestnaní (81 %) a dôchodcovia (82 %) sú všetky klastre blízko priemeru EÚ alebo mierne pod ním (84 %).
- Rozdiel je¹³ aj v subjektívnej urbanizácii. Obyvatelia veľkých miest (88 %) pripisujú zmenu klímy ľudskej činnosti, zatiaľ čo malé/stredné mestá (86 %) ju nasledujú a vidiecke oblasti (80 %) sú na najnižšom mieste.
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za „väzby problém“, uvádzajú 92 % súhlas, že zmena klímy je spôsobená človekom, zatiaľ čo tí, ktorí ju považujú za „nezávažný problém“, klesli na 43 % súhlas a väčšina (55 %) nesúhlasila.
- Z vystavenia environmentálnym a klimatickým rizikám vyplýva väčšia zhoda v tom, že zmena klímy je spôsobená človekom: 91 % v porovnaní s 81 % tých, ktorí neboli exponovaní.
- Jasnosť národných médií vykazuje malý rozdiel. Respondenti, ktorí považujú svoje mediálne pokrytie za jasné, pokiaľ ide o otázky klímy, po 84 % dohode, zatiaľ čo tí, ktorí považujú svoje médiá za nejasné, uvádzajú 86 % dohodu.

SD1 Do akej miery súhlasíte s týmto vyhlásením o zmene klímy?
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou

(% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	84	14	2
Pohlavie			
Človek	83	15	2
Žena	86	12	2
Vek			
15-24	89	10	1
25-39	86	13	1
40-54	84	15	1
55+	83	14	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	80	17	3
16-19	83	16	1
20+	88	11	1
Stále študuje	92	7	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	83	16	1
Manažéri	88	11	1
Ostatné biele golieri	86	13	1
Manuálni pracovníci	84	15	1
Osoby v domácnosti	81	16	3
Nezamestnaní	81	17	2
dôchodca	82	15	3
Študenti	93	6	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	80	18	2
Malé alebo stredne veľké mesto	86	13	1
Veľké mesto	88	10	2
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	92	7	1
Nie je to vážny problém	43	55	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	91	8	1
Nie je vystavený	81	17	2
Nat. Média poskytujú jasné informácie. na C.C.			
Súhlasím	84	14	2
Nesúhlasím	86	13	1

¹² Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

¹³ Osobné alebo psychologické vnímanie toho, že ste súčasťou mestského prostredia, bez ohľadu na to, či skutočne žijete v meste alebo nie

Klimatické zmeny patria medzi tri najzávažnejšie problémy, ktorým svet čelí.

Cieľom ďalšej otázky bolo zmerať rozsah, v akom sa zmena klímy vníma ako vážny problém vo vzťahu k iným výzvam na celom svete. Respondentom bol predložený zoznam globálnych problémov a potom sa ich opýtali, ktoré z nich považujú za dva najzávažnejšie problémy, ktorým čelí svet ako celok.¹⁴

Približne šesť z desiatich Európanov sa domnieva, že ozbrojené konflikty sú jedným z najzávažnejších problémov (61 %), po ktorých nasleduje polovica Európanov, ktorí uviedli, že chudoba, hlad a nedostatok pitnej vody sú jedným z dvoch najzávažnejších problémov na svete (50 %). Zmena klímy patrí spolu s hospodárskou situáciou na treťom mieste medzi najzávažnejšie problémy na európskej úrovni (v oboch prípadoch 47 %).

V 18 členských štátoch EÚ respondenti uvádzajú ozbrojené konflikty ako jeden z najzávažnejších problémov, ktorým čelí svet ako celok. Túto skupinu vedie Slovensko (75 %), Litva (74 %) a Nemecko (69 %). Klimatické zmeny sa však radia medzi najlepšie v štyroch krajinách: Švédsko (77 %), Dánsko (73 %), Holandsko (65 %) a Malta (49 %).

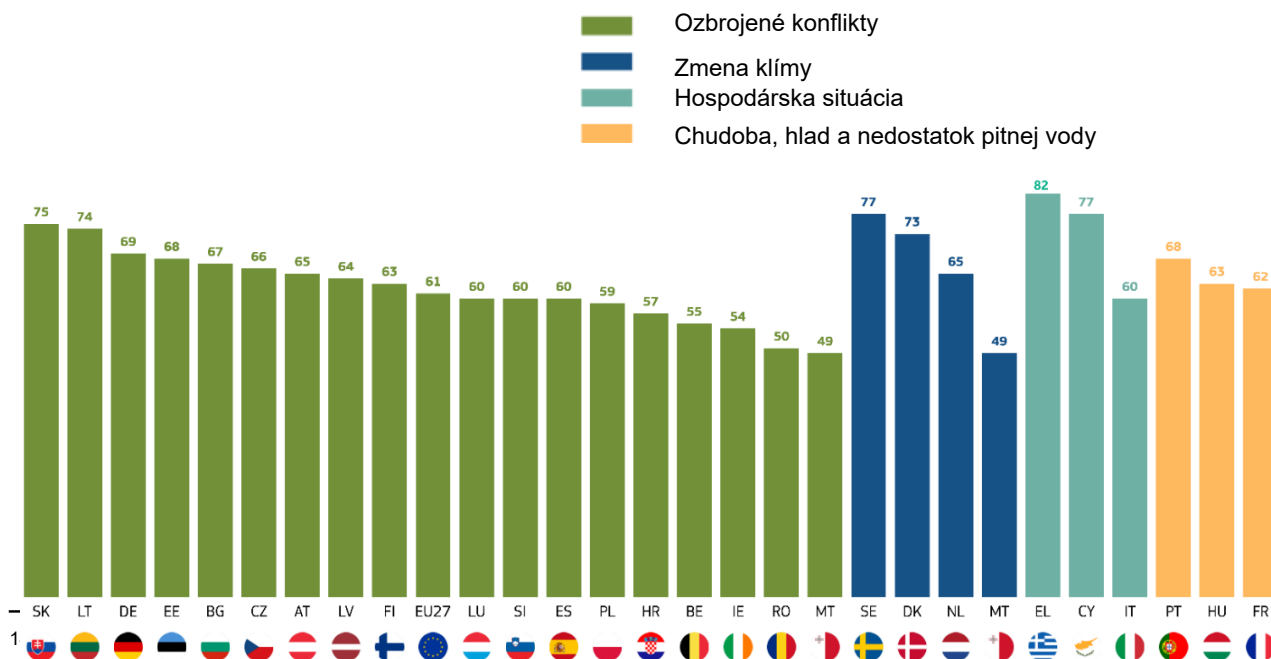
V piatich krajinách je zmena klímy na druhom mieste medzi najzávažnejšími problémami, ktorým svet čelí. Týmto krajinami sú Fínsko (59 %), Írsko (53 %), Nemecko (51 %), Belgicko (49 %) a Litva (42 %).

V štyroch krajinách je zmena klímy tretím najzávažnejším problémom: Francúzsko (52 %), Luxembursko (50 %), Taliansko (48 %) a Slovinsko (46 %).

V 9 krajinách najmenej polovica respondentov považuje zmenu klímy za jeden z najzávažnejších problémov, ktorým svet čelí. Krajiny, v ktorých najmenej respondentov

považuje zmenu klímy za jeden z najzávažnejších problémov, sú Estónsko (28 %), Česko (30 %), Lotyšsko (30 %) a Rumunsko (30 %).

QD1ab: Ktorý z týchto problémov považujete za najzávažnejší problém, ktorému čelí celý svet? Po prvé? A potom? (Možné viacnásobné ODPOVEDE)(%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD1ab: Ktorý z nasledujúcich problémov považujete za najzávažnejší problém, ktorému čelí svet ako celok? A potom?
(Viacnásobné ODPOVEDE MOŽNÉ (%))

	Ozbrojené konflikty	Chudoba, hlad a nedostatok pitnej vody	Zmena klímy	Hospodárska situácia	Zhoršenie demokracie a právneho štátu	Medzinárodný terorizmus	Zhoršenie prírody	Dezinformácie	Šírenie infekčných chorôb	Rastúca svetová populácia	Ostatné (SPONTA NEOUS)	Žiadne (SPONTA NEOUS)	Neviem
EÚ27	61	50	47	47	38	35	33	30	27	25	0	0	0
BE	55	44	49	36	32	32	29	30	20	27	0	0	0
BG	67	52	33	52	29	37	41	32	44	20	0	0	0
CZ	66	36	30	50	28	41	38	27	38	26	0	1	3
DK	65	52	73	23	47	25	38	43	21	28	0	0	1
DE	69	45	51	45	49	39	28	32	16	30	1	0	0
EE	68	36	28	55	25	25	36	34	33	25	1	0	0
IE	54	42	53	42	33	34	24	40	25	20	1	0	0
EL	52	74	46	81	52	30	41	35	40	23	0	0	0
ES	60	59	43	55	27	27	26	29	23	16	0	0	0
FR	57	62	52	44	36	41	39	25	24	25	0	0	0
HR	57	54	49	51	38	39	46	23	37	24	0	0	0
IT	59	42	48	60	33	36	34	25	39	24	0	0	0
CY	57	74	49	77	27	35	23	34	37	20	1	0	1
LV	64	28	30	43	17	26	24	39	22	13	1	0	1
LT	74	34	42	41	24	31	38	39	31	24	0	0	1
LU	60	57	50	36	39	41	33	33	15	19	0	0	0
HU	48	63	45	58	39	31	54	23	48	38	0	0	0
MT	49	44	49	35	33	43	25	25	24	19	0	1	0
NL	58	47	65	24	49	28	34	45	19	34	1	0	0
AT	65	56	51	50	53	45	44	35	36	44	1	1	0
PL	59	33	25	36	27	28	20	25	26	14	0	0	0
PT	62	68	46	64	28	38	34	23	26	27	1	0	1
RO	50	49	30	48	36	28	33	36	35	21	0	0	0
SI	60	49	46	41	28	44	41	36	24	28	0	0	0
SK	75	62	39	46	36	31	46	41	44	30	0	0	0
FI	63	50	59	22	43	23	35	36	17	32	0	0	0
SE	66	57	77	25	62	28	39	51	21	27	1	0	0

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k sociálno-demografickým¹⁵ kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

15 Prehľad údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD1ab Ktoré z nasledujúcich považujete za jediný najzávažnejší problém, ktorému svet čelí ako chvíľu? po prvé? A potom? (možné viacnásobné odpovede)													
	Zmena klímy	Medzinárodný terorizmus	Chudoba, hlad a nedostatok pitnej vody	Šírenie infekčných chorôb	Hospodárska situácia	Dezinformácie	Ozbrojené konflikty	Rastúca svetová populácia	Zhoršenie prírody	Zhoršenie demokracie a právneho štátu	Ostatné (SPONTANEOUS)	Žiadne (SPONTANEOUS)	Neviem
EÚ27	47	35	50	27	47	30	61	25	33	38	0	0	0
Pohlavie													
Človek	46	34	48	24	47	32	62	26	32	39	0	0	0
Žena	48	35	52	29	47	29	60	24	33	36	0	0	0
Vek													
15-24	51	32	51	26	46	30	59	24	35	32	0	0	0
25-39	47	32	50	26	49	35	57	25	34	39	0	0	0
40-54	45	36	49	26	48	31	61	26	32	39	0	0	0
55+	46	36	51	28	46	27	63	25	32	38	1	0	0
Vzdelávanie (koniec)													
-15	39	40	54	31	57	22	62	20	26	31	0	0	1
16-19	43	35	50	28	49	29	60	26	33	36	0	0	0
20+	52	32	49	23	40	35	61	25	34	43	0	0	0
Stále študuje	56	30	53	25	47	32	63	24	37	34	0	0	0
Sociálno-profesijná kategória													
Samostatne zárobkovo činné osoby	47	34	50	26	49	33	61	26	33	41	0	0	1
Manažéri	51	30	47	22	41	35	61	25	32	44	1	0	0
Ostatné biele obojky.	49	33	47	28	48	34	59	26	35	39	0	0	0
Manuálni pracovníci	42	38	49	28	51	30	58	27	32	36	0	0	0
Osoby v domácnosti	41	32	53	32	53	28	56	23	32	35	0	0	0
Nezamestnaní	43	34	57	26	49	30	60	23	35	32	0	0	0
dôchodca	46	37	52	28	46	26	64	24	31	37	1	0	0
Študenti	57	30	52	22	45	32	61	23	36	35	0	0	0
Subjektívna urbanizácia													
Vidiecka oblasť alebo dedina	42	37	49	25	48	31	61	26	32	36	1	0	1
Malé alebo stredne veľké mesto	46	35	47	27	47	29	61	25	31	36	0	0	0
Veľké mesto	53	32	56	28	46	32	60	24	35	41	0	0	0
Vnímanie zmeny klímy													
Vážny problém	53	34	52	28	47	31	61	25	35	38	0	0	0
Nie je to vážny problém	12	37	40	22	47	29	58	24	18	37	0	0	0
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám													
Odhalené	49	32	49	29	49	31	55	25	35	36	0	0	0
Nie je vystavený	46	36	51	25	47	30	64	25	31	39	0	0	0
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy													
Súhlasím	52	35	52	27	46	32	64	26	35	40	0	0	0
Nesúhlasím	44	34	49	26	48	29	58	25	31	37	0	0	0

- Muži hlásia ozbrojené konflikty (62 %) viac ako ženy (60 %), zatiaľ čo ženy vyjadrujú väčšie obavy

z chudoby/hladu (52 %) a zmeny klímy (48 %) v porovnaní s mužmi (48 % a 46 %).

- Skupina vo veku 15 – 24 rokov vykazuje veľké obavy z chudoby/hladu a zmeny klímy (v oboch prípadoch 51 %). Skupina 25 – 39 a skupina 40 – 54 sú najviac znepokojení ozbrojenými konfliktmi (57 % a 61 %). Skupina 55+ upozorňuje na ozbrojené konflikty (63 %) a pôzujerty/hunger (51 %).
- Osoby so vzdelaním do 15 rokov sú najviac znepokojené ozbrojenými konfliktmi (62 %) a najmenej nárastom svetovej populácie (20 %). S rastúcou úrovňou vzdelania sa zvyšuje najmä záujem o zmenu klímy, pričom medzi tými, ktorí stále študujú, dosahuje až 56 %, zatiaľ čo záujem o chudobu a hlad klesá z 54 % na 49 %. Tí, ktorí stále študujú, považovaní samostatne, najčastejšie vybraný ozbrojený konflikt (63 %) ako vážny problém, po ktorom nasleduje zmena klímy (56 %) a chudoba a hlad (53%) –
- Osoby na dôchodku sú najviac znepokojené ozbrojenými konfliktmi (64 %). Študenti uvádzajú najväčšie obavy v súvislosti so zmenou klímy (57 %).
- Vo všetkých typoch urbanizácie zostávajú ozbrojené konflikty hlavným problémom v rozmedzí od 60 % do 61 %. Medzitým sa obavy zo zmeny klímy zvyšujú zo 42 % vo vidieckych oblastiach na 53 % vo veľkých mestách a obavy z chudoby a hladu sa zvyšujú zo 49 % na 55 %.
- Bez ohľadu na to, či ľudia vnímajú zmenu klímy ako vážny problém, ozbrojené konflikty sú hlavným problémom oboch skupín; uviedlo 61 % tých, ktorí považujú zmenu klímy za vážnu, a 58 % tých, ktorí ju nepovažujú za vážnu. Ich druhé priority sa však líšia: tí, ktorí sú znepokojení zmenou klímy, sa zameriavajú na samotnú zmenu klímy (53 %), zatiaľ čo tí, ktorí nekladú väčší dôraz na hospodársku situáciu (47 %).
- Bez ohľadu na vystavenie environmentálnym rizikám 55 % vystavených a 64 % nevystavených identifikuje ozbrojené konflikty ako najzávažnejší problém. Exponovaní jednotlivci uvádzajú vyššie obavy týkajúce sa zmeny klímy (49 %), rovnako ako chudoba a hospodárska situácia, zatiaľ čo neexponovaní jednotlivci vykazujú mierne nižšiu úroveň obáv týkajúcich sa zmeny klímy (46 %) a hospodárskej situácie (47 %), ale zameriavajú sa skôr na chudobu (51 %).
- Bez ohľadu na to, či sa ľudia domnievajú, že národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, väčšina z oboch skupín považuje ozbrojené konflikty za najzávažnejší problém: 64 % tých, ktorí súhlasia, a 58 % tých, ktorí nesúhlasia. Medzi tými, ktorí súhlasia, sú ďalšími najčastejšie uvádzanými obavami zmena klímy a chudoba, a to na úrovni 52 %. Pre tých, ktorí nesúhlasia, nasleduje chudoba (49 %) a hospodárska situácia (48 %), pričom zmena klímy je o niečo nižšia na úrovni 44 %.

2. Obavy zo zmeny klímy

Jasná väčšina európskych občanov sa domnieva, že zmena klímy je v súčasnosti vážnym problémom.

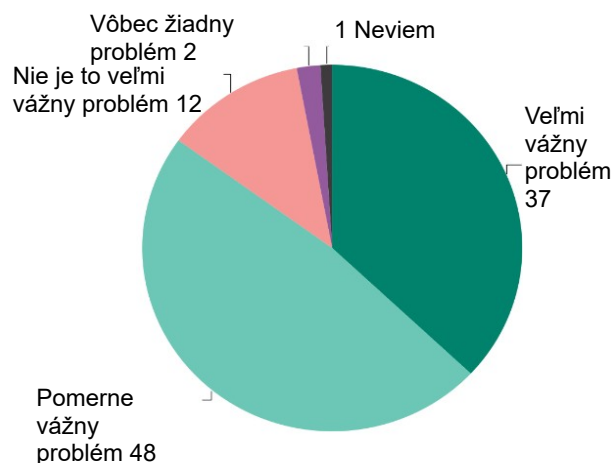
Na základe otázky, v ktorej si respondenti mohli vybrať zmenu klímy ako vážny problém, ktorému svet čelí popri iných problémoch, dostali respondenti konkrétnu otázku, aký vážny problém si myslia, že zmena klímy je v súčasnosti, pričom použili štvorbodovú stupnicu: „veľmi vážny problém“, „celkom vážny problém, nie veľmi vážny problém“ a „vôbec nie vážny problém“.¹⁶ Celkový „závažný problém“ zoskupuje odpovede „veľmi vážny problém“ a „pomernie vážny problém“; „nie je vážnym problémom“ zoskupuje odpovede „nie je veľmi vážnym problémom“ a „nie je vôbec vážnym problémom“.

Na úrovni EÚ viac ako 8 z 10 respondentov vníma zmenu klímy ako „vážny problém“ (85 %) vrátane 37 %, ktorí uvádzajú, že ide o „veľmi vážny problém“. Naopak 14 % európskych respondentov sa domnieva, že zmena klímy „nie je vážnym problémom“. 1 % respondentov odpovedalo, že nevie.

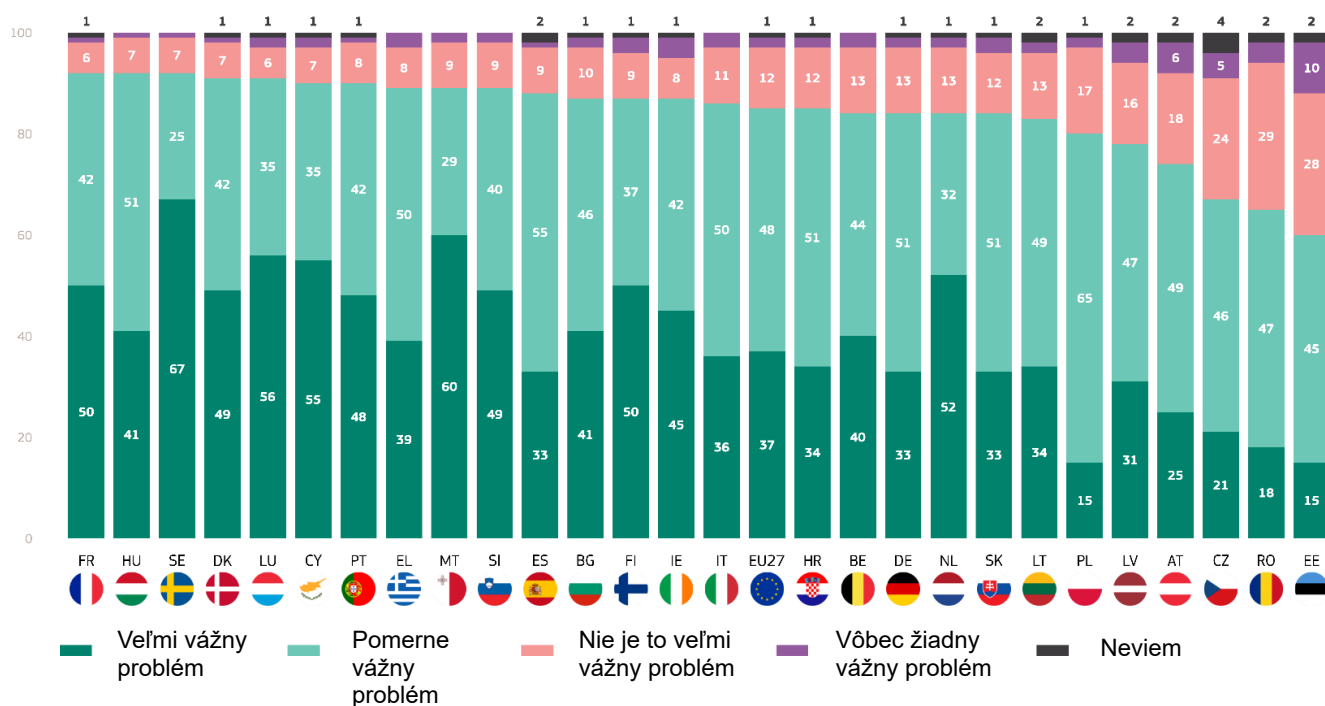
Vo všetkých členských štátoch EÚ sa väčšina respondentov domnieva, že zmena klímy je „vážnym problémom“. V siedmich krajinách sa najmenej 9 z 10 respondentov stotožňuje s týmto názorom: Francúzsko (92 %), Maďarsko (92 %), Švédsko (92 %), Dánsko (91 %), Luxembursko (91 %), Cyprus (90 %) a Portugalsko (90 %).

Naopak, menej ako 3 z 10 respondentov v Česku (29 %), tretina v Rumunsku (33 %) a takmer 4 z 10 respondentov v Estónsku (38 %) sa domnievajú, že zmena klímy „nie je vážnym problémom“.

QD2: Aký vážny je podľa vás v súčasnosti problém zmeny klímy? (%)

QD2: Aký vážny je podľa vás v súčasnosti problém zmeny klímy? (%)

16 QD2: Aký vážny je podľa vás v súčasnosti problém zmeny klímy?

Pri bližšom pohľade na vnútroštátne rozdiely: Respondenti vo Švédsku (67 %), na Malte (60 %) a v Luxembursku (56 %) sa domnievajú, že zmena klímy je „veľmi vážnym problémom“. Na druhom konci stupnice je najvyšší podiel respondentov, ktorí sa domnievajú, že zmena klímy „vôbec nie je vážnym problémom“, z Estónska (10 %), Rakúska (6 %) a Česka (5 %).

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k sociálno-demografickým¹⁷ kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

- Ženy (87 %) považujú zmenu klímy za „vážny problém“ s väčšou pravdepodobnosťou ako muži (83 %).
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov (88 %) a tí vo veku 25 – 39 rokov (86 %), s najväčšou pravdepodobnosťou vnímajú zmenu klímy ako „vážny problém“. Obavy sa vekom mierne znižujú, pričom 83 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 84 % osôb vo veku nad 55 rokov súhlasí s tým, že zmena klímy je „vážnym problémom“.
- Respondenti, ktorí stále študujú, uvádzajú najvyššiu dohodu (91 %), za nimi nasledujú tí, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov a viac (87 %), zatiaľ čo tí, ktorí zostali vo vzdelávaní do 16 – 19 rokov alebo menej ako 15 rokov (všetkých 83 %), uvádzajú mierne nižšiu podporu.
- Študenti (91 %) vyjadrujú najväčšie znepokojenie nad zmenou klímy ako vážnym problémom, za nimi nasledujú manažéri (88 %), iní administratívni pracovníci (86 %) a osoby v domácnosti (83 %). Najmenej znepokojujúce sú samostatne zárobkovo činné osoby (82 %), ako aj manuálni pracovníci (82 %) a nezamestnaní (82 %).
- Obyvatelia veľkých miest (88 %) a malých alebo stredne veľkých miest (86 %) považujú zmenu klímy za vážny problém s väčšou pravdepodobnosťou ako obyvatelia vidieka, ktorí prejavujú o niečo menšie obavy (80 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú výrazne vyššiu podporu (93 %) pre vyhlásenie v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (43 %).
- Respondenti, ktorí sú vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám, ako aj tí, ktorí nimi nie sú, podobne preukazujú vysokú úroveň obáv v súvislosti so zmenou klímy (91 %, resp. 81 %).
- Respondenti, ktorí nesúhlasia s tým, že národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú o niečo väčšie obavy (87 %) v porovnaní s tými, ktorí súhlasia (84 %).

Otázka č. 2: Aký vážny je podľa vás v súčasnosti problém zmeny klímy?

	„Vážny problém“ spolu	Celkom „Nie je to vážny problém“	Neviem
EÚ27	85	14	1
Pohlavie			
Človek	83	16	1
Žena	87	12	1
Vek			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	83	16	1
55+	84	14	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	83	15	2
16-19	83	16	1
20+	87	12	1
Stále študuje	91	8	
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	82	17	1
Manažéri	88	12	0
Ostatné biele obojky	86	13	1
Manuálni pracovníci	82	17	1
Osoby v domácnosti	83	15	2
Nezamestnaní	82	16	2
dôchodca	85	13	2
Študenti	91	8	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	80	18	2
Malé alebo stredne veľké mesto	86	13	1
Veľké mesto	88	1	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	100	0	0
Nie je to vážny problém	0	100	0
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	7	0
Nesúhlasím	43	55	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	91	9	0
Nie je vystavený	81	18	1
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	87	12	1
Nesúhlasím	84	45	1

17 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Väčšina Európanov pri plánovaní dovolenky alebo rozhodovaní o tom, kde žiť, zohľadňuje extrémne poveternostné podmienky.

Respondenti boli ďalej požiadaní, či pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii zohľadňujú vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesných požiarov.¹⁸

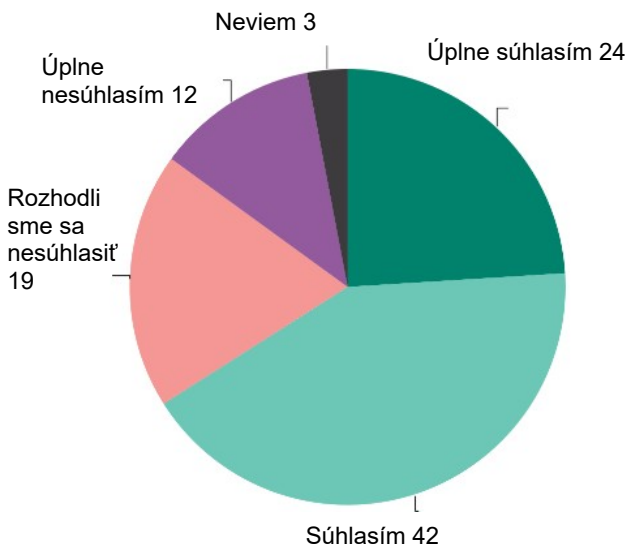
Dve tretiny respondentov súhlasia (66 %) vrátane 42 %, ktorí „súhlasia“, a 24 %, ktorí „úplne súhlasia“. Naproti tomu 31 % Európanov pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii nezohľadňuje extrémne poveternostné podmienky. Malá menšina respondentov uviedla, že o tom nevedela (3 %).

Treba poznamenať, že vo všetkých členských štátoch EÚ väčšina respondentov považuje tento faktor za dôležitý. Respondenti z Malty (80 %), Talianska a Slovenska (obe krajiny 75 %) uvádzajú najvyššiu úroveň dohody

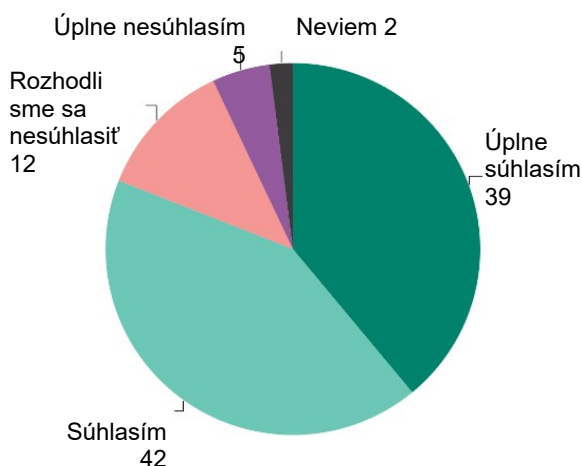
Naopak, zdá sa, že respondenti z Francúzska, Dánska (57 %) a Bulharska (54 %) považujú extrémne poveternostné podmienky najmenej spomedzi členských štátov EÚ.

Na otázku, či pri rozhodovaní o tom, kde žiť, zohľadňujú pravdepodobnosť povodní a vystavenie iným klimatickým rizikám,¹⁹ 81 % Európanov súhlasí. Vo všetkých členských štátoch EÚ by väčšina respondentov zvažila takéto faktory. Najvyššia miera dohody bola zaznamenaná v Slovinsku (91 %), Francúzsku a Luxembursku (v oboch prípadoch 89 %). Naopak, respondenti v Holandsku, Poľsku (69 %) a Estónsku (66 %) najmenej zohľadňovali takéto faktory pri rozhodovaní o tom, kde budú žiť.

QD14. 1. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii zvažujete vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesných požiarov.

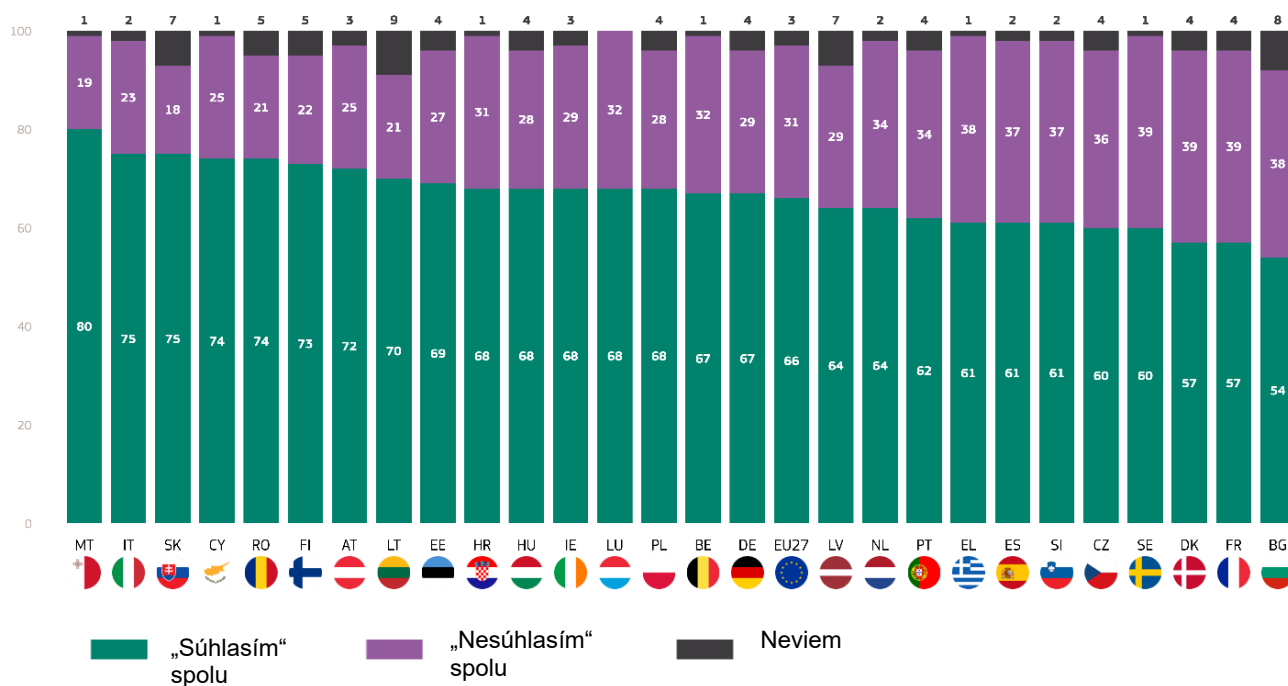
QD14.2. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o tom, kde žiť, by ste zvažili pravdepodobnosť povodní a vystavenie iným klimatickým rizikám.

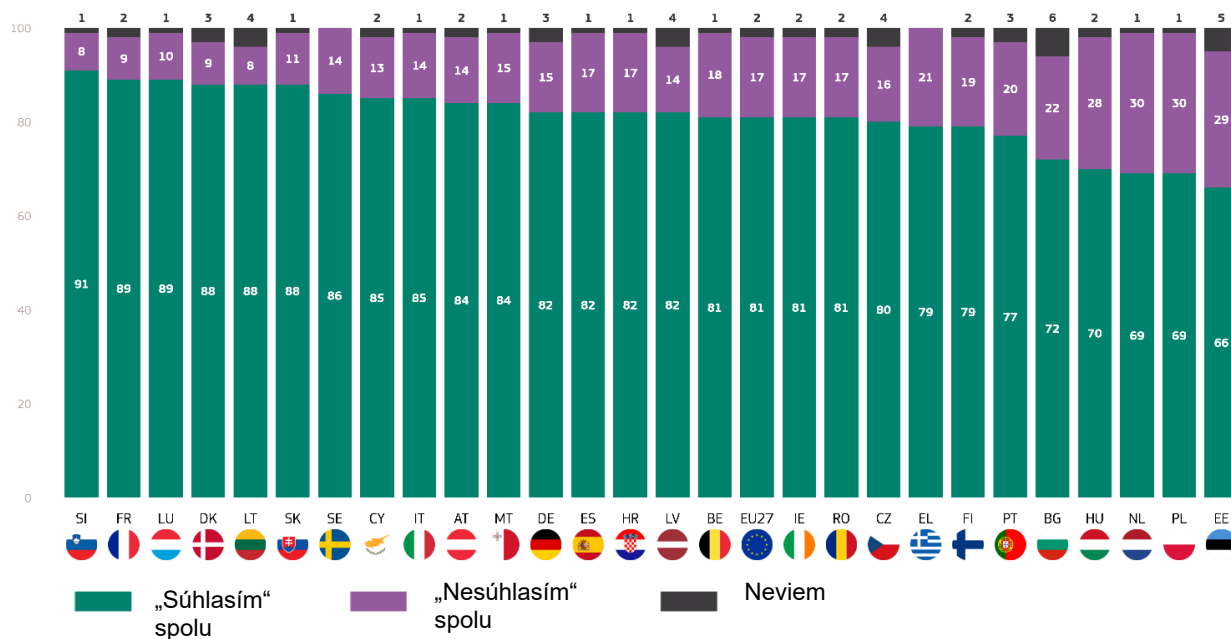
¹⁸ QD14. 1. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii zvažujete vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesa.

¹⁹ Otázka D14.2. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o tom, kde žiť, by ste zvažili pravdepodobnosť povodní a vystavenie iným klimatickým rizikám.

QD14. 1. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii zvažujete vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesných požiarov.

QD14.2. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o tom, kde žiť, by ste zvážili pravdepodobnosť povodní a vystavenie iným klimatickým rizikám.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Pokiaľ ide o sociálno-demografické²⁰ faktory, vykonal sa tieto pozorovania (tabuľka pre QD14.1):

- U žien je väčšia pravdepodobnosť, že zväžia tieto riziká (68 %) v porovnaní s mužmi (63 %).
- Najvyššiu dohodu uvádzajú skupiny vo veku 15 – 24 rokov a 40 – 54 rokov (v oboch prípadoch 68 %), za ktorými nasledujú skupiny vo veku 25 – 39 rokov (67 %). Skupina 55+ uvádza najnižšie obavy (63 %).
- Najviac znepokojení sú tí, ktorí stále študujú (69 %), za nimi nasledujú tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo neskôr (68 %). Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr, vykazujú najnižšie obavy (58 %).
- Ostatní administratívni pracovníci (71 %) a samostatne zárobkovo činné osoby (69 %) vyjadrujú najväčšie obavy. Obavy majú aj manažéri (67 %) a študenti (68 %), zatiaľ čo najmenej znepokojení sú nezamestnaní (59 %) a dôchodcovia (62 %).
- Obyvatelia veľkých miest (68 %) a malých alebo stredne veľkých miest (67 %) vykazujú vysokú úroveň obáv, zatiaľ čo obyvatelia vidieckych oblastí sú menej znepokojení (62 %).
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém, prejavujú najvyššiu zhodu (69 %), zatiaľ čo tí, ktorí ju nepovažujú za vážny problém, prejavujú menšie obavy (49 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, prejavujú väčšie obavy (69 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia (50 %).
- Tí, ktorí sa cítia vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám, prejavujú najväčšie obavy (77 %), zatiaľ čo tí, ktorí neplatia poplatky, prejavujú menšie obavy (59 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú väčšie obavy (69 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (63 %).

QD14. 1. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o dovolenkej destinácii zvažujete vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesných požiarov. (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	66	31	3
Pohlavie			
Človek	63	34	3
Žena	68	28	4
Vek			
15-24	68	30	2
25-39	67	32	1
40-54	68	31	1
55+	63	31	6
Vzdelávanie (koniec)			
-15	58	34	8
16-19	66	31	3
20+	68	30	2
Stále študuje	69	29	2
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	69	30	1
Manažéri	67	31	2
Ostatné biele obojky.	71	28	1
Manuálni pracovníci	66	33	1
Osoby v domácnosti	63	32	5
Nezamestnaní	59	37	4
dôchodca	62	31	7
Študenti	68	30	2
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	62	34	4
Malé alebo stredne veľké mesto	67	30	3
Veľké mesto	68	30	2
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	69	28	3
Nie je to vážny problém	49	48	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	69	28	3
Nesúhlasím	50	45	5
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	77	21	2
Nie je vystavený	59	38	3
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	63	35	2
Nesúhlasím	69	28	3

20 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Pokiaľ ide o tietociodemografické²¹ faktory, vykonal sa tieto pozorovania (tabuľka pre QB 14.2):

- U žien (83 %) je o niečo vyššia pravdepodobnosť ako u mužov (81 %), že pri rozhodovaní o tom, kde budú žiť, zohľadnia tieto klimatické riziká.
- Najväčšie obavy vzbudzuje skupina osôb vo veku 15 – 24 rokov (83 %), za ktorou nasledujú osoby vo veku 40 – 54 rokov (82 %). Skupina nad 55 rokov a osoby vo veku 25 – 39 rokov hlásia o niečo menšie obavy (obe 81 %).
- Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú najnižšie obavy (77 %), zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo viac, a tí, ktorí stále študujú (obe 84 %), vyjadrujú najväčšie obavy.
- Najviac znepokojení sú študenti (85 %), manažéri a iní administratívni pracovníci (obaja 84 %), zatiaľ čo najmenej znepokojení sú nezamestnaní jednotlivci (75 %).
- Respondenti žijúci vo veľkých mestách, malých alebo stredne veľkých mestách (obaja 84 %) vykazujú najväčšie obavy, po ktorých nasledujú tí, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach alebo dedinách (77 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú najvyšší prehľadanie (85 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, vyjadrujú oveľa najnižší prehľadanie (65 %).
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vyjadrujú najnižšie obavy (63 %), zatiaľ čo tí, ktorí ju považujú za „vážny problém“, uvádzajú vyššie obavy (85 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám uvádzajú najväčšie obavy (88 %), zatiaľ čo tí, ktorí nie sú vystavení, vykazujú menšie obavy (78 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú väčšie obavy (84 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú o niečo menšie obavy (81 %).

QD14.2. Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy? Pri rozhodovaní o tom, kde žiť, by ste zvažili pravdepodobnosť povodní a vystavenie iným klimatickým rizikám. (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	81	17	2
Pohlavie			
Človek	81	18	1
Žena	83	15	2
Vek			
15-24	83	16	1
25-39	81	18	1
40-54	82	17	1
55+	81	16	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	77	20	3
16-19	81	17	2
20+	84	15	1
Stále študuje	84	14	2
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	81	18	1
Manažéri	84	15	1
Ostatné biele obojky.	84	15	1
Manuálni pracovníci	80	18	2
Osoby v domácnosti	81	18	1
Nezamestnaní	75	24	1
dôchodca	81	16	3
Študenti	85	14	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	77	20	3
Malé alebo stredne veľké mesto	84	15	1
Veľké mesto	84	15	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	85	13	2
Nie je to vážny problém	63	35	2
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	85	14	1
Nesúhlasím	65	33	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	88	11	1
Nie je vystavený	78	20	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	81	18	1
Nesúhlasím	84	15	1

21 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

II. Vystavenie rizikám súvisiacim s klímou a osobné opatrenia

1. Expozícia a hrozby

Štyria z desiatich Európanov sa cítia byť vystavení zmene klímy.

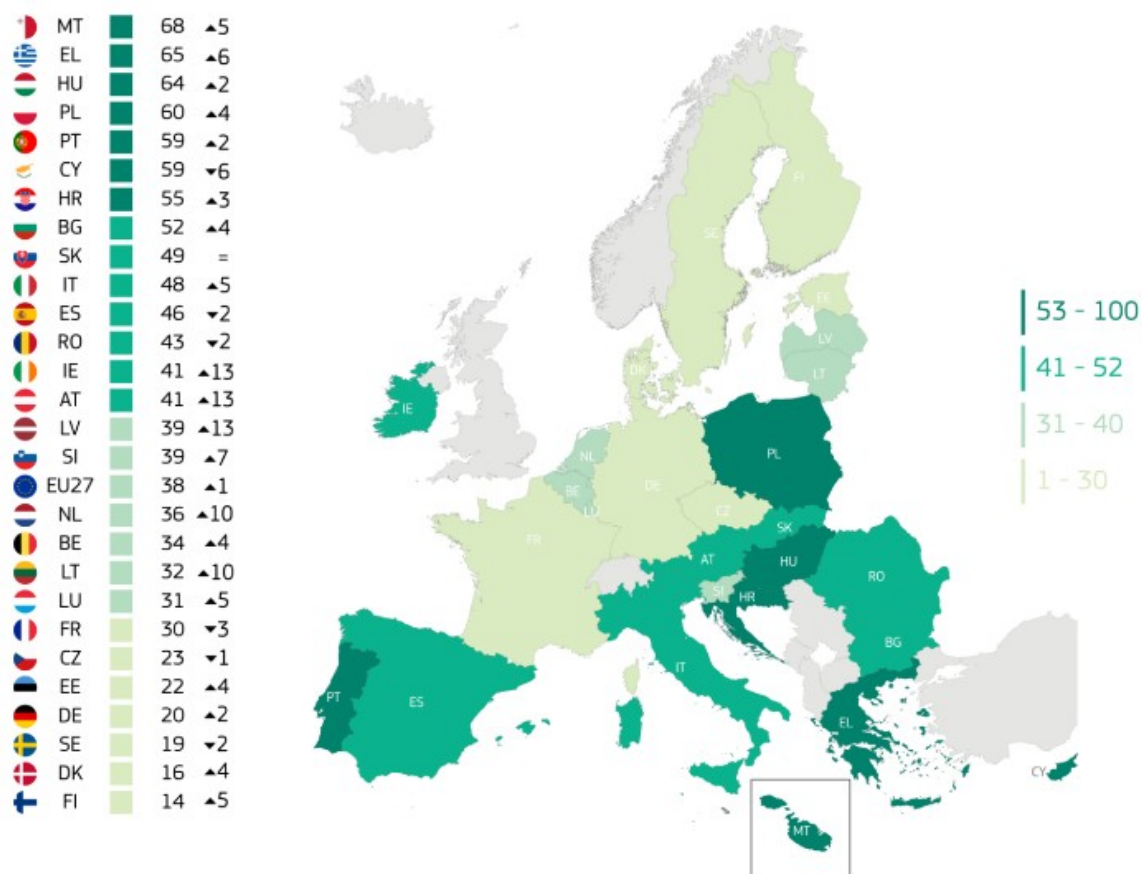
Environmentálne a klimatické riziká, ako sú prírodné požiare, povodne, znečistenie a extrémne poveternostné podmienky, čoraz viac ovplyvňujú jednotlivcov a komunity. V tejto kapitole sa posudzuje osobné vystavenie týmto rizikám na základe údajov z prieskumov.

Respondenti dostali otázku, do akej miery sú vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou, pričom použili štvorbodovú stupnicu: „veľmi

QD12. Do akej miery ste osobne vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou?

Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach.

„Exponované“ spolu (EÚ27) (%)

exponované“, „trochu exponované“, „nie veľmi exponované“ a „neexponované vôbec“.²² Takmer každý štvrtý z desiatich Európanov sa cíti byť vystavený takýmto rizikám a hrozbám (38 %, +1 percentuálny bod od roku 2023), zatiaľ čo väčšina Európanov, šesť z desiatich, sa necíti byť vystavená takýmto rizikám a hrozbám (61 %, +1 percentuálny bod).

V skutočnosti sa väčšina respondentov v 19 členských štátoch EÚ necíti vystavená (nie veľmi alebo vôbec)

²² Otázka D12. Do akej miery ste osobne vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou? Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach.

takýmto hrozbám a rizikám súvisiacim so zmenou klímy. Respondenti z Fínska (86 %, –5 percentuálnych bodov), Dánska (81 %, –7 percentuálnych bodov), Švédska (81 %, +2 percentuálne body) a Nemecka (80 %, –2 percentuálne body) s najväčšou pravdepodobnosťou uvádzajú, že sa necítia vystavení.

Respondenti z Litvy (38 %, –3 percentuálne body), Estónska (31 %, –2 percentuálne body), Česka (28 %, +2 percentuálne body), Dánska (28 %, –24 percentuálnych bodov) a Fínska (28 %, –7 percentuálnych bodov) uviedli, že sa cítia najmenej vystavení s najvyššími podielmi, pričom uviedli, že sa vôbec necítia vystavení. Najmä Dánsko zaznamenalo radikálny pokles v tejto kategórii. V

roku 2023 sa 52 % respondentov vôbec necítilo byť vystavených riziku. V roku 2025 sa tento podiel znížil na 28 %.

V Dánsku došlo k prudkému nárastu podielu respondentov, ktorí tvrdia, že „nie sú veľmi vystavení“, o 17 percentuálnych bodov. To naznačuje, že zatiaľ čo sa menej ľudí cíti úplne bezpečne pred environmentálnymi a klimatickými rizikami v Dánsku, mnohí sa posunuli k vnímaniu toho, že sú trochu vystavení, čo naznačuje rastúce povedomie alebo skúsenosti s týmito rizikami.

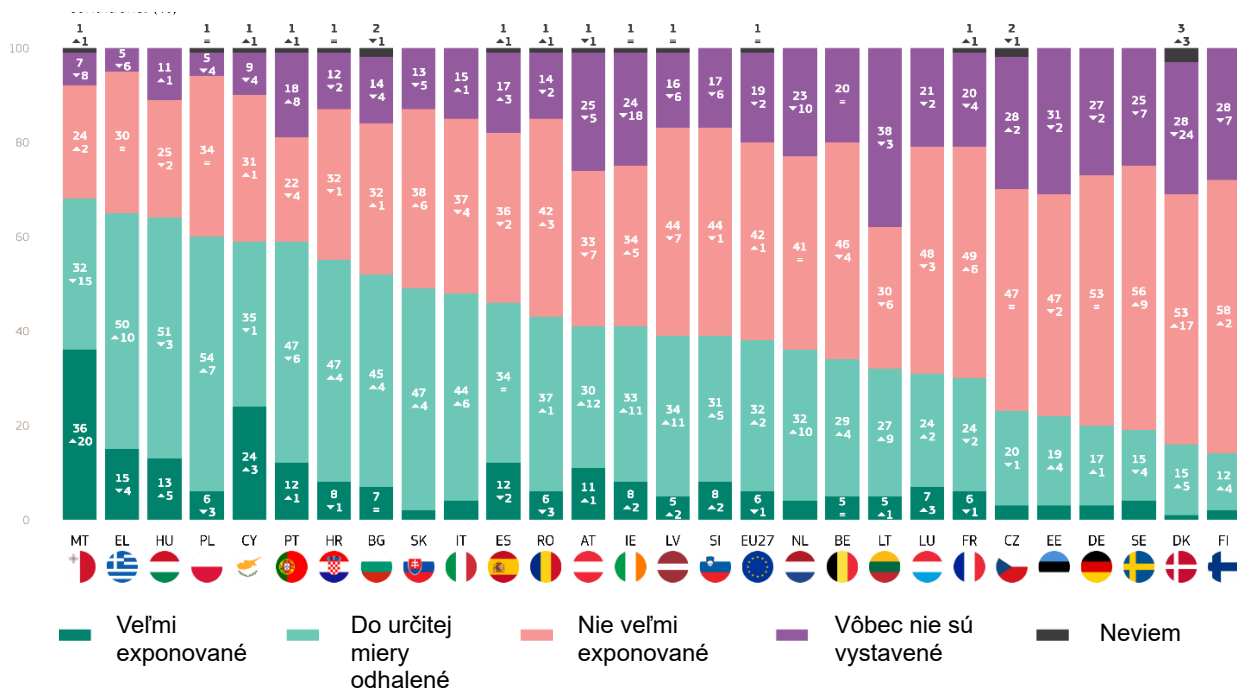
Naopak, viac ako šesť z desiatich respondentov na Malte (68 %, +5 percentuálnych bodov), v Grécku (65 %, +6

percentuálnych bodov), Maďarsku (64 %, +2 percentuálne body) a Poľsku (60 %, +4 percentuálne body) sa cíti byť vystavených hrozbám a rizikám súvisiacim so zmenou klímy a v tejto súvislosti sú na čele zoznamu s najvyšším hodnotením.

Pokiaľ ide o zmeny v percentuálnych bodoch medzi rokmi 2023 a 2025, respondenti v 21 krajinách sa cítia viac vystavení než v roku 2023. V tejto súvislosti päť krajín zaznamenalo veľmi veľký nárast: Írsko (41 %, +13 percentuálnych bodov), Lotyšsko (39 %, +13 percentuálnych bodov), Rakúsko (41 %, +13 percentuálnych bodov), Litva (32 %, +10 percentuálnych bodov) a Holandsko (36 %, +10 percentuálnych bodov).

Ako vyplýva z mapy, krajiny na juhu a juhovýchode Európy majú najvyššie úrovne vnímanej expozície: Malta (68 %), Grécko (65 %), Maďarsko (64 %), Poľsko (60 %), Portugalsko (59 %), Cyprus (59 %), Chorvátsko (55 %) a Bulharsko (52 %). Naopak, zdá sa, že severná a západná Európa sa cíti menej exponovaná.

QD12. Do akej miery ste osobne vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou? Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach. (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD12. Do akej miery ste osobne vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou? Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach. (%)

	Veľmi exponované		Do určitej miery odhalené		Nie veľmi exponované		Vôbec nie sú vystavené		Neviem		„Exponované“ spolu		„Neožiarené“ spolu	
	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	Diferenciá cia. február/m arec 2025 – máj/jún 2023
EÚ27	6	-1	32	2	42	1	19	-2	1	0	38	1	61	-1
BE	5	0	29	4	46	-4	20	0	0	0	34	4	66	-4
BG	7	0	45	4	32	1	14	-4	2	-1	52	4	46	-3
CZ	3	0	20	-1	47	0	28	2	2	-1	23	-1	75	2
DK	1	-1	15	5	53	17	28	-24	3	3	16	4	81	-7
DE	3	1	17	1	53	0	27	-2	0	0	20	2	80	-2
EE	3	0	19	4	47	-2	31	-2	0	0	22	4	78	-4
IE	8	2	33	11	34	5	24	-18	1	0	41	13	58	-13
EL	15	-4	50	10	30	0	5	-6	0	0	65	6	35	-6
ES	12	-2	34	0	36	-2	17	3	1	1	46	-2	53	1
FR	6	-1	24	-2	49	6	20	-4	1	1	30	-3	69	2
HR	8	-1	47	4	32	-1	12	-2	1	0	55	3	44	-3
IT	4	-1	44	6	37	-4	15	1	0	-2	48	5	52	-3
CY	24	3	35	-1	31	1	9	-4	1	1	59	2	40	-3
LV	5	2	34	11	44	-7	16	-6	1	0	39	13	60	-13
LT	5	1	27	9	30	-6	38	-3	0	-1	32	10	68	-9
LU	7	3	24	2	48	-3	21	-2	0	0	31	5	69	-5
HU	13	5	51	-3	25	-2	11	1	0	-1	64	2	36	-1
MT	36	20	32	-15	24	2	7	-8	1	1	68	5	31	-6
NL	4	0	32	10	41	0	23	-10	0	0	36	10	64	-10
AT	11	1	30	12	33	-7	25	-5	1	-1	41	13	58	-12
PL	6	-3	54	7	34	0	5	-4	1	0	60	4	39	-4
PT	12	0	47	-6	22	-3	18	8	1	1	59	-6	40	5
RO	6	-3	37	1	42	3	14	-2	1	1	43	-2	56	1
SI	8	2	31	5	44	-1	17	-6	0	0	39	7	61	-7
SK	2	-4	47	4	38	6	13	-5	0	-1	49	0	51	1
fi	2	1	12	4	58	2	28	-7	0	0	14	5	86	-5
SE	4	2	15	-4	56	9	25	-7	0	0	19	-2	81	2

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k takcio-demografickým²³ kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

- Ženy (40 %) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako muži (37 %), že sa cítia vystavené rizikám súvisiacim s klímou.
- Respondenti vo veku 40 – 54 rokov (42 %) uvádzajú najvyššiu expozíciu, za nimi nasleduje najmladšia skupina (15 – 24 rokov) (40 %) a 25 – 39 rokov (38 %). Skupina 55+ uvádza najnižšiu expozíciu (35 %).
- Osoby s ukončeným vzdelaním vo veku 15 rokov alebo menej uvádzajú najnižšiu expozíciu (34 %), zatiaľ čo osoby, ktoré ukončili vzdelanie vo veku od 16 do 19 rokov a viac, uvádzajú mierne vyššiu expozíciu (v oboch prípadoch 39 %).
- Najvyššiu expozíciu vykazujú osoby v domácnosti (46 %), za nimi nasledujú samostatne zárobkovo činné osoby (44 %) a iní administratívni pracovníci (43 %). Najnižšiu expozíciu hlásia dôchodcovia (33 %).
- Najvyššiu expozíciu vykazujú obyvatelia veľkých miest (41 %), po ktorých nasledujú obyvatelia malých alebo stredne veľkých miest (38 %) a vidieckych oblastí (36 %).
- Respondenti, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém, uvádzajú vyššiu expozíciu (41 %) v porovnaní s tými, ktorí ju nepovažujú za vážny problém (23 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, uvádzajú vyššiu expozíciu (41 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (23 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, uvádzajú nižšiu expozíciu (34 %) ako tí, ktorí nesúhlasia (43 %).

QD12. Do akej miery ste osobne vystavení rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou? Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach. (% – EÚ)

	„Exponované“ spolu	„Neožiarené“ spolu	Neviem
EÚ27	38	61	1
Pohlavie			
Človek	37	62	1
Žena	40	59	1
Vek			
15-24	40	59	1
25-39	38	61	1
40-54	42	57	1
55+	35	64	1
Vzdelávanie (koniec)			
-15	34	65	1
16-19	39	61	0
20+	39	60	1
Stále študuje	38	61	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	44	55	1
Manažéri	39	61	0
Ostatné biele objekty.	43	57	0
Manuálni pracovníci	38	61	1
Osoby v domácnosti	46	54	0
Nezamestnaní	38	61	1
dôchodca	33	66	1
Študenti	38	61	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	36	63	1
Malé alebo stredne veľké mesto	38	61	1
Veľké mesto	41	58	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	41	58	1
Nie je to vážny problém	23	76	1
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	41	59	0
Nesúhlasím	23	76	1
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	34	65	1
Nesúhlasím	43	57	0

23 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

2. Individuálne úsilie

Mnohí Európania bojujú proti zmene klímy, ale menej ako v roku 2023.

Okrem posúdenia vnímaného vystavenia rizikám a hrozbám súvisiacim so zmenou klímy sa respondentom položila otázka, či osobne prijali nejaké opatrenia na boj proti zmene klímy za posledných šesť mesiacov.²⁴

Väčšina Európanov (59 %, 4 percentuálne body) tvrdí, že v posledných šiestich mesiacoch prijali opatrenia na riešenie zmeny klímy, zatiaľ čo 40 % uvádza, že neprijali žiadne opatrenia (+ 4 percentuálne body). Podiel respondentov, ktorí odpovedali „neviem“, zostáva nezmenený na úrovni 1 %.

V 21 krajinách viac ako polovica respondentov uviedla, že za posledných šesť mesiacov prijala opatrenia. Najvyšší podiel bol zaznamenaný na Malte (82 %, + 8 percentuálnych bodov), v Chorvátsku (65 %, + 5 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (51 %, + 5 percentuálnych bodov). Naopak, z odpovedí v 16 krajinách vyplýva pokles v porovnaní s rokom 2023, pričom najprudší pokles bol zaznamenaný v Grécku (48 %, –14 percentuálnych bodov), Portugalsku (57 %, –11 percentuálnych bodov) a Holandsku (63 %, –9 percentuálnych bodov).

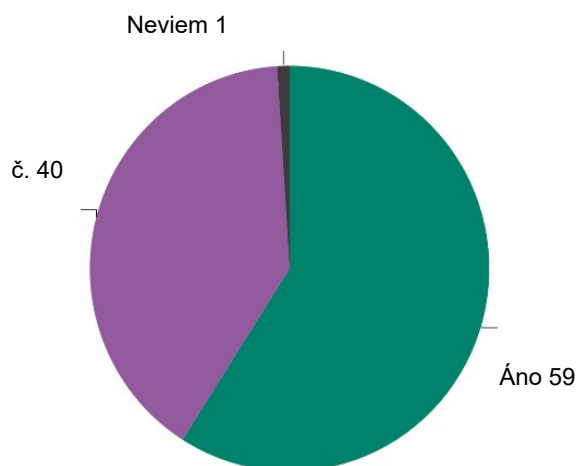
Naproti tomu v šiestich krajinách viac ako polovica respondentov uviedla, že neprijala žiadne opatrenia. Najvyšší podiel bol zaznamenaný v Rumunsku (68 %, –2 percentuálne body), Bulharsku (63 %, +1 percentuálny bod), Poľsku (59 %, –1 percentuálny bod) a Taliansku (53 %, +6 percentuálnych bodov).

Desať členských štátov kleslo pod priemer EÚ (59 %), pokiaľ ide o podiel respondentov, ktorí uviedli, že prijali osobné opatrenia na riešenie zmeny klímy: Portugalsko (57 %), Litva (56 %), Estónsko (52 %), Lotyšsko (51 %), Grécko (48 %), Taliansko (46 %), Česko (45 %), Poľsko (38 %), Bulharsko (33 %) a Rumunsko (29 %).

V rokoch 2023 až 2025 sa podiel respondentov, ktorí oznámili osobné opatrenia v oblasti klímy, vo viacerých krajinách výrazne zmenil. Najväčší nárast bol zaznamenaný na Cypre (67 %, + 12 percentuálnych

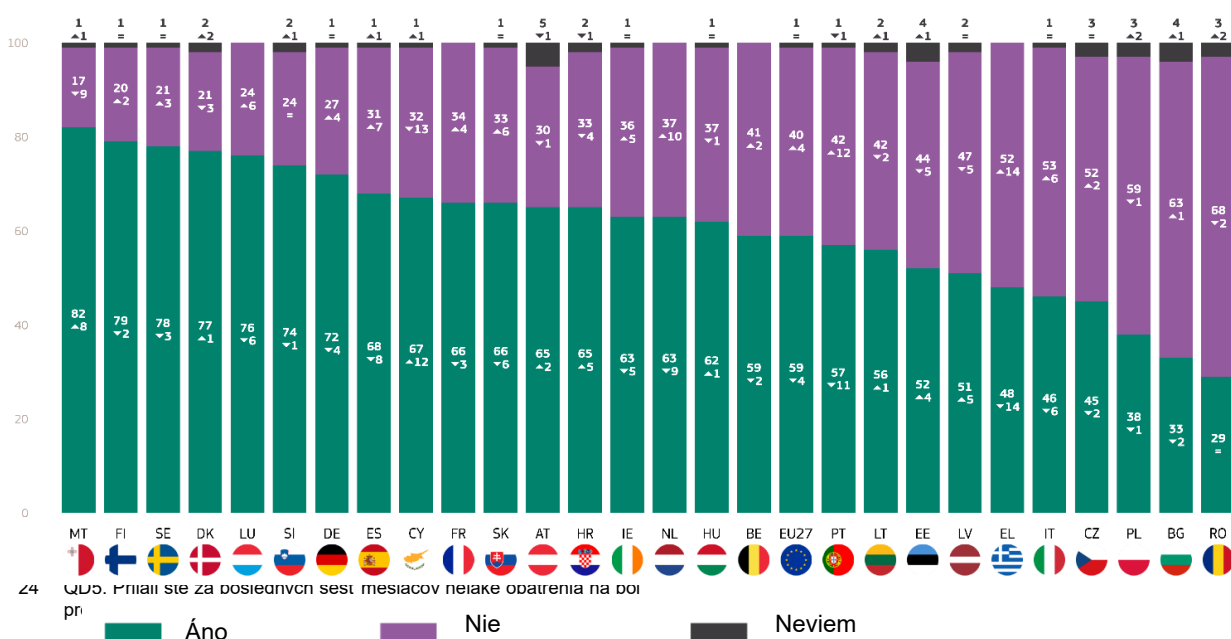
bodov), Malte (82 %, + 8 percentuálnych bodov), v Chorvátsku (65 %, + 5 percentuálnych bodov) a Lotyšsku (51 %, + 5 percentuálnych bodov). Naopak, z odpovedí v 16 krajinách vyplýva pokles v porovnaní s rokom 2023, pričom najprudší pokles bol zaznamenaný v Grécku (48 %, –14 percentuálnych bodov), Portugalsku (57 %, –11 percentuálnych bodov) a Holandsku (63 %, –9 percentuálnych bodov).

QD5. Prijali ste za posledných šesť mesiacov nejaké opatrenia na boj proti zmene klímy? (EÚ27) (%)

Jes : -4
Číslo: +4
Neviem: =
(február/marec 2025 – máj/jún 2023)

QD5. Prijali ste za posledných šesť mesiacov nejaké opatrenia na boj proti zmene klímy? (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Pokiaľ ide o sociálno-demografické²⁵ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

Ženy prijímajú opatrenia s väčšou pravdepodobnosťou (61 %) v porovnaní s mužmi (58 %).

Najvyšší podiel osôb, ktoré podnikli osobné kroky (62 %), uvádza veková skupina 40 – 54 rokov, za ktorou nasledujú osoby vo veku 25 – 39 rokov (60 %). Najnižší podiel je medzi osobami vo veku 15 – 24 rokov (57 %).

Respondenti, ktorí pokračovali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac, uvádzajú najvyšší podiel osobných opatrení (68 %), zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelanie na úrovni 15 rokov alebo menej (47 %), uvádzajú najnižší podiel.

Manažéri s najväčšou pravdepodobnosťou uvádzajú, že prijali opatrenia (71 %), po ktorých nasledujú samostatne zárobkovo činné osoby (62 %). Ostatní administratívni pracovníci (61 %) a študenti (60 %). Najnižší podiel uvádzaných opatrení bol medzi nezamestnanými (55 %) a osobami v domácnosti (54 %).

Najvyššiu úroveň opatrení uvádzajú obyvatelia veľkých miest (63 %), za nimi nasledujú obyvatelia vidieckych oblastí (58 %) a malé alebo stredne veľké mestá (57 %).

Tí, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém, uvádzajú výrazne vyššiu pravdepodobnosť, že nahlásia, že prijali osobné opatrenia (63 %), ako tí, ktorí to neurobili (35 %).

Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, uvádzajú vyššiu úroveň opatrení (63 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (38 %).

Tí, ktorí sa cítia vystavení environmentálnym alebo klimatickým rizikám, uvádzajú viac opatrení (62 %) ako tí, ktorí nie sú vystavení (58 %).

Je menej pravdepodobné, že tí, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, uvedú, že podnikli osobné kroky (58 %), ako tí, ktorí nesúhlasia (63 %).

QDS. Prijali ste za posledných šesť mesiacov nejaké opatrenia na boj proti zmene klímy? (% – EÚ)

	Áno	Nie	Neviem
EÚ27	59	40	1
Pohlavie			
Človek	58	41	1
Žena	61	38	1
Vek			
15-24	57	42	1
25-39	60	39	1
40-54	62	37	1
55+	58	41	1
Vzdelávanie (koniec)			
-15	47	52	1
16-19	56	43	1
20+	68	31	1
Stále študuje	60	39	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	62	37	1
Manažéri	11	29	0
Ostatné biele obojky.	61	38	1
Manuálni pracovníci	56	43	1
Osoby v domácnosti	54	45	1
Nezamestnaní	55	44	1
dôchodca	56	42	2
Študenti	60	39	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	58	40	2
Malé alebo stredne veľké mesto	57	42	1
Veľké mesto	63	36	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	63	36	1
Nie je to vážny problém	35	63	2
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	63	36	1
Nesúhlasím	38	59	3
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	62	37	1
Nie je vystavený	58	41	1
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	63	36	1
Nesúhlasím	58	41	1

25 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Väčšina občanov EÚ zvyčajne prijíma konkrétne opatrenia proti zmene klímy, ale od roku 2023 sa vo všetkých opatreniach pozoruje pokles.

Väčšina Európanov prijala za posledných šesť mesiacov opatrenia proti zmene klímy (59 %). Takisto sa ich pýtali, aké konkrétne opatrenia prijali.²⁶

Spomedzi Európanov, ktorí za posledných šesť mesiacov prijali opatrenia proti zmene klímy, je najbežnejším opatrením naďalej znižovanie množstva odpadu a jeho pravidelné oddeľovanie na recykláciu (64 %, -6 percentuálnych bodov od roku 2023). Toto opatrenie prevláda najmä vo Švédsku (86 %, -5 percentuálnych bodov), Dánsku (80 %, +2 percentuálne body), Fínsku (76 %, -3 percentuálne body) a Luxembursku (76 %, -6 percentuálnych bodov).

Približne polovica Európanov sa snaží znížiť spotrebu jednorazových predmetov klaunom vždy, keď je to možné (napr. plastové tašky zo supermarketu, nadbytočné obaly, plastové príbory atď.) (49 %, - 4 percentuálne body). Tento prístup sa najčastejšie uvádza vo Švédsku (77 %, - 4 percentuálne body), Slovinsku (65 %, nezmenené), Dánsku (64 %, +1 percentuálny bod) a Luxembursku (64 %, -2 percentuálne body).

Pri kúpe nového spotrebiča pre domácnosť (napr. práčky, chladničky alebo televízora) je pre približne tretinu Európanov dôležitým faktorom pri ich výbere nižšia spotreba energie (34 %, - 3 percentuálne body). Najvyššie hodnotenie v tejto kategórii majú Malta (52 %, - 15 percentuálnych bodov), Cyprus (50 %, +4 percentuálne body) a Slovinsko (48 %, -3 percentuálne body).

Približne štvrtina Európanov pravidelne používa ekologické alternatívy k súkromnému automobilu, ako je chôdza, jazda na bicykli, verejná doprava alebo spoločné využívanie automobilov (26 %, -2 percentuálne body). Respondenti zo Švédska (63 %, nezmenené), Holandska (49 %, -7 percentuálnych bodov) a Dánska (41 %, -2 percentuálne body) majú najvyššie hodnotenie.

Okrem toho štvrtina Európanov nakupuje a konzumuje menej mäsa (25 %, - 6 percentuálnych bodov). Toto opatrenie je najrozšírenejšie vo Švédsku (49 %, -4 percentuálne body), za ním nasleduje Holandsko (48 %, - 10 percentuálnych bodov), Dánsko (44 %, -2 percentuálne body) a Luxembursko (43 %, -10 percentuálnych bodov).

14 % (-3 percentuálne body) respondentov v celej EÚ lepšie izolovalo svoj domov s cieľom znížiť spotrebu energie. Respondenti z Holandska, Bulharska (34 %, +2 percentuálne body) a Cypru (27 %, nezmenené) uviedli, že najviac prijali tieto opatrenia.

Jeden z desiatich respondentov pri plánovaní dovolení a iných ciest na dlhšie vzdialenosti zohľadňuje uhlíkovú stopu svojej dopravy a niekedy zodpovedajúcim spôsobom prispôsobuje svoje plány (10 %, -1 percentuálneho bodu). Toto opatrenie je najrozšírenejšie

vo Švédsku (36 %, -7 percentuálnych bodov), za ním nasleduje Holandsko (30 %, -2 percentuálne body), Fínsko (28 %, -2 percentuálne body) a Dánsko (22 %, +1 percentuálny bod).

9 % (-1 percentuálny bod) Európanov uviedlo, že prešli k dodávateľovi energie, ktorý ponúka väčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov ako ich predchádzajúci dodávateľ. Respondenti vo Švédsku (21 %, -4 percentuálne body) a Holandsku (19 %, nezmenené) vykázali najvyššie podiely v tejto kategórii.

Takmer podobné množstvo uviedlo, že vo svojom dome nainštalovali solárne panely (8 %, -1 percentuálny bod). Respondenti z Holandska (41 %, -2 percentuálne body) a Cypru (30 %, +5 percentuálnych bodov) vykázali zďaleka najvyššie podiely v tejto kategórii.

6 % (-1 percentuálny bod) respondentov v celej EÚ si kúpilo nové auto a jeho nízka spotreba paliva bola dôležitým faktorom pri ich výbere. Najvyšší podiel uviedli respondenti vo Švédsku (16 %, -1 percentuálny bod), Luxembursku (15 %, -1 percentuálny bod) a Holandsku (11 %, -1 percentuálny bod).

Podobne 5 % respondentov uviedlo, že nainštalovali tepelné čerpadlo s cieľom znížiť svoje účty za energiu a uhlíkovú stopu. Najväčší podiel respondentov, ktorí uviedli toto opatrenie, sa nachádza vo Fínsku a Slovinsku (obe 20 %), za ktorými nasleduje Švédsko (17 %) a Holandsko a Luxembursko (každý 11 %).²⁷

Tri percentá si kúpili elektrické auto (nezmenené od roku 2023). Najvyšší podiel má Dánsko (13 %, +4 percentuálne body), Luxembursko (13 %, +5 percentuálnych bodov), Holandsko (11 %, +2 percentuálne body) a Švédsko (10 %, +1 percentuálne body).

Rovnaký počet Európanov si kúpil nízkoenergetický dom (3 %, -1 percentuálny bod). Len podiely v Luxembursku (12 %, -7 percentuálnych bodov) a Holandsku (11 %, -1 percentuálny bod) presahujú 10 %.

Celkovo 8 % (+1 percentuálny bod) Európanov neprijalo žiadne opatrenia. Najvyššie hodnotenie v tejto kategórii dosiahlo Rumunsko (23 %, +8 percentuálnych bodov), Bulharsko (16 %, -2 percentuálne body) a Portugalsko (15 %, +3 percentuálne body).²⁸

Celkovo sa za posledných šesť mesiacov väčšina Európanov aktívne zapájala do opatrení na boj proti zmene klímy, pričom najbežnejšími opatreniami boli znižovanie odpadu a recyklácia, obmedzovanie predmetov na jedno použitie a uprednostňovanie energetickej účinnosti pri nákupe nových spotrebičov.

Celkovo však došlo k miernemu poklesu percentuálneho podielu ľudí, ktorí prijímajú tieto opatrenia v celej EÚ.

Respondenti v niektorých krajinách uvádzajú výrazne vyššiu úroveň prijatia takýchto opatrení, než je priemer EÚ. Krajiny vo Švédsku, Dánsku a Holandsku vynikajú

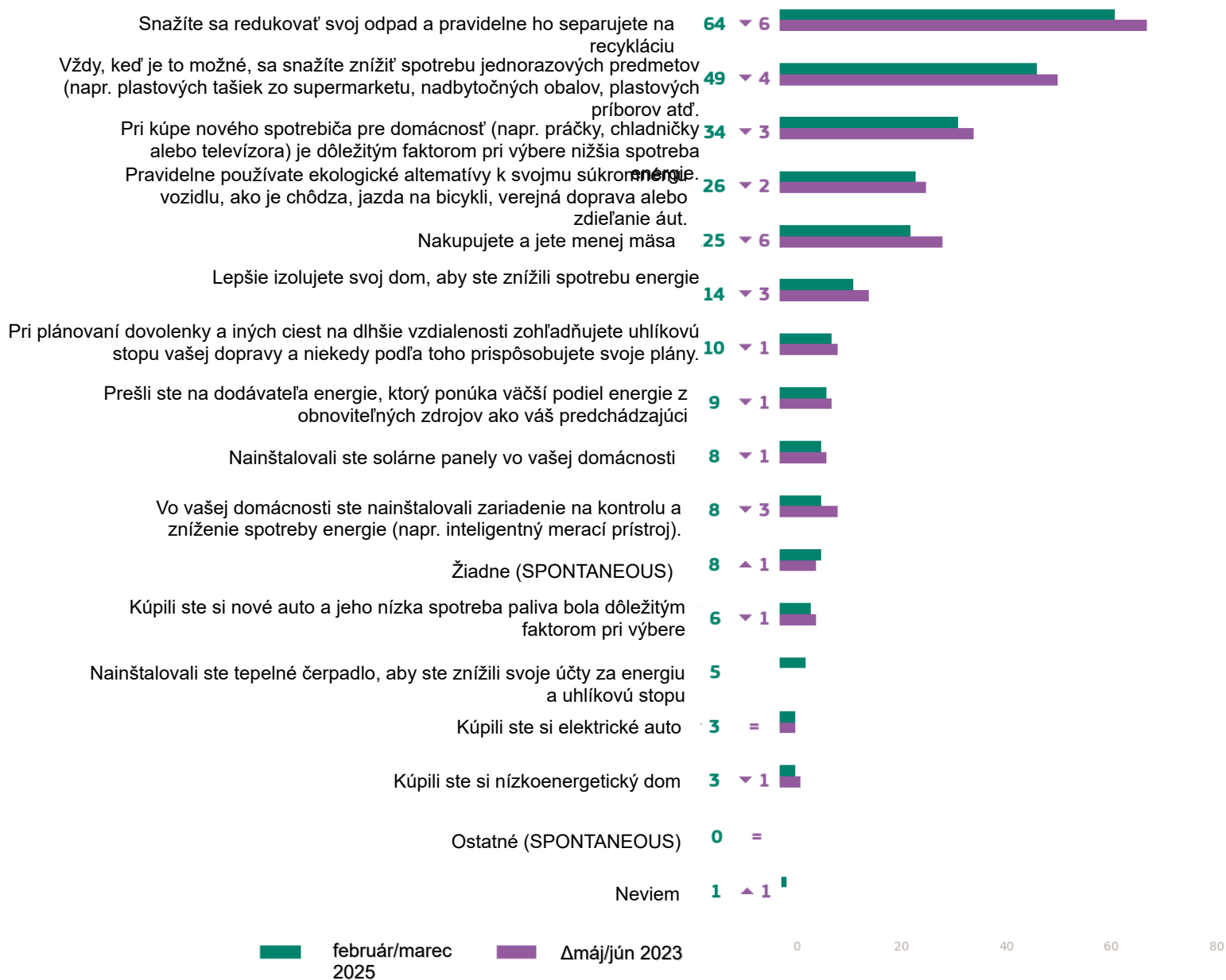
26 QD6. Ktoré z nasledujúcich opatrení, ak nejaké existujú, sa na vás vzťahujú? Vyberte, prosím, všetko, čo sa hodi.

27 Upozorňujeme, že táto položka odpovede bola nová, a preto neobsahuje žiadne údaje o trendoch z roku 2023.

28 Ide o tzv. spontánnu odpoveď. Zobrazí sa len vtedy, ak chce respondent pokračovať v dotazníku bez toho, aby si zvolil inú možnosť odpovede.

tým, že zavádzajú rôzne postupy šetrné voči eku, zatiaľ čo krajiny na Malte a Cypre vykazujú silné prijatie energeticky účinných spotrebičov.

Otázka č. 6: Ktoré z nasledujúcich opatrení, ak nejaké existujú, sa na vás vzťahujú? Vyberte, prosím, všetko, čo sa hodí. (Viacnásobné ODPOVEDE MOŽNÉ) (EÚ27) (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Otázka č. 6: Ktoré z nasledujúcich opatrení, ak nejaké existujú, sa na vás vzťahujú? Vyberte, prosím, všetko, čo sa hodí. (Možno uviesť viacero odpovedí) (v %)

	Pravidelne používať ekologické alternatívy k svojmu súkromnému u vozidlu, ako je chôdza, jazda na bicykli, verejná doprava alebo spoločné využívanie automobilov.	Lepšie izolujete svoj dom, aby ste znížili spotrebu energie	Pri kúpe nového spotrebiča pre domácnosť (napr. práčky, chladničky alebo televízora) je nižšia spotreba energie dôležitým faktorom pri výbere	Nakupujete menej mäsa	Snažíte sa redukovat' svoj odpad a pravidelne ho separujete na recykláciu	Vždy, keď je to možné, sa snažíte znížiť spotrebu jednorazových predmetov (napr. plastové tašky zo supermarketu, nadbytočné obaly, plastové príbory atď.)	Prešli ste na dodávateľa energie, ktorý ponúka väčší podiel obnoviteľných zdrojov ako váš predchádzajúci	Vo vašej domácnosti nainštalovali zariadenia na kontrolu a zníženie spotreby energie (napr. inteligentný merací prístroj)	Nainštalovali ste solárne panely vo vašej domácnosti	Pri plánovaní dovolenky a iných ciest na dlhšie vzdialenosti zohľadňujete uhlíkovú stopu vašej dopravy a niekedy podľa toho prispôbujete svoje plány.	Žiadne (SPONTA NEOUS)	Kúpili ste si nové auto a jeho nízka spotreba paliva bola dôležitým faktorom pri výbere	Kúpili ste si nové elektrické auto	Kúpili ste si nízkoenergetický dom	Nainštalovali tepelné čerpadlo, aby ste znížili svoje účty za energiu a uhlíkovú stopu	Ostatné (SPONTA NEOUS)	Neviem																	
	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023	Δ február/marec 2025 máj/jún 2023																	
EÚ27	26	-2	14	-3	34	-3	25	-6	64	-6	49	-4	9	-1	8	-3	8	-1	10	-1	8	1	6	-1	3	0	3	-1	5	0	0	1	1	
BE	31	-11	23	-5	38	-5	32	-7	62	-11	48	-11	14	0	15	-2	19	0	13	-2	2	-2	8	-2	6	3	7	1	6	0	0	0	0	
BG	18	1	34	2	44	5	15	-4	28	2	34	2	2	1	5	3	4	1	6	3	16	-2	7	0	1	0	3	0	2	0	0	0	-2	
CZ	14	-10	14	-6	32	-14	13	-5	61	-8	35	-14	4	0	4	-3	5	-3	4	-2	12	3	4	-7	1	-1	2	0	4	0	0	2	1	
DK	41	-2	21	-1	42	-4	44	-2	80	2	64	1	15	0	13	-5	7	0	22	1	4	-1	8	-7	13	4	4	-4	9	0	-2	1	1	
DE	37	-6	8	-2	38	-3	37	-10	67	-8	59	-6	13	-2	6	-3	10	1	11	-5	5	0	6	0	3	0	2	0	3	1	0	0	0	
EE	28	-4	24	-2	36	-4	18	-6	65	-2	56	-5	7	-1	9	-3	3	-1	5	1	6	-2	9	-2	2	0	5	0	11	1	0	1	1	
IE	23	-6	19	-3	29	1	16	-10	62	-3	39	-13	11	-2	13	-2	6	0	13	1	8	3	7	-2	4	-1	4	-2	6	0	0	1	0	
EL	24	-4	16	-3	40	0	12	-2	57	-17	55	-9	8	2	3	1	12	-5	2	0	13	4	3	1	0	-1	1	0	2	0	0	0	0	
ES	18	-5	9	-2	25	-9	8	-7	71	-1	45	-4	3	-2	6	-2	5	-1	5	1	11	1	4	-1	2	0	1	-2	2	1	0	1	1	
FR	22	-5	17	-4	35	-3	34	-7	75	-7	51	-6	6	-3	10	-8	4	-1	16	0	7	3	4	-7	3	1	5	-1	5	0	0	1	1	
HR	15	1	18	-2	30	-4	26	4	60	-8	46	-3	6	1	7	1	5	0	6	3	6	3	8	4	3	0	2	1	3	0	0	1	1	
IT	18	4	14	1	35	4	24	-2	61	-8	40	0	11	2	4	0	5	-1	3	-1	8	2	8	2	4	-1	4	1	5	0	0	0	0	
CY	13	-4	27	0	50	4	13	-8	70	3	49	-5	3	0	3	-4	30	5	5	-2	10	-6	9	-3	2	1	5	-5	6	0	0	2	2	
LV	21	-5	14	-2	39	-2	11	-6	64	7	50	2	3	-3	9	-3	4	1	3	-2	10	1	7	-1	2	0	1	-1	3	2	2	1	0	
LT	19	-3	15	-2	32	-5	8	-5	72	-1	57	9	5	-3	10	-3	4	1	3	0	10	2	5	-3	1	0	1	-1	3	0	0	0	-1	
LU	35	-12	20	-8	37	-11	43	-10	76	-6	64	-2	12	-4	19	-1	16	3	20	-5	4	2	15	-1	13	5	12	-7	11	1	1	0	0	
HU	20	1	19	0	40	3	15	-3	60	2	53	-2	5	1	10	1	5	1	15	7	6	-1	5	1	2	0	4	-2	4	0	0	0	0	
MT	37	-5	13	0	52	-15	12	-10	62	-29	54	-24	4	3	26	-7	18	-3	10	0	6	6	10	-4	7	1	8	-1	4	0	0	0	0	
NL	49	-7	39	-4	45	-9	48	-10	71	-7	60	-11	19	0	36	-8	41	-2	30	-2	2	0	11	-1	11	2	11	-1	11	0	0	0	0	
AT	38	5	11	0	40	2	35	-4	64	-2	55	-2	15	4	22	3	10	-4	17	-2	9	3	8	-1	6	-1	4	0	8	1	0	0	0	
PL	13	1	9	-3	26	2	9	-2	48	-1	38	2	4	0	6	-2	3	-2	5	2	8	-4	3	-1	1	0	2	-1	3	0	0	2	1	
PT	10	-6	7	-4	23	-8	5	-8	63	-7	43	-6	2	-5	4	-3	6	1	3	-2	15	3	4	0	4	2	1	-1	2	0	0	1	0	
RO	17	1	21	1	24	-3	11	-3	32	-4	32	1	6	0	6	-2	4	0	5	-1	23	8	3	-1	1	-1	3	-1	4	1	0	1	1	
SI	37	0	26	-6	48	-3	16	-11	77	-4	65	0	10	-6	14	-4	11	-1	10	0	2	0	8	-8	3	0	5	-1	20	0	0	0	0	
SK	29	-2	19	-5	36	-4	12	-7	71	0	55	-2	5	1	7	0	5	-1	11	5	4	-2	7	1	2	1	2	0	6	0	0	1	0	
FI	38	-7	14	-5	31	-11	41	0	76	-3	62	-7	12	-5	9	-8	5	-1	28	-2	6	2	10	-3	6	-1	3	-1	20	1	1	1	0	
SE	63	0	14	-3	39	-13	49	-4	86	-5	77	-4	21	-4	13	-4	10	1	36	-7	2	1	16	-1	10	1	2	-2	17	5	0	0	0	0

Pokiaľ ide o takcio-demografické²⁹ faktory, boli urobené nasledujúce pozorovania:

- Ženy (67 %) častejšie ako muži (62 %) separujú odpad na recykláciu a uvádzajú aj vyššiu účasť na opatreniach, ako je zníženie spotreby jednorazových položiek (52 % u žien oproti 46 % u mužov) a nižšia spotreba mäsa v porovnaní s mužmi (29 % u žien oproti 21 % u mužov).
- Respondenti vo veku nad 55 rokov sa viac zapájajú do opatrení šetrných k životnému prostrediu, ako je separácia odpadu na recykláciu (67 %) v porovnaní s mladšími vekovými skupinami (62 – 63 %) a zníženie spotreby predmetov na jedno použitie (50 % v porovnaní so 47 % – 49 % mladších respondentov). Využívanie dopravy šetrnej k životnému prostrediu je bežnejšie medzi najmladšou vekovou skupinou (28 % v porovnaní so staršími vekovými skupinami 24 – 27 %). Osoby vo veku 45 – 54 rokov s najväčšou pravdepodobnosťou uprednostia nízku spotrebu energie pri nákupe domácich spotrebičov v porovnaní s inými vekovými skupinami (39 % oproti 18 – 36 %).
- Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 20 rokov alebo neskôr, uvádzajú vyššiu angažovanosť vo všetkých opatreniach šetrných k životnému prostrediu. Napríklad s väčšou pravdepodobnosťou triedia odpad na recykláciu (68 %) v porovnaní so svojimi náprotivkami (62 % – 64 %), znižujú spotrebu jednorazových predmetov (55 % oproti 43 % – 48 %) a robia energeticky účinné rozhodnutia pri nákupe domácich spotrebičov (41 % oproti 14 % – 33 %).
- Celkovo je väčšia pravdepodobnosť, že manažéri (96 %), samostatne zárobkovo činné osoby a iní administratívni pracovníci (v oboch prípadoch 93 %) sa zúčastnia aspoň na jednom udržateľnom opatrení v porovnaní s inými sociálno-profesijnými skupinami (86 %/o – 91 %). Študenti však vynikajú vyšším využívaním dopravy šetrnej k životnému prostrediu ako iné skupiny (34 % oproti 19 % – 33 %).
- Celkovo je pravdepodobnejšie, že obyvatelia miest, najmä vo veľkých mestách (93 %), prijímú aspoň jedno udržateľné opatrenie v porovnaní s respondentmi z malých stredne veľkých miest (92 %) a s obyvateľmi vidieckych oblastí (88 %).
- Celkovo je u tých, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém (93 %), väčšia pravdepodobnosť, že sa zapoja aspoň do jedného udržateľného postupu, než u tých, ktorí ho nezapoja (81 %).
- Respondenti, ktorí sa domnievajú, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (93 %), s väčšou pravdepodobnosťou prijímú aspoň jedno opatrenie, ako je zníženie odpadu a využívanie verejnej dopravy, v porovnaní s tými, ktorí s tým nesúhlasia (82 %).

29 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na nasledujúcej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

- Celkovo tí, ktorí sa cítia vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám (93 %), uvádzajú mierne vyššie prijatie udržateľných opatrení ako tí, ktorí sa necítia vystavení (90 %).
- Účasť na udržateľných opatreniach je rovnako vysoká medzi tými, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o klíme, a tými, ktorí nesúhlasia (všetkých 92 %).

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD6 Ktoré z nasledujúcich opatrení, akniektoré, sa na vás vzťahujú? (% – EÚ) Vyberte všetky príslušné možnosti (Možno uviesť viacero možností)

	Spolu „Najmenej jedno opatrenie“	Snažiť sa redukovať svoj odpad a pravidelne ho separujete na recykláciu	Snažiť sa znížiť spotrebu ojednorazových položky, kedykoľvek je to možné (elektrická energia, voda, papier, plast, textil, potraviny, atď.)	Pri kúpe nového spotrebiča pre domácnosť (elektrická energia, voda, papier, plast, textil, potraviny, atď.)	Pravidelne používate ekologické alternatívy k svojmu súkromnému vozidlu, ako je chôdza, jazda na bicykli, verejná doprava alebo spoločné využívanie automobilov.	Nakupujete a jete menej mäsa	Lepšie izolujete svoj dom, aby ste znížili spotrebu energie	Pri plánovaní dovolenky a iných ciest na dlhšie vzdialenosti uhlíkovú stopu vašej dopravy a niekedy podľa toho prispôbujete svoje plány.	Prešli ste na dodávateľa energie, ktorý ponúka väčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov ako váš predchádzajúci	Vo vašej domácnosti ste nainštalovali zariadenie na kontrolu a zníženie spotreby energie (e)	Nainštalovali ste solárne panely vo vašej domácnosti	Kúpili ste si nové auto alebo jeho nízka spotreba paliva bola dôležitým faktorom pri výbere	Nainštalovali ste tepelné čerpadlo, aby ste znížili svoje účty za energiu a uhlíkovú stopu	Kúpili ste si elektrické auto	Kúpili ste si nízkoenergetický dom	Žiadne (SPONTA NEOUS)	Neviem
EÚ27	91	64	49	34	26	25	14	10	9	8	8	6	5	3	3	8	1
Pohlavie																	
Človek	90	62	46	32	24	21	15	10	9	9	9	7	5	4	3	9	1
Žena	92	67	52	35	27	29	14	11	8	8	7	5	4	3	3	7	1
Vek																	
15-24	89	63	47	18	28	23	6	11	5	6	6	3	3	3	1	10	1
25-39	93	63	49	35	27	27	13	12	10	9	6	6	4	4	4	6	1
40-54	92	62	48	39	25	22	18	11	9	10	9	7	5	5	4	7	1
55+	91	67	50	36	24	26	16	9	9	8	8	6	5	2	3	8	1
Vzdelávanie (koniec)																	
-15	84	64	43	26	16	19	11	3	5	4	4	3	2	1	2	15	1
16-19	91	62	46	33	22	21	14	7	8	7	6	5	4	2	3	8	1
20+	95	68	55	41	33	33	16	17	13	13	11	9	7	6	5	5	0
Stále študuje	90	63	48	14	31	24	6	13	4	6	7	2	2	3	1	9	1
Sociálno-profesijná kategória																	
Samostatne zárobkovo činné osoby	93	63	48	42	23	26	19	14	13	11	12	11	6	6	5	7	0
Manažéri	96	65	56	43	33	32	19	16	15	13	12	8	7	9	6	4	0
Ostatné biele obojky.	93	60	50	40	25	26	16	12	11	9	8	6	5	4	4	6	1
Manuálni pracovníci	90	63	45	31	20	19	13	7	7	7	5	6	4	2	3	10	0
Osoby v domácnosti	86	58	44	35	19	20	14	6	5	4	6	5	5	2	2	13	1
Nezamestnaní	89	64	45	26	29	24	8	10	7	5	4	2	2	2	2	10	1
dôchodca	90	65	51	34	25	27	16	9	7	6	8	5	5	2	2	9	1
Študenti	91	64	48	16	34	27	6	12	4	6	7	2	3	3	1	8	1
Subjektívna urbanizácia																	
Vidiecka oblasť alebo dedina	88	63	47	30	21	20	17	9	7	9	11	5	5	3	3	11	1
Malé alebo stredne veľké mesto	92	64	48	36	24	27	14	10	9	8	7	7	5	3	3	7	1
Veľké mesto	93	66	53	36	33	28	11	12	11	8	5	5	4	4	3	7	0
Vnímanie zmeny klímy																	
Vážny problém	93	68	52	36	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Nie je to vážny problém	81	45	31	24	15	13	10	5	7	6	7	5	4	3	4	18	1
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou																	
Súhlasím	93	67	52	35	27	27	15	11	9	9	8	6	5	4	3	6	1
Nesúhlasím	32	51	35	27	17	15	12	5	6	5	6	5	3	2	3	17	1
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám																	
Odhalené	93	61	47	34	24	24	16	11	9	9	3	6	5	3	3	5	1
Nie je vystavený	90	67	51	34	27	26	14	10	9	8	8	6	4	3	3	9	1
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy																	
Súhlasím	92	69	53	37	29	28	15	12	10	9	9	7	5	3	3	7	1
Nesúhlasím	92	61	46	33	23	23	15	9	8	8	8	6	5	4	3	8	0

III. Subjekty s najlepšou pozíciou na riešenie zmeny klímy

1. Vláda a inštitúcie

Národné vlády, po ktorých nasleduje EÚ a potom podniky a priemysel, sa považujú za subjekty, ktoré majú najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy.

Na otázku, kto je v rámci EÚ najvhodnejší na riešenie zmeny klímy, väčšina Európanov vybrala národné vlády (66 %) a Európsku úniu (59 %), za ktorými nasledovali podniky a priemysel (58 %) a regionálne a miestne orgány (44 %).³⁰ Približne traja z desiatich respondentov sa domnievajú, že občianska spoločnosť a samotní respondenti by mohli mať najlepšie predpoklady na riešenie zmeny klímy (30 % a 28 %). Pätina Európanov uviedla, že školy a univerzity patria medzi najlepšie subjekty v boji proti zmene klímy (20 %). Veľmi málo respondentov uviedlo, že všetky uvedené inštitúcie (3 %) alebo žiadna z nich neboli vhodné na riešenie zmeny klímy (2 %). Podiel respondentov, ktorí nevedia, je 2%.

Národná vláda je na prvom mieste v 21 členských štátoch EÚ, ktoré majú najlepšie predpoklady na riešenie zmeny klímy. Na čele zoznamu sú Grécko a Dánsko, pričom 80 % ich respondentov sa domnieva, že národná vláda má najlepšie predpoklady na riešenie zmeny klímy, za nimi nasleduje Švédsko (78 %) a Cyprus (74 %). Národná vláda je na druhom mieste v dvoch krajinách: Rakúsko (58 %) a Slovinsko (56 %). Krajiny, v ktorých je národná vláda na treťom mieste, sú Fínsko (68 %), Chorvátsko (61 %), Belgicko (56 %) a Litva (51 %).

Európska únia je na prvom mieste len v Chorvátsku (63 %) a Belgicku (62 %). Zaraďuje sa však na druhé miesto v 17 krajinách vrátane Dánska (73 %) a Grécka a Fínska (každých 69 %).³¹ V šiestich krajinách je EÚ na treťom mieste, pričom na prvom mieste je Maďarsko (64 %) a Luxembursko (61 %).

Podniky a priemysel sa považujú za subjekty, ktoré majú najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy v šiestich krajinách: Fínsko (71 %), Nemecko (66 %), Rakúsko (63 %), Litva a Slovinsko (každý 58 %) a Estónsko (43 %). V ďalších šiestich krajinách sa umiestnili na druhom mieste s Holandskom a Maďarskom (každých 67 %) a Francúzskom (66 %) na čele zoznamu. Respondenti v 13 členských štátoch EÚ považujú podniky a priemysel za tretí najvhodnejší subjekt na riešenie zmeny klímy.

V žiadnom členskom štáte EÚ nie sú regionálne a miestne orgány najlepšie hodnoteným subjektom na riešenie zmeny klímy. Chorvátsko (62 %), Rumunsko (50 %) a Poľsko (49 %) ich však považujú za druhý najlepší subjekt v boji proti zmene klímy. V piatich krajinách sú regionálne a miestne orgány na treťom mieste: Grécko (65 %), Taliansko (49 %), Nemecko (42 %), Holandsko (37 %) a Estónsko (31 %).

Hoci občianska spoločnosť nepatrí medzi tri najčastejšie vybrané subjekty s najlepšou pozíciou na boj proti zmene klímy v žiadnom členskom štáte EÚ, v 16 krajinách je

percentuálne hodnotenie vyššie ako priemer EÚ (30 %). Najmä v Maďarsku a Portugalsku (každých 43 %), na Malte a v Chorvátsku (každých 41 %) je podiel respondentov v porovnaní s priemerom EÚ pomerne vysoký.

Podobne, hoci samotní respondenti v členských štátoch EÚ nepatria medzi tri najčastejšie vybrané najlepšie umiestnené subjekty, existuje 17 krajín, v ktorých je podiel respondentov, ktorí sa považujú za spôsobilých konať proti zmene klímy, vyšší ako priemer EÚ (28 %). Dánsko (41 %) a Malta (40 %) vykazujú najväčšiu odchýlku od priemeru EÚ, pokiaľ ide o osobnú spôsobilosť konať v oblasti zmeny klímy.

Školy a univerzity nepatria medzi tri najčastejšie vybrané najlepšie umiestnené subjekty v celej EÚ, ale v 18 krajinách je toto hodnotenie vyššie ako priemer EÚ (20 %). Cyprus (43 %) je zďaleka krajinou EÚ, ktorá kladie najväčší dôraz na vzdelávanie v boji proti zmene klímy.

V žiadnom členskom štáte EÚ nie je možnosť odpovede „všetky“ medzi tromi najčastejšie vybranými najlepšie umiestnenými subjektmi v celej EÚ. Litva (14 %) je však výrazne nad priemerom EÚ na úrovni 3 %.

Najvyššie percentuálne podiely, pokiaľ ide o to, že žiadny zo subjektov nie je v dobrej pozícii na riešenie zmeny klímy, sa nachádzajú v Estónsku (7 %) a Rakúsku (6 %).

QD3ab: Kto je podľa vás v rámci EÚ najvhodnejší na boj proti zmene klímy? Po prvé? A potom?
(Viacnásobné ODPOVEDE MOŽNÉ) (EÚ27) (%)

30 QD3ab. Kto je podľa vás v rámci EÚ najvhodnejší na boj proti zmene klímy? A potom?

31 Upozorňujeme, že ide o položku s možnosťou výberu z viacerých možností. Výsledky jednotlivých krajín preto nedosahujú 100 %.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD3ab: Kto je podľa vás v rámci EÚ najvhodnejší na boj proti zmene klímy? A potom? (Viacnásobné ODPOVEDE MOŽNÉ) (%)

	Vlády členských štátov	Európska únia	Podnikanie a priemysel	Regionálne a miestne orgány	Občianska spoločnosť (napríklad environmentálne NGOS)	Vy osobne	Školy a univerzity	Všetky (spontánne)	Žiadne (SPONTA NEOUS)	Neviem	Ostatné (SPONTA NEOUS)
EÚ27	66	59	58	44	30	28	20	3	2	2	0
BE	56	62	60	36	27	34	21	3	0	1	0
BG	58	48	50	43	35	16	18	7	3	7	0
CZ	66	53	51	39	32	24	21	2	2	9	0
DK	80	73	69	40	33	41	21	2	0	3	0
DE	66	62	66	42	25	34	13	5	3	1	0
EE	43	41	43	31	26	16	20	4	7	10	1
IE	71	56	51	45	27	35	28	4	2	3	0
EL	80	69	60	65	38	25	31	1	1	1	0
ES	64	62	51	35	20	22	19	6	3	2	0
FR	67	53	66	45	30	31	19	1	0	2	0
HR	61	63	59	62	41	31	26	2	0	3	0
IT	71	66	49	49	36	24	25	3	1	1	0
CY	74	65	53	51	37	30	43	2	3	4	0
LV	47	35	31	28	24	21	14	6	4	8	1
LT	51	52	58	44	38	32	23	14	4	4	0
LU	66	61	65	39	32	45	26	2	1	1	0
HU	69	64	67	48	43	26	28	4	1	2	0
MT	70	61	47	46	41	40	35	0	1	1	0
NL	72	67	67	37	22	34	18	0	2	1	1
AT	58	55	63	45	36	39	30	7	6	1	1
PL	61	40	48	49	37	20	17	0	0	0	0
PT	67	60	50	45	43	30	32	3	1	7	0
RO	58	47	48	50	29	26	22	1	1	3	1
SI	56	52	58	38	39	29	29	6	1	2	1
SK	66	65	62	51	39	35	32	0	2	2	0
FI	68	69	71	28	24	29	18	1	1	2	0
SE	78	73	66	38	30	36	21	1	0	1	0

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené hlavné zistenia týkajúce sa sociálno-demografických³² faktorov:

- Muži vo všeobecnosti dôverujú inštitúciám o niečo viac: 67 % tvrdí, že národné vlády majú najlepšie predpoklady na riešenie zmeny klímy a 60 % poukazuje na EÚ v porovnaní so 65 % žien a 58 % žien. Ženy však napatrne pripisujú väčšiu váhu aktérom občianskej spoločnosti (31 0/o oproti 29 %) a ich vlastnej osobnej úlohe (29 % oproti 28 0/o) pri riešení zmeny klímy.
- Najmladší respondenti (vo veku 15 – 24 rokov) sú najmultilaterálnejší: 67 % uvádza národné vlády, 62 % EÚ a 32 % mimovládnych organizácií občianskej spoločnosti, zatiaľ čo 23 % uvádza školy a univerzity a 29 % vás osobne ako najvhodnejšieho kandidáta na riešenie zmeny klímy. Starší respondenti s menšou pravdepodobnosťou identifikujú EÚ ako najvhodnejšiu na riešenie zmeny klímy (57 % spomedzi 55+) a klesá aj pocit osobnej zodpovednosti (27 % v najstaršej skupine).
- Dlhšie dosiahnuté vzdelanie rozširuje okruh aktérov považovaných za kľúčových. Spomedzi tých, ktorí pokračovali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov, 69 % poukazuje na národné vlády a 62 % na EÚ, ale značných 32 % sú úverové mimovládne organizácie občianskej spoločnosti a 23 % školy. Naopak, respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo skôr, dosahujú oveľa nižšie skóre v EÚ (54 %), občianskej spoločnosti (23 %) a školách (16 %) a je dvakrát vyššia pravdepodobnosť, že odpovedia „žiadne“ (2 % oproti 1 %).
- Manažéri vedú pri pridelovaní zodpovednosti širokému spektru aktérov: 69 % národných vlád, 61 % EÚ, 44 % regionálnych orgánov a 34 % „vy osobne“. Študenti tento model odzrkadľujú (67 %, 66 %, 40 %, 29 %), zatiaľ čo manuálni pracovníci sa zameriavajú užšie (národné vlády 66 %, EÚ 58 %, regionálne 42 %). Domácnosti a nezamestnaní s najväčšou pravdepodobnosťou povedia „žiadne“ (3 %).
- Ľudia žijúci vo veľkých mestách vnímajú zodpovednosť za boj proti zmene klímy s väčšou pravdepodobnosťou ako ľudia žijúci vo vidieckych oblastiach, a to nad rámec národných vlád. Konkrétne 63 % obyvateľov miest uvádza EÚ, 62 % podnikov a 48 % regionálnych orgánov ako najlepšie umiestnených aktérov v porovnaní s 55 %, 57 % a 42 % obyvateľov vidieka. Obyvatelia vidieka takisto dvakrát častejšie uvádzajú, že žiadny aktér v rámci EÚ nemá najlepšie predpoklady na riešenie zmeny klímy (2 % oproti 1 %).
- Tí, ktorí si myslia, že zmena klímy je vážnym problémom, rozdeľujú zodpovednosť veľkorysejšie (národné vlády 69 %, EÚ 63 %, podniky 60 %), zatiaľ čo respondenti, ktorí ju nepovažujú za vážny problém, zaraďujú každého formálneho aktéra

oveľa nižšie (iba 35 % uvádza EÚ) a sedemkrát častejšie povedia „žiadne“ (7 % oproti 1 %).

- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, dosahujú vyššie skóre vo všetkých oblastiach (národné vlády 69 %, EÚ 62 %, podniky 60 %) ako tí, ktorí nesúhlasia (52 %, 39 %, 48 %), pričom tí druhí sú oveľa náchylnejší povedať „žiadne“ (7 %).
- Pocit vystavenia vplyvom klímy vedie ľudí k regionálnym a miestnym riešeniam: 46 % exponovanej skupiny uvádza regionálne/miestne orgány (v porovnaní so 42 % spomedzi neexponovaných) ako najvhodnejšie na riešenie zmeny klímy a 25 % uvádza školy ako dôležité na riešenie zmeny klímy, čo je o sedem percentuálnych bodov viac ako neexponovaných (18 %).
- Tí, ktorí nesúhlasia s tým, že národné médiá poskytujú jasné informácie o klíme, sa viac opierajú o veľké inštitúcie – národné vlády (70 %) a EÚ (63 %) – ako tí, ktorí považujú pokrytie za jasné (64 % a 57 %), ale názory sa zblížujú v otázke osobnej zodpovednosti (približne 30 % v oboch táboroch).

32 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na nasledujúcej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Otázka č. 3abKto má podľa vás v rámci EÚ najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy? A potom? (možné viacnásobné odpovede)

	Vlády členských štátov	Európska únia	Podnikanie a priemysel	Regionálne a miestne orgány	Občianska spoločnosť (napríklad mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti životného prostredia)	Vy osobne	Školy a univerzity	ostatné (SPONTANEOUS)	Všetky (spontánne)	Žiadne (SPONTANEOUS)	Neviem
EÚ27	66	59	58	44	30	28	20	0	3	2	2
Pohlavie											
Človek	67	60	58	43	29	28	20	0	3	2	2
Žena	65	58	58	44	31	29	20	0	3	1	2
Vek											
15-24	67	62	58	43	32	29	23	0	2	0	2
25-39	65	60	60	43	32	30	22	0	3	1	1
40-54	68	58	57	45	31	30	21	0	3	2	1
55+	65	57	58	44	28	27	18	0	4	2	3
Vzdelávanie (koniec)											
-15	60	54	53	38	23	19	16	0	6	2	5
16-19	65	57	57	44	30	28	19	0	3	2	2
20+	69	62	61	46	32	32	23	0	2	1	1
Stále študuje	69	64	62	42	34	32	26	0	3	0	1
Sociálno-profesijná kategória											
Samostatne zárobkovo činné osoby	66	62	58	46	33	29	23	0	2	2	1
Manažéri	69	61	61	44	31	34	23	0	3	2	0
Ostatné biele obojky.	66	60	59	47	32	28	22	0	3	1	2
Manuálni pracovníci	66	58	56	42	29	28	19	0	3	2	2
Osoby v domácnosti	62	52	54	48	27	23	19	0	4	3	1
Nezamestnaní	64	54	56	44	25	28	17	0	3	3	4
dôchodca	66	56	58	43	28	27	18	0	4	2	3
Študenti	67	66	60	40	33	29	24	0	3	0	2
Subjektívna urbanizácia											
Vidiecka oblasť alebo dedina	62	55	57	42	30	29	20	0	4	2	2
Malé alebo stredne veľké mesto	67	59	56	43	29	26	19	0	3	1	2
Veľké mesto	70	63	62	48	32	32	22	0	2	1	2
Vnímanie zmeny klímy											
Vážny problém	69	63	60	45	32	30	21	0	3	1	2
Nie je to vážny problém	49	35	46	35	20	21	16	1	2	7	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou											
Súhlasím	69	62	60	45	32	30	21	0	3	1	1
Nesúhlasím	52	39	48	37	22	20	16	1	3	7	4
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám											
Odhalené	66	59	55	46	34	29	25	0	2	1	1
Nie je vystavený	67	59	60	42	28	28	18	0	4	2	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy											
Súhlasím	70	63	61	45	31	30	20	0	3	2	1
Nesúhlasím	64	57	57	43	30	28	21	0	3	2	2

2. Vnímaná naliehavosť

Viac ako 8 z 10 Európanov sa domnieva, že je naliehavo potrebné, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia.

Respondenti sa ďalej pýtali, do akej miery je naliehavé, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy pomocou štvorbodovej stupnice: „veľmi naliehavá“, „pomerne naliehavá“, „nie veľmi naliehavá“ a „vôbec nie naliehavá“.³³

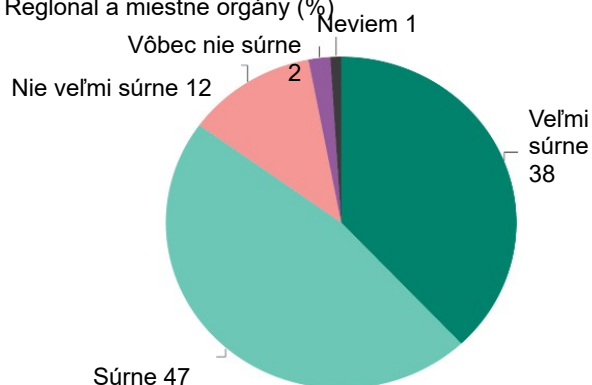
Vo všetkých členských štátoch EÚ sa väčšina respondentov domnieva, že je skutočne naliehavé, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia. V celej EÚ to viac ako osem z desiatich respondentov považuje za naliehavé (85 %), pričom 38 % uviedlo, že je „veľmi naliehavé“ konať, a 47 % uviedlo, že je to „pomerne naliehavé“. 14 % Európanov si nemyslí, že je naliehavé, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy. Túto skupinu tvorí 12 % respondentov, ktorí ju považujú za „nie veľmi naliehavú“, a 2 %, ktorí ju považujú za „vôbec naliehavú“. 1 % Európanov nevie, aké naliehavé je konať na úrovni miestnych a regionálnych samospráv.

Krajiny s najvyšším podielom respondentov, ktorí vnímajú naliehavosť toho, aby miestne a regionálne orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy, sú Portugalsko (94 %), Cyprus (93 %), Grécko a Švédsko (každá 92 %).

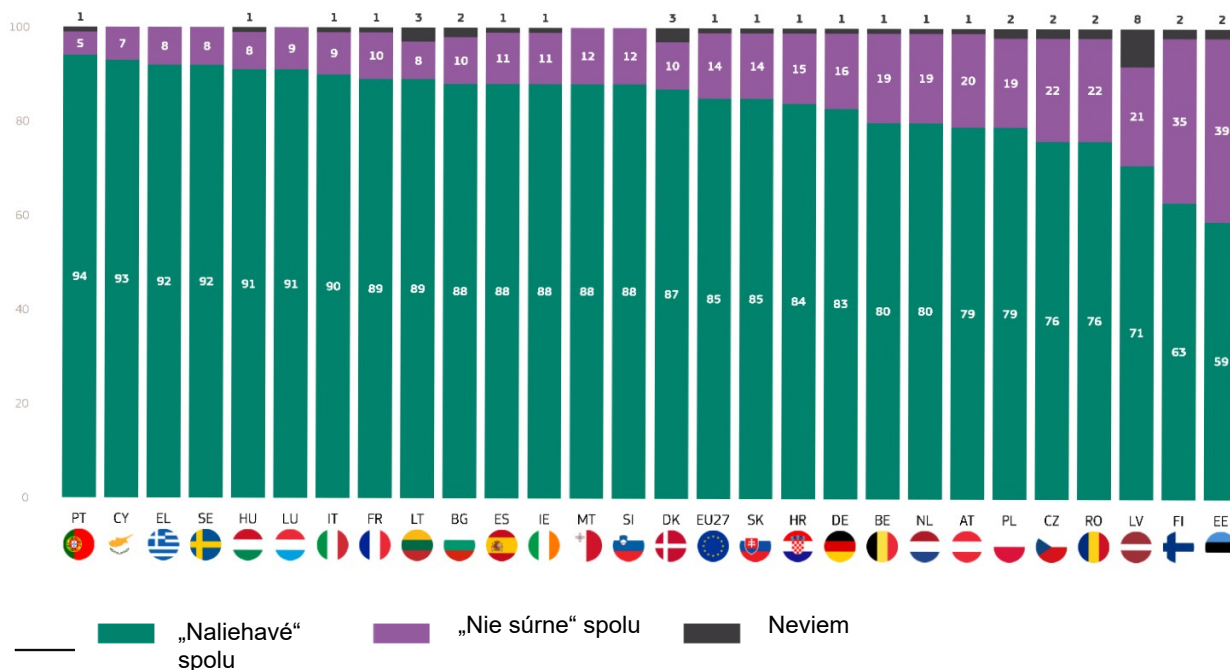
Naopak, viac ako tretina respondentov v Estónsku (39 %) a Fínsku (35 %) si nemyslí, že je naliehavo potrebné, aby miestne a regionálne orgány konali.

Treba poznamenať, že v Lotyšsku 8 % respondentov nevie, či je naliehavé, aby miestne a regionálne samosprávy prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy.

QD13.1: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad príprava na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne výkyvy počasia – Regionálne a miestne orgány (%)

QD13.1: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy. – Regionálne a miestne orgány (%)

³³ QD13.1. Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne výkyvy počasia – regionálne a miestne orgány.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

V súvislosti so sociálno-demografickými³⁴ faktormi sa zhromaždili tieto poznatky:

- Ženy (87 %) považujú opatrenia regionálnych a miestnych orgánov za naliehavé o niečo častejšie ako muži (84 %).
- Najmladšia skupina (15 – 24 rokov) s najväčšou pravdepodobnosťou tvrdí, že opatrenia regionálnych a miestnych orgánov sú naliehavé (88 %), po nej nasledujú osoby vo veku 25 – 39 rokov (86 %). Medzi staršími vekovými skupinami, vrátane 40-54 a 55+, 85 % klasifikuje svoju činnosť ako naliehavú.
- Respondenti, ktorí pokračovali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac, a tí, ktorí stále študujú, sú skupiny, ktoré považujú opatrenia regionálnych a miestnych orgánov za najnaliehavejšie (obe 87 %), zatiaľ čo tí, ktorí pokračovali vo vzdelávaní do veku 16 – 19 rokov, uvádzajú mierne nižšiu úroveň (84 %).
- Pokiaľ ide o sociálno-profesijnú kategóriu, sú to študenti (88 %), ktorí s najväčšou pravdepodobnosťou považujú opatrenia regionálnych a miestnych orgánov za naliehavé, po ktorých nasledujú ďalší administratívni pracovníci (87 %). Samostatne zárobkovo činné osoby a manažéri ich pozorne sledujú (85 %), zatiaľ čo u nezamestnaných manuálnych pracovníkov, dôchodcov a osôb v domácnosti je menšia pravdepodobnosť, že tak urobia (84 %).
- Najväčšiu naliehavosť uvádzajú obyvatelia veľkých miest (89 %), za ktorými nasledujú obyvatelia malých alebo stredne veľkých miest (86 %). Najnižšie obavy vyjadrujú obyvatelia vidieckych oblastí (80 %).
- Pre tých, ktorí nevnímajú zmenu klímy ako vážny problém, je naliehavosť opatrení regionálnych a miestnych orgánov v oblasti klímy výrazne nižšia (53 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém, kde 91 % vyjadruje naliehavosť.
- 89 % respondentov, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, považuje opatrenia miestnych orgánov za naliehavé v porovnaní s iba 62 % respondentov, ktorí nesúhlasia.
- 95 % tých, ktorí sa cítia vystavení environmentálnym rizikám, považuje opatrenia miestnych orgánov za naliehavé v porovnaní so 79 % tých, ktorí sa necítia vystavení environmentálnym rizikám.
- Respondenti, ktorí sa domnievajú, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, klasifikujú opatrenia miestnych orgánov s mierne vyššou naliehavosťou (86 %) v porovnaní s tými, ktorí neveria, že celoštátne médiá poskytujú jasné informácie o tejto téme (85 %).

Otázka č. 13.1 Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy.

	„Naliehavé“ spolu	„Nie súrne“ spolu	Neviem
EÚ27	85	14	1
Pohlavie			
Človek	84	15	1
Žena	87	12	1
Vek			
15-24	88	11	1
25-39	86	13	1
40-54	85	14	1
55+	85	13	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	84	14	2
16-19	84	15	1
20+	87	12	1
Stále študuje	87	12	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	85	14	1
Manažéri	85	14	1
Ostatné biele obojky.	87	12	1
Manuálni pracovníci	84	15	1
Osoby v domácnosti	84	14	2
Nezamestnaní	84	15	1
dôchodca	84	14	2
Študenti	88	11	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	80	18	2
Malé alebo stredne veľké mesto	86	13	1
Veľké mesto	89	10	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	91	8	1
Nie je to vážny problém	53	45	2
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	89	10	1
Nesúhlasím	62	36	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	95	4	1
Nie je vystavený	79	20	1
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	86	13	1
Nesúhlasím	85	14	1

34 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Vlády členských štátov vnímali potrebu konať ako veľmi naliehavú.

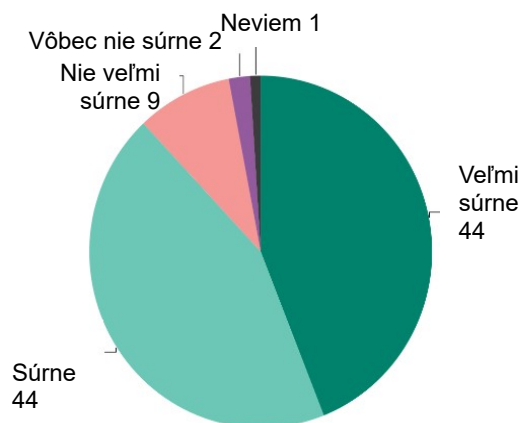
Európania považujú za naliehavejšie, aby národné vlády prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy, než miestne a regionálne orgány.³⁵ Presnejšie, 88 % Európanov sa domnieva, že je naliehavo potrebné, aby ich národná vláda konala. To zahŕňa 44 % Európanov, ktorí ju považujú za „veľmi naliehavú“, a ďalších 44 %, ktorí ju považujú za „pomerne naliehavú“. 11 % respondentov v EÚ nepovažuje za naliehavé, aby ich národná vláda konala v rámci prípravy na zmenu klímy, vrátane 9 %, ktorí ju považujú za „nie veľmi naliehavú“ a 2 % „vôbec nie naliehavú“. 1 % uviedlo, že nevedia, či je naliehavé, aby ich národná vláda prijala opatrenia.

Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ považuje za naliehavé, aby ich národné vlády konali. V 12 krajinách sa s týmto názorom stotožňuje najmenej 90 % respondentov. Respondenti zo Švédska (96 %), Cypru (95 %), Portugalska (94 %) a Grécka (93 %) majú najväčšie podiely vnímanej naliehavosti pre svoje národné vlády.

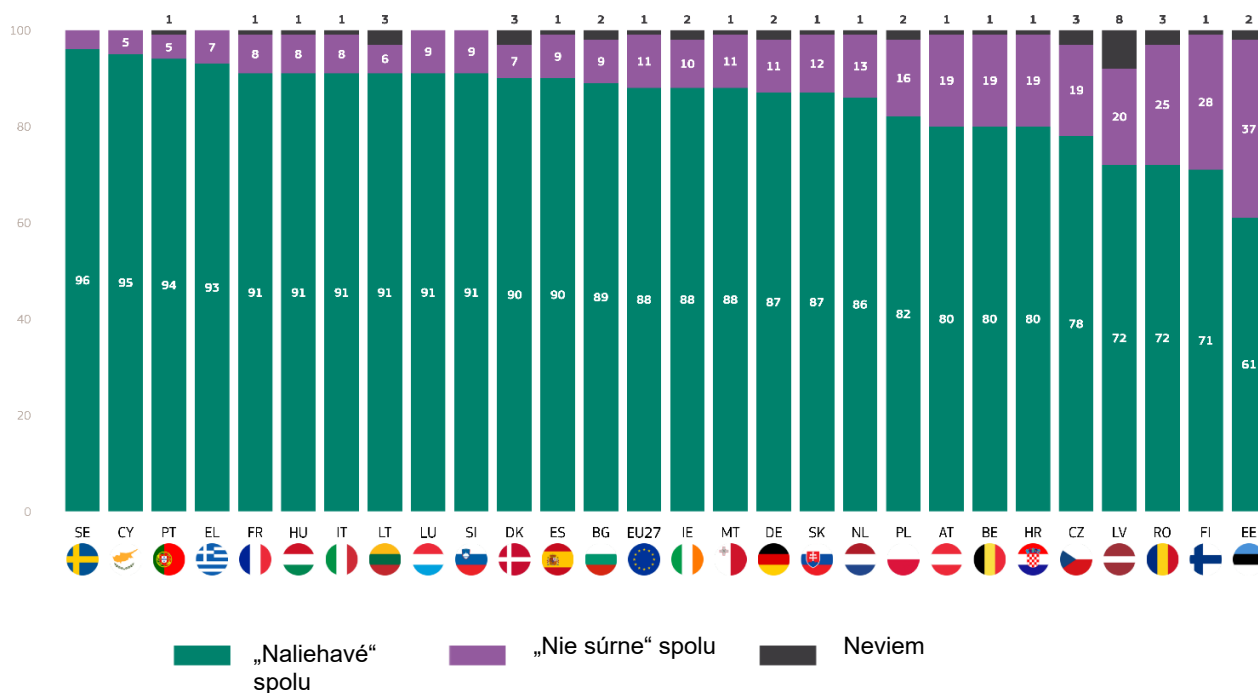
Estónsko je zďaleka krajinou s najmenším podielom respondentov, ktorí považujú za naliehavé, aby ich národná vláda prijala opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy (61 %). Viac ako tretina respondentov sa domnieva, že ich národná vláda nemusí konať naliehavo (37 %). Za Estónskom nasleduje Fínsko, kde 28 % fínskych respondentov nevidí naliehavosť pre svoju vládu, a Rumunsko, kde je to 25 %. V Lotyšsku sa s

týmto názorom stotožňuje pätina respondentov. Stojí tiež za zmienku, že 8 % lotyšských respondentov nevie, či ich národná vláda musí urýchlene konať, čo je najvyšší počet v EÚ v tejto kategórii.

QD13.2: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad príprava na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy. vláda (národnosť) (%)

QD13.2: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy. vláda (národnosť) (%)

35 QD13.2: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad, byť pripravený na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne výkyvy počasia - národné vlády.

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k sociálno-demografickým³⁶ kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

- Ženy (88 %) vyjadrujú o niečo väčšiu naliehavosť ako muži (87 %), pokiaľ ide o opatrenia národnej vlády.
- Najmladšia skupina (15 – 24 rokov) vyjadruje najvyššiu naliehavosť (89 %), zatiaľ čo iné vekové skupiny vykazujú nižšiu úroveň obáv, pričom 88 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 87 % osôb vo veku 40 – 54 rokov alebo 55 rokov považuje túto otázku za naliehavú.
- Tí, ktorí ukončili svoje vzdelanie vo veku nad 20 rokov (90 %) a tí, ktorí stále študujú (91 %), uvádzajú najvyššiu naliehavosť. Respondenti, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 19 rokov alebo menej, považujú opatrenia svojej národnej vlády za o niečo menej naliehavé (86 %).
- Študenti (91 %), ostatní belosi a manažéri (obidvaja 89 %) vyjadrujú najsilnejší pocit naliehavosti. Manuálni pracovníci, samostatne zárobkovo činné osoby, osoby v domácnosti a nezamestnaní uvádzajú podobné úrovne (85 – 86 %).
- Ľudia vo veľkých mestách (90 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (89 %) vyjadrujú najvyššiu naliehavosť opatrení národnej vlády, zatiaľ čo obyvatelia vidieka vykazujú o niečo nižšiu naliehavosť (84 %).
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, poukazujú na výrazne menšiu naliehavosť toho, aby národné vlády konali (55 %), v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (93 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú vyššiu mieru naliehavosti (92 %) ako tí, ktorí nesúhlasia (63 %).
- Jednotlivci vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám vyjadrujú najvyššiu naliehavosť (94 %), zatiaľ čo tí, ktorí nie sú vystavení, uvádzajú menšiu naliehavosť (84 %), pokiaľ ide o potrebu, aby národné vlády konali.
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, poukazujú na rovnakú naliehavosť ako tí, ktorí nesúhlasia (všetkých 88 %).

Otázka č. 13.2 Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy.

	„Naliehavé“ spolu	„Nie súrne“ spolu	Neviem
EÚ27	88	11	1
Pohlavie			
Človek	87	12	1
Žena	88	10	2
Vek			
15-24	89	10	1
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	11	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	86	11	3
16-19	86	12	2
20+	90	9	1
Stále študuje	91	8	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	86	13	1
Manažéri	89	11	0
Ostatné biele obojky.	89	10	1
Manuálni pracovníci	85	13	2
Osoby v domácnosti	85	13	2
Nezamestnaní	86	12	2
dôchodca	88	10	2
Študenti	91	8	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	84	14	2
Malé alebo stredne veľké mesto	89	10	1
Veľké mesto	90	9	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	93	6	1
Nie je to vážny problém	55	42	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	92	7	1
Nesúhlasím	63	35	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	94	5	1
Nie je vystavený	84	14	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	88	11	1
Nesúhlasím	88	11	1

36 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Vlády členských štátov aj EÚ sa považujú za potrebné urýchlene konať proti dôsledkom zmeny klímy.

Tretím politickým subjektom, na ktorý sa respondenti pýtali, pokiaľ ide o naliehavosť prijatia opatrení na prípravu na dôsledky zmeny klímy, bola Európska únia, ktorá používala rovnakú štvorbodovú stupnicu: „veľmi naliehavá“, „pomernie naliehavá“, „nie veľmi naliehavá“ a „vôbec nie naliehavá“.³⁷

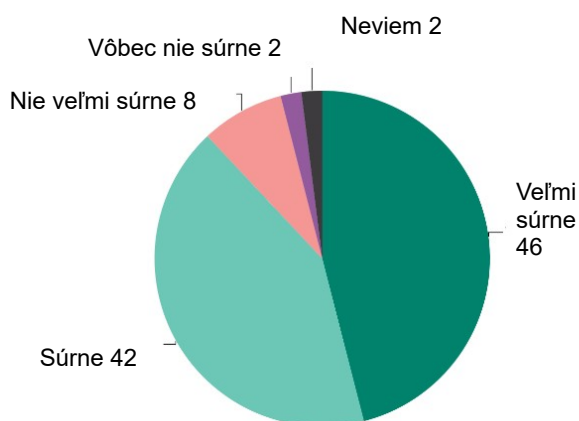
Podobne ako v prípade národných vlád sa 88 % Európanov domnieva, že je naliehavo potrebné, aby EÚ prijala opatrenia. V prípade EÚ však o niečo viac respondentov (46 % oproti 44 % v prípade národných vlád) považuje konanie za „veľmi naliehavé“. 42 % respondentov uviedlo, že je „pomernie naliehavé“, aby EÚ prijala opatrenia. Naproti tomu 10 % respondentov v celej EÚ sa domnieva, že nie je naliehavé, aby EÚ prijala opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy, pričom 8 % uviedlo, že zmena klímy „nie je veľmi naliehavá“ a 2 % ju považujú za „vôbec naliehavú“. Okrem toho 2 % Európanov nevedia, či je naliehavo potrebné, aby EÚ konala.

Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ považuje za naliehavé, aby EÚ prijala opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy. Švédsko (95 %), Cyprus a Portugalsko (každý 94 %) a Grécko, Maďarsko a Luxembursko (každý 93 %) považujú opatrenia EÚ za najnaliehavejšie. Naproti tomu len sedem z desiatich respondentov v Estónsku (70 %) a Rumunsku (71 %) súhlasí s týmto názorom, čo z nich robí krajiny s najnižším vnímaním naliehavosti v EÚ. Približne štvrtina respondentov nevidí žiadnu naliehavú potrebu, aby EÚ

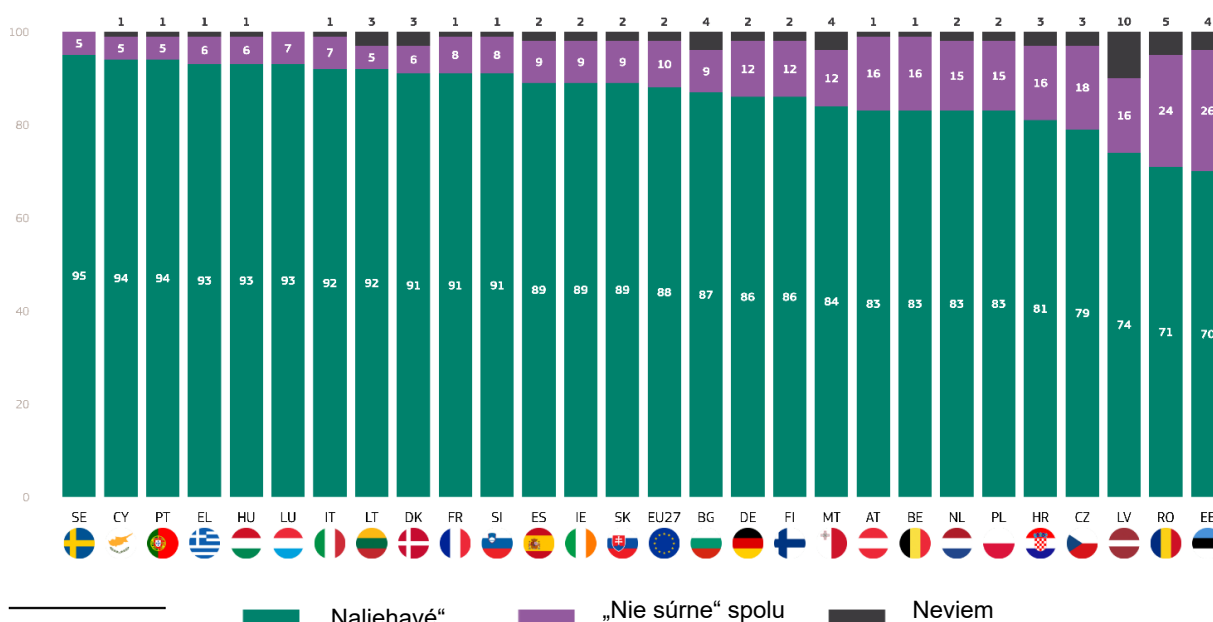
prijala opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy (Estónsko: 26 %, Rumunsko: 24%).

V Lotyšsku jeden z desiatich respondentov (10 %) nevie, či je naliehavo potrebné, aby EÚ prijala opatrenia, čím sa stáva krajinou s najväčším podielom v tejto kategórii.

QD13.3: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad príprava na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy. Európsky úniou (%)

QD13.3: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad príprava na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, stúpanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy. Európska únia (%)

37 QD13.3. Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad príprava na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne výkyvy počasia – Európska únia.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Pokiaľ ide o sociálno-demografické³⁸ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

- U žien (88 %) je o niečo väčšia pravdepodobnosť ako u mužov (87 %), že považujú za naliehavé, aby Európska únia konala v oblasti zmeny klímy.
- Veková skupina 15 – 24 rokov vykazuje najvyššiu naliehavosť (90 %), zatiaľ čo osoby vo veku 25 – 39 rokov (88 %) a 40 – 54 rokov (87 %) takisto vykazujú vysokú úroveň obáv. Veková skupina nad 55 rokov je podobná na úrovni 87 %.
- Respondenti, ktorí pokračovali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (89 %) a tí, ktorí stále študujú (92 %), uvádzajú najvyššiu naliehavosť, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 16 – 19 rokov, vykazujú o niečo nižšiu naliehavosť (87 %).
- Študenti (92 %) vyjadrujú najsilnejší pocit naliehavosti, po ktorých nasledujú manažéri a iní zamestnanci (89 %). Osoby v domácnosti vykazujú najnižší pocit naliehavosti (85 %).
- Najväčšiu naliehavosť uvádzajú obyvatelia veľkých miest (90 %) a malých alebo stredne veľkých miest (89 %), zatiaľ čo obyvatelia vidieka vykazujú o niečo menšie obavy (84 %).
- Respondenti, ktorí nepovažujú zmenu klímy za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu naliehavosť (55 %) v porovnaní s tými, ktorí ju vnímajú ako vážnu (93 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú najvyššiu naliehavosť (92 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu úroveň naliehavosti (62 %).
- Tí, ktorí sú vystavení environmentálnym rizikám, uvádzajú najvyššiu naliehavosť (94 %), zatiaľ čo tí, ktorí nie sú vystavení, vykazujú menšiu naliehavosť (83 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú podobný pocit naliehavosti ako tí, ktorí nesúhlasia (v oboch prípadoch 88 %).

Celkovo sú národné vlády a EÚ vnímané ako subjekty, v prípade ktorých je najnaliehavejšie prijať opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy. Treba poznamenať, že medzi členskými štátmi EÚ existujú pomerne veľké rozdiely. Napríklad respondenti v Estónsku dávajú najvyššiu prioritu všetkým trom politickým subjektom (70 % oproti 61 % oproti 59 %), zatiaľ čo veľký podiel respondentov zo Švédska sa domnieva, že všetky tri organizácie musia urýchlene konať (92 % oproti 96 % oproti 95 %). Lotyšsko takisto vykazuje pomerne vysoké skóre v tom, že nevie o naliehavosti subjektov konať v porovnaní s ostatnými členskými štátmi EÚ.

Otázka č. 13.3 Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy.

	„Naliehavé“ spolu	„Nie súrne“ spolu	Neviem
EÚ27	88	10	2
Pohlavie			
Človek	87	12	1
Žena	88	10	2
Vek			
15-24	90	8	2
25-39	88	11	1
40-54	87	12	1
55+	87	10	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	87	9	4
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Stále študuje	92	7	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	86	13	1
Manažéri	89	10	1
Ostatné biele obojky.	89	10	1
Manuálni pracovníci	86	12	2
Osoby v domácnosti	85	13	2
Nezamestnaní	86	12	2
dôchodca	87	10	3
Študenti	92	7	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	84	14	2
Malé alebo stredne veľké mesto	89	10	1
Veľké mesto	90	8	2
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	93	6	1
Nie je to vážny problém	55	41	4
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	92	7	1
Nesúhlasím	62	35	3
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	94	5	1
Nie je vystavený	83	15	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	88	11	1
Nesúhlasím	88	10	2

38 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

3. Vnímaná účinnosť národných vlád

Vlády členských štátov sa nezaoberajú zmenou klímy dostatočne.

Po tom, ako sme si všimli, že je naliehavo potrebné, aby národné vlády prijali opatrenia v rámci prípravy na riziká a hrozby vyvolané zmenou klímy, sa táto časť teraz zameriava na vnímanú účinnosť národných vlád v tejto súvislosti. Respondenti sa konkrétne pýtali, či sa domnievajú, že ich vláda robí dosť, nie dosť alebo príliš veľa na riešenie zmeny klímy.³⁹

Väčšina Európanov sa domnieva, že ich národná vláda nerobí dosť (67 %, nezmenené od roku 2023). Naopak, o niečo viac ako pätina respondentov v celej EÚ si myslí, že ich národné vlády robia dosť (23 %, nezmenené) a 5 % si myslí, že robia príliš veľa (nezmenené). Ďalších 5 % respondentov nevie (nezmenené).

V žiadnom členskom štáte EÚ sa väčšina respondentov (viac ako 50 %) nedomnieva, že ich vláda robí dosť na boj proti zmene klímy. V siedmich krajinách sa však takto cítia najmenej traja z desiatich respondentov, pričom najväčší podiel respondentov je v Luxembursku (+1 percentuálny bod) a Poľsku (+8 percentuálnych bodov), pričom 39 % respondentov uviedlo túto možnosť odpovede a Dánsko (37 %, -2 percentuálne body). Pri pohľade na nárast od roku 2023 je pozoruhodné, že v 11 krajinách túto kategóriu vybralo viac respondentov ako vo vlne porovnávaní v roku 2023. Najvyšší nárast bol odvtedy zaznamenaný na Cypre (21 %, +10 percentuálnych bodov), v Poľsku (39 %, +8 percentuálnych bodov) a Portugalsku (24 %, +8 percentuálnych bodov). V 12 krajinách sa menej respondentov domnieva, že ich krajina robí dosť v porovnaní s rokom 2023 vrátane Fínska (31 %, -9 percentuálneho bodu) a Grécka (13 %, -5 percentuálneho bodu).

Naopak, vo všetkých členských štátoch EÚ sa väčšina respondentov (viac ako 50 %) domnieva, že ich národná vláda nerobí dosť – s výnimkou Estónska, kde tretina respondentov súhlasí s týmto názorom. Najvyššie hodnotenie v tejto kategórii dosiahlo Francúzsko (+2 percentuálne body) a Švédsko (-3 percentuálne body), pričom túto možnosť si vybralo 77 % respondentov, za nimi nasleduje Grécko (bez zmeny) a Chorvátsko (-9 percentuálnych bodov) so 76 % respondentov. V šiestich krajinách sa približne polovica respondentov domnieva, že ich národné vlády nerobia dosť: Fínsko (54 %, +16 percentuálnych bodov), Rakúsko (53 %, +2 percentuálne body), Lotyšsko (-15 percentuálnych bodov) a Luxembursko (-3 percentuálne body) po 52 % a Dánsko (+1 percentuálny bod) a Poľsko (-9 percentuálnych bodov) po 51 %. Pokiaľ ide o nárast v priebehu času, treba poznamenať, že v 10 členských štátoch EÚ sa viac respondentov domnieva, že ich národné vlády nerobia dosť ako v roku 2023.

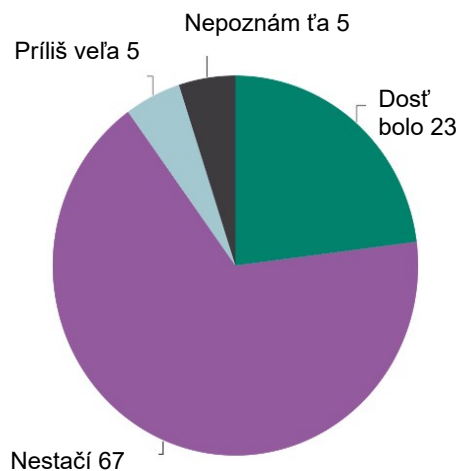
Fínsko (54 %, +16 percentuálnych bodov) a Slovensko (75 %, +5 percentuálnych bodov) vedú tento zoznam s

najvyšším nárastom od roku 2023. V 15 krajinách sa však takto cíti menej respondentov vrátane Cypru (67 %, -16 percentuálnych bodov) a Lotyšska (52 %, -15 percentuálnych bodov).

Okrem toho sa približne každý desiaty respondent v piatich krajinách domnieva, že ich národná vláda robí príliš veľa na boj proti zmene klímy, a to vrátane Rumunska (+4 percentuálne body) a Rakúska (-5 percentuálnych bodov) s po 12 %, Holandska s 11 % (bez zmeny) a Česka (-1 percentuálny bod) a Fínska (-6 percentuálnych bodov) s 10 % v každej krajine. Najvyššie skóre v tejto kategórii má však Estónsko. Len o niečo viac ako pätina respondentov si myslí, že ich národná vláda robí príliš veľa na riešenie zmeny klímy (21 %, +4 percentuálne body). Od roku 2023 zastáva tento názor viac respondentov v 16 krajinách, hoci percentuálny nárast nie je veľký. Najväčší nárast od roku 2023 zaznamenali Cyprus s nárastom o 5 percentuálnych bodov a Estónsko so zvýšením o 4 percentuálne body. Fínsko zaznamenalo najväčší pokles v tejto kategórii od roku 2023, pričom o 6 percentuálnych bodov respondentov menej ako vo vlne porovnávaní.

Pomerne veľký počet respondentov v Bulharsku (13 %, nezmenené), Lotyšsku (13 %, +6 percentuálnych bodov) a Estónsku (12 %, nezmenené) uvádza, že nevie.

QD7: Myslíte si, že vláda (NATIONALITY) robí dosť, nie dosť alebo príliš veľa na riešenie zmeny klímy? (EÚ27) (%)

Dost' bolo: =
Nestačí: =
Príliš veľa: =
Neviem: =
(február/marec 2025 – máj/jún 2023)

Celkovo sa v tejto časti poukazuje na rozšírený pocit v celej EÚ, že národné vlády dostatočne neriešia zmenu klímy. V žiadnom členskom štáte EÚ sa väčšina respondentov nedomnieva, že ich národná vláda robí dosť. V niektorých krajinách došlo od roku 2023 k výrazným zmenám verejnej mienky. Luxembursko a Poľsko vynikajú najvyšším percentuálnym podielom respondentov (39 %), ktorí sa domnievajú, že ich vláda robí dosť, pričom Poľsko vykazuje výrazný nárast o 8 percentuálnych bodov. Cyprus zaznamenal najväčší

39 QD7. Myslíte si, že vláda robí dosť, nie dosť alebo príliš veľa na riešenie klimatických zmien?

nárast respondentov, ktorí si myslia, že ich vláda robí dosť, s nárastom o 10 percentuálnych bodov. Naopak, Fínsko zaznamenalo najväčší nárast respondentov, ktorí sa domnievajú, že ich vláda nerobí dosť, pričom došlo k nárastu o 16 percentuálnych bodov a zároveň k výraznému poklesu tých, ktorí si myslia, že vláda robí príliš veľa. Estónsko vyniká tým, že má najvyššie percento (21 %) respondentov, ktorí sa domnievajú, že ich vláda robí príliš veľa na riešenie zmeny klímy. Naopak, Francúzsko a Švédsko majú najvyššie percento (77 %) respondentov, ktorí sa domnievajú, že ich vláda nerobí dosť.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD7: Myslíte si, že vláda robí dosť, nie dosť alebo príliš veľa na riešenie klimatických zmien? (%)								
	Dost' bolo		Nestačí		Príliš veľa		Neviem	
	február/marec	Diferenciácia.	február/marec	Diferenciácia.	február/marec	Diferenciácia.	február/marec	Diferenciácia.
	2025	2025 – máj/jún 2023	2025	2025 – máj/jún 2023	2025	2025 – máj/jún 2023	2025	2025 – máj/jún 2023
EÚ27	23	0	67	0	5	0	5	0
BE	29	2	63	-3	6	1	2	0
BG	13	0	72	-1	2	1	13	0
CZ	27	-1	55	0	10	-1	8	2
DK	37	-2	51	1	8	2	4	-1
DE	31	-3	55	3	9	-2	5	2
EE	34	0	33	-4	21	4	12	0
IE	25	-3	64	2	5	1	6	0
EL	13	-5	76	0	3	1	8	4
ES	19	7	74	-6	2	0	5	-1
FR	15	-2	77	2	3	1	5	-1
HR	19	7	76	-9	2	1	3	1
IT	20	-1	75	1	3	1	2	-1
CY	21	10	67	-16	6	5	6	1
LV	28	7	52	-15	7	2	13	6
LT	26	0	59	-3	6	0	9	3
LU	39	1	52	-3	3	-1	6	3
HU	24	-1	73	1	0	-1	3	1
MT	24	5	73	-4	1	1	2	-2
NL	18	-3	70	4	11	0	1	-1
AT	30	4	53	2	12	-5	5	-1
PL	39	8	51	-9	5	0	5	1
PT	24	8	65	-9	3	1	8	0
RO	15	-1	68	-1	12	4	5	-2
SI	24	5	68	-8	4	1	4	2
SK	18	-4	75	5	3	0	4	-1
FI	31	-9	54	16	10	-6	5	-1
SE	16	0	77	-3	3	1	4	2

Okrem toho sa výsledky analyzovali vo vzťahu k týmtociodemografickým⁴⁰ kategóriám respondentov a ďalším faktorom.

- Muži (24 %) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako ženy (22 %), že majú pocit, že národná vláda robí dosť.
- Skupina 15-24 vyjadruje najvyššiu nespokojnosť, pričom 71 % má pocit, že vláda nerobí dosť. Ľudia vo veku nad 55 rokov sa menej domnievajú, že vláda nerobí dosť (64 %).
- Tí, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo viac (69 %) a tí, ktorí stále študujú (73 %), majú väčšiu pravdepodobnosť, že vláda robí nedostatočne, v porovnaní s tými, ktorí majú menej rokov vzdelávania (62 % v prípade tých, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej).
- Študenti (73 %) a nezamestnaní (71 %) majú s najväčšou pravdepodobnosťou pocit, že vláda nerobí dosť. Samostatne zárobkovo činné osoby (69 %) a manažéri (70 %) majú tiež väčšiu pravdepodobnosť, že vláda nerobí dosť, zatiaľ čo manuálni pracovníci (65 %) a dôchodcovia (63 %) majú menšiu pravdepodobnosť, že vláda nerobí dosť.
- Tí, ktorí žijú vo veľkých mestách (70 %), majú s najväčšou pravdepodobnosťou pocit, že vláda nerobí dosť, pričom len 22 % verí, že robí dosť. Obyvatelia vidieka vykazujú menšiu nespokojnosť, pričom 64 % verí, že vláda nerobí dosť.
- Tí, ktorí vnímajú zmenu klímy ako vážny problém, majú väčšiu pravdepodobnosť, že vláda nerobí dosť (72 %), pričom len 22 % verí, že vláda robí dosť. Podobný trend je medzi tými, ktorí nepovažujú zmenu klímy za vážny problém, pričom 39 % si myslí, že vláda nerobí dosť, zatiaľ čo 30 % si myslí, že je dosť opatrení.
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, majú väčšiu pravdepodobnosť, že vláda nerobí dosť (71 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia s týmto názorom, sú viac rozdelení, pričom 45 % má pocit, že vláda nerobí dosť.
- Exponovaní jedinci (73 %) majú v porovnaní s tými, ktorí nie sú exponovaní (62 %), výrazne vyššiu pravdepodobnosť, že budú mať pocit, že sa nerobí dosť.
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú podobný model ako bežná populácia, pričom 68 % má pocit, že vláda nerobí dosť. Nespokojnosť vyjadrujú aj tí, ktorí nesúhlasia s jasnosťou médií (67 %).

QD7 Myslíte si, že vláda (NATIONALITY) robí dosť, nie dosť alebo príliš veľa na riešenie zmeny klímy?

(% – EÚ)

	Dosť bolo	Nestačí	Príliš veľa	Neviem
EÚ27	23	67	5	5
Pohlavie				
Človek	24	65	7	4
Žena	22	69	4	5
Vek				
15-24	20	71	4	5
25-39	23	68	6	3
40-54	24	67	6	3
55+	25	64	5	6
Vzdelávanie (koniec)				
-15	24	62	5	9
16-19	24	65	6	5
20+	23	69	5	3
Stále študuje	20	73	2	5
Sociálno-profesijná kategória				
Samostatne zárobkovo činné osoby	20	69	8	3
Manažéri	22	70	6	2
Ostatné biele obojky.	25	66	5	4
Manuálni pracovníci	25	65	6	4
Osoby v domácnosti	23	67	4	6
Nezamestnaní	18	71	6	5
dôchodca	24	63	6	7
Študenti	20	73	3	4
Subjektívna urbanizácia				
Vidiecka oblasť alebo dedina	24	64	7	5
Malé alebo stredne veľké mesto	24	67	5	4
Veľké mesto	22	70	4	4
Vnímanie zmeny klímy				
Vážny problém	22	72	2	4
Nie je to vážny problém	30	39	25	6
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou				
Súhlasím	22	71	3	4
Nesúhlasím	28	45	21	6
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám				
Odhalené	21	73	3	3
Nie je vystavený	25	62	7	6
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy				
Súhlasím	25	67	4	4
Nesúhlasím	22	68	6	4

40 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

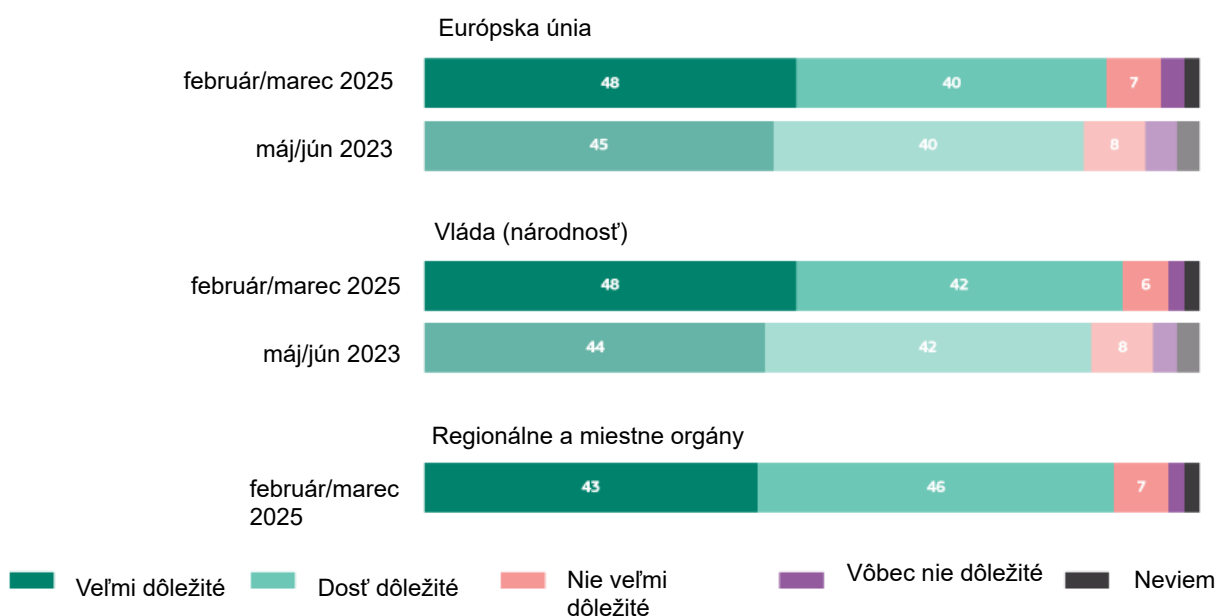
IV. Podpora politík a opatrení súvisiacich s klímou

1. Význam opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti

Európania sa domnievajú, že je dôležité, aby všetky úrovne verejnej správy prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, pričom tendencia sa zvyšuje.

Cypre (95 %, -2 percentuálne body) a na Slovensku (94 %, +9 percentuálnych bodov) kladú najväčší dôraz na to, aby ich národné vlády prijali takéto opatrenia, čím dosiahli najvyššie skóre v tejto kategórii spomedzi všetkých krajín EÚ. Pokiaľ ide konkrétne o podiel respondentov, ktorí považujú opatrenia vlády v oblasti energetickej efektívnosti za „veľmi dôležité“, najväčší podiel majú Cyprus (76 %, -3 percentuálne body), Malta (73 %, -8

Otázka č. 9: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače)? (%)

V tejto časti sa pozornosť zameriava na to, aké dôležité je podľa Európanov, aby rôzne vládne orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače.⁴¹

Politickým orgánom, ktorý sa v tejto súvislosti považuje za najdôležitejší, sú podľa všetkého národné vlády, pričom 90 % (+4 percentuálne body) respondentov v celej EÚ to naznačuje. Takmer každý desiaty respondent (8 %, -3 percentuálne body) tvrdí, že nie je dôležité, aby národné vlády prijali opatrenia v tejto oblasti, a 2 % (-1 DID) tvrdia, že o tom nevedia.⁴²

V 16 krajinách jasná väčšina Európanov (aspoň deväť z desiatich respondentov) považuje za veľmi dôležité, aby ich národné vlády prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti. V tejto súvislosti respondenti na

percentuálnych bodov) a Írsko (66 %, +4 DID). Naproti tomu približne pätina respondentov v Česku (21 %, - 8 percentuálnych bodov), Estónsku (21 %, - 5 percentuálnych bodov) a Rumunsku (19 %, - 3 percentuálne body) nepovažuje za dôležité, aby ich národné vlády prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti. Treba však poznamenať, že väčšina českých, estónskych a rumunských respondentov považuje svoje národné vlády za „nie veľmi dôležité“ na vykonávanie tejto úlohy (každá 16 %), zatiaľ čo len malá menšina ich považuje za „vôbec nedôležité“ (Česko: 5 %, -4 percentuálne body; Estónsko: 5 %, -3 percentuálne body; Rumunsko: 3 %, -1 percentuálny bod). Najvyššia miera neistoty je zaznamenaná v Lotyšsku, kde 8 % respondentov uviedlo, že nevie, či je pre ich národnú vládu dôležité prijať takéto opatrenia (+1 percentuálny bod).

Pokiaľ ide o zmeny v rokoch 2023 až 2025, podiel českých respondentov, ktorí považujú opatrenia vlády za dôležité pre zlepšenie energetickej efektívnosti, sa zvýšil o 8 percentuálnych bodov. Naopak, na Malte klesol podiel respondentov, ktorí považujú opatrenia vlády za dôležité, o šesť percentuálnych bodov, zatiaľ čo tí, ktorí ich nepovažujú za dôležité, sa zvýšili o sedem percentuálnych bodov.

41 Otázka č. 9. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nabádaním spoločnosti ľudí, aby izolovala svoje domovy a budovy, inštalovala tepelné čerpadlá a používala inteligentné merače)? regionálne a miestne orgány, vláda (NATIONALITY), Európska únia.

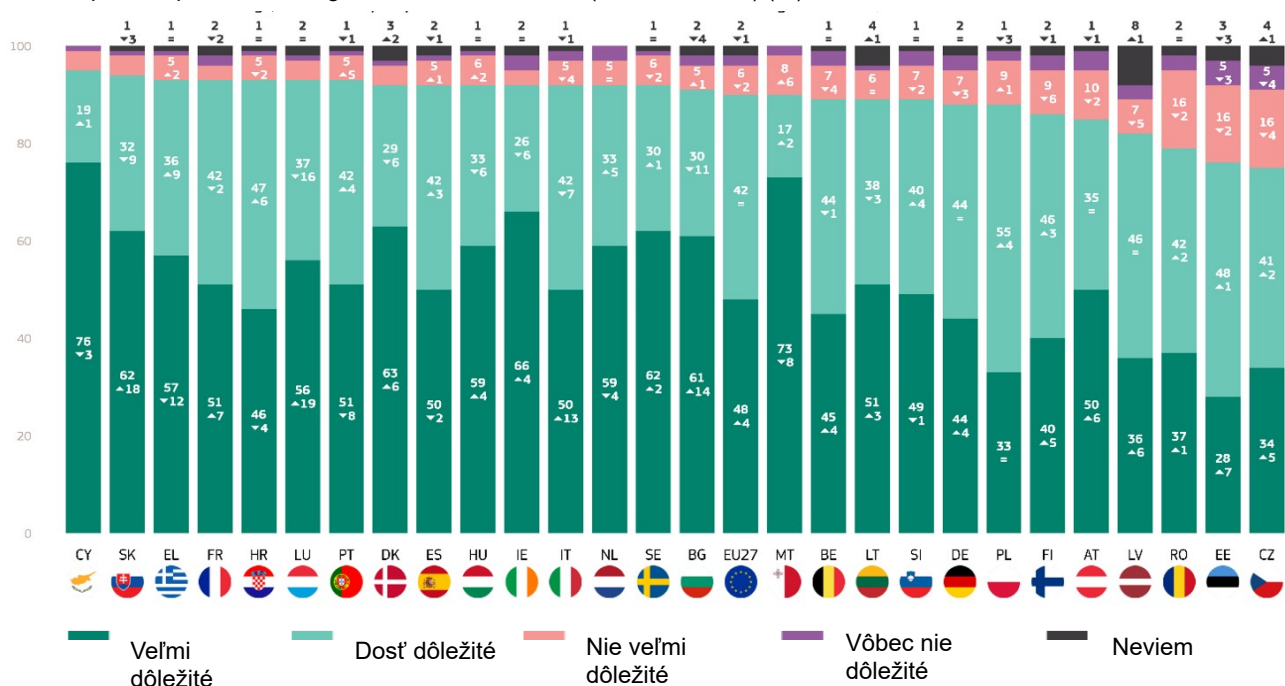
42 Upozorňujeme, že respondenti by mohli uviesť jednu z týchto možností odpovede: „veľmi dôležité“, „pomerne dôležité“, „nie veľmi dôležité“ a „vôbec nie dôležité“.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

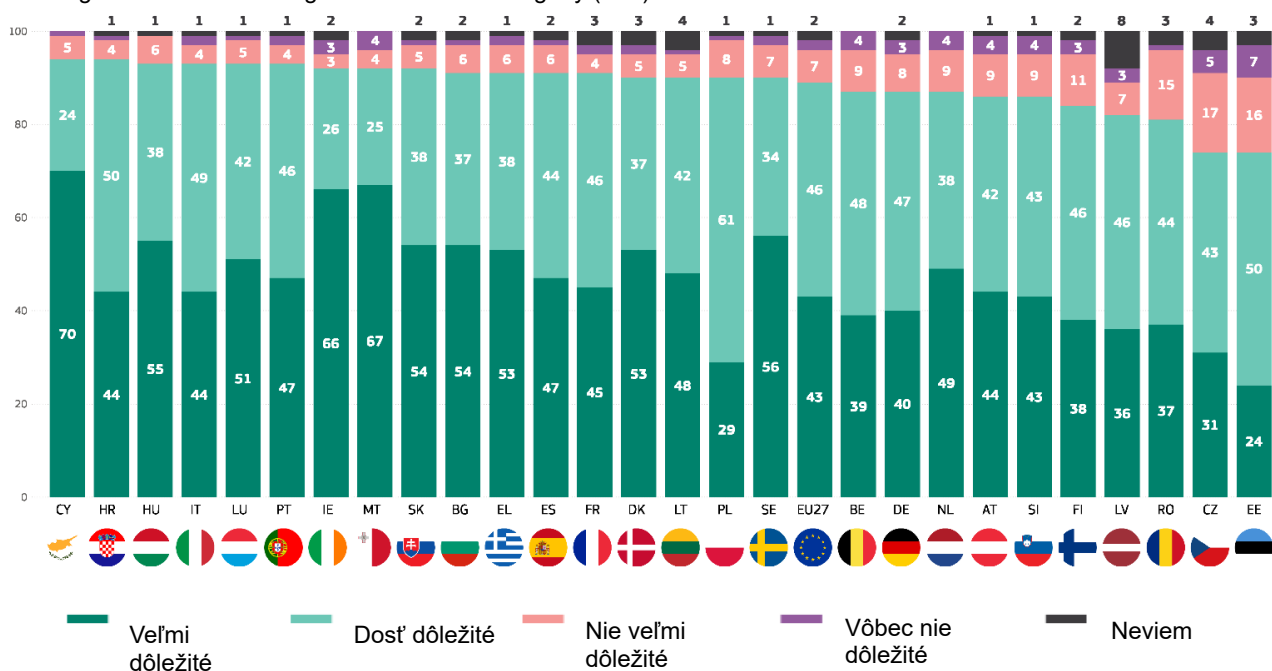
89 % respondentov sa domnieva, že je dôležité, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače. To ich umiestňuje ako druhú najdôležitejšiu inštitúciu spomedzi troch kladených otázok. Naproti tomu 9 % Európanov sa domnieva, že nie je dôležité, aby tieto orgány prijali takéto opatrenia, a 2 % uvádza, že o tom nevedia.

Treba poznamenať, že vo všetkých členských štátoch EÚ väčšina respondentov považuje regionálne a miestne orgány za dôležitých aktérov v boji proti zmene klímy. Najvyššie hodnotenie bolo zaznamenané na Cypre a v Chorvátsku (každý z nich 94 %). Celkovo v 17 členských štátoch EÚ ich aspoň deväť z desiatich respondentov považuje za dôležitých aktérov. Naopak, najnižšie hodnotenie v tejto kategórii majú Česko a Estónsko (každé 74 %) a Rumunsko (81 %).

Otázka 9.2: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače? – Vláda (NATIONALITY) (%)

QD9.1. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače? – Regionálne a miestne orgány (9 %)

Tieto tri krajiny majú tiež najvyšší podiel respondentov, ktorí nepovažujú za dôležité, aby regionálne a miestne orgány konali (Estónsko: 23 %, Česko: 22 % a Rumunsko: 16%).⁴³

Európania tiež pripisujú veľký význam tomu, aby Európska únia podnikla kroky na zlepšenie energetickej účinnosti, hoci o niečo menej ako národné vlády a regionálne a miestne orgány. Celkovo 88 % (+3 DD) respondentov považuje za dôležité, aby EÚ prijala takéto opatrenia, zatiaľ čo 10 % (-2 percentuálne body) to nepovažuje za dôležité. Ďalšie 2 % (-1 percentuálny bod) respondentov uvádzajú, že nevedia.

V 12 krajinách najmenej deväť z desiatich respondentov považuje za dôležité, aby EÚ prijala opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače. Zoznam vedie Grécko (-2 percentuálne body), Chorvátsko (+2 percentuálne body), Portugalsko (-3 DID) a Cyprus (-3 percentuálne body), všetky na úrovni 94 %. Pokiaľ ide o úroveň dôležitosti, najvyššie podiely v kategórii „veľmi dôležité“ zaznamenáva Cyprus (76 %, -5 percentuálnych bodov), Írsko (70 %, +8 percentuálnych bodov) a Malta (69 %, -14 percentuálnych bodov).

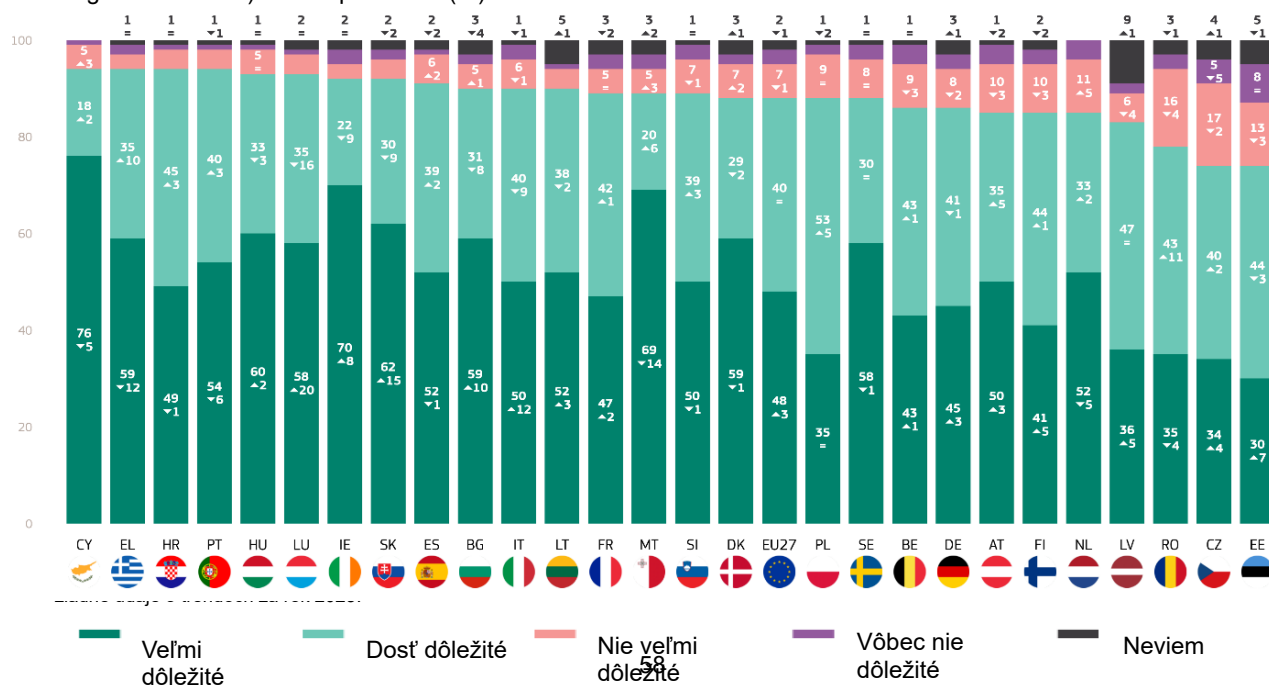
Krajiny s najvyšším podielom v celkovej kategórii „nevýznamné“ sú Česko (22 %, -7 percentuálneho bodu), Estónsko (21 %, -3 percentuálneho bodu) a Rumunsko (19 %, -6 percentuálneho bodu). V týchto krajinách však väčšina respondentov považuje EÚ za „nie veľmi dôležitú“, zatiaľ čo len malá časť ju považuje za „vôbec nedôležitú“ (Česko: 17 % oproti 5 %, Estónsko: 13 % oproti 8 %, Rumunsko: 16 % vs. 3 %).

Pokiaľ ide o väčšie zmeny v priebehu času, najväčší nárast od roku 2023 zaznamenalo Rakúsko (85 %, +8 percentuálnych bodov) a Rumunsko (78 %, +7 percentuálnych bodov), pokiaľ ide o podiel respondentov, ktorí považujú za dôležité, aby EÚ prijala opatrenia na

zlepšenie energetickej efektívnosti. Celkovo sa viac respondentov v 18 krajinách domnieva, že je dôležité, aby EÚ prijala takéto opatrenia v porovnaní s rokom 2023.

V tomto oddiele sa celkovo zdôrazňuje, že väčšina Európanov vníma svoje národné vlády, EÚ a regionálne a miestne orgány a dôležitých aktérov pri prijímaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti. Treba poznamenať, že národné vlády aj EÚ zaznamenali v porovnaní s rokom 2023 nárast vnímaného významu.

Otázka 9.3: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače? – Európska únia (%)

Otázka č. 9.2: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače)? vláda (národnosť) (%)

	Veľmi dôležité		Dost' dôležité		Nie veľmi dôležité		Vôbec nie dôležité		Neviem		„Dôležité“ spolu		„Nedôležité“ spolu	
	Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.	
	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	február /marec 2025 – máj/jún 2023
EÚ27	48	4	42	0	6	-2	2	-1	2	-1	90	4	8	-3
BE	45	4	44	-1	7	-4	3	1	1	0	89	3	10	-3
BG	61	14	30	-11	5	1	2	0	2	4	91	3	7	1
CZ	34	5	41	2	16	-4	5	-4	4	1	75	7	21	-8
DK	63	6	29	-6	4	-2	1	0	3	2	92	0	5	-2
DE	44	4	44	0	7	-3	3	-1	2	0	88	4	10	-4
EE	28	7	48	1	16	-2	5	-3	3	3	76	8	21	-5
IE	66	4	26	-6	3	-1	3	3	2	0	92	-2	6	2
EL	57	-12	36	9	5	2	1	1	1	0	93	-3	6	3
ES	50	-2	42	3	5	1	1	-1	2	-1	92	1	6	0
FR	51	7	42	-2	3	-2	2	-1	2	2	93	5	5	-3
HR	46	4	47	6	5	-2	1	0	1	0	93	2	6	-2
IT	50	13	42	-7	5	4	2	-1	1	-1	92	6	7	5
CY	76	-3	19	1	4	2	1	0	0	0	95	-2	5	2
LV	36	6	46	0	7	5	3	-2	8	1	82	6	10	-7
LT	51	3	38	-3	6	0	1	-1	4	1	89	0	7	-1
LU	56	19	37	-16	4	-3	1	0	2	0	93	3	5	-3
HU	59	4	33	-6	6	2	1	0	1	0	92	-2	7	2
MT	73	-8	17	2	8	6	2	1	0	-1	90	-6	10	7
NL	59	-4	33	5	5	0	3	1	0	2	92	1	8	1
AT	50	6	35	0	10	-2	4	-3	1	-1	85	6	14	-5
PL	33	0	55	4	9	1	2	-2	1	3	88	4	11	-1
PT	51	-8	42	4	5	5	1	0	1	-1	93	-4	6	5
RO	37	1	42	2	16	-2	3	-1	2	0	79	3	19	-3
SI	49	-1	40	4	7	-2	3	-1	1	0	89	3	10	-3
SK	62	18	32	-9	4	-2	1	-4	1	3	94	9	5	-6
FI	40	5	46	3	9	-6	3	-1	2	-1	86	8	12	-7
SE	62	2	30	1	6	-2	1	-1	1	0	92	3	7	-3

Otázka č. 9.3: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače)? Európska únia (%)

	Veľmi dôležité		Dost' dôležité		Nie veľmi dôležité		Vôbec nie dôležité		Neviem		„Dôležité“ spolu		„Nedôležité“ spolu	
	Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.	
	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február/ marec 2025	február/ marec 2025 – máj/jún 2023
EÚ27	48	3	40	0	7	-1	3	-1	2	-1	88	3	10	-2
BE	43	1	43	1	9	-3	4	1	1	0	86	2	13	-2
BG	59	10	31	-8	5	1	2	1	3	-4	90	3	10	-2
CZ	34	4	40	2	17	-2	5	-5	4	1	74	2	13	-2
DK	59	-1	29	-2	7	2	2	0	3	1	88	2	7	2
DE	45	3	41	-1	8	-2	3	-1	3	1	86	6	22	-7
EE	30	7	44	-3	13	-3	8	0	5	-1	74	-3	9	2
IE	70	8	22	-9	3	-2	3	3	2	0	92	2	11	-3
EL	59	-12	35	10	3	0	2	2	1	0	94	4	21	-3
ES	52	-1	39	2	6	2	1	-1	2	-2	91	-1	6	1
FR	47	2	42	1	5	0	3	-1	3	-2	89	-2	5	2
HR	49	-1	45	3	4	-2	1	0	1	0	94	1	7	1
IT	50	12	40	-9	6	-1	3	-1	1	-1	90	3	8	-1
CY	76	-5	18	2	5	3	1	0	0	0	94	2	5	-2
LV	36	5	47	0	6	-4	2	-2	9	1	83	3	9	-2
LT	52	3	38	-2	4	-1	1	-1	5	1	90	-3	6	3
LU	58	20	35	-16	4	-3	1	-1	2	0	93	5	8	-6
HU	60	2	33	-3	5	0	1	1	1	0	93	1	5	-2
MT	69	-14	20	6	5	3	3	3	3	2	89	4	5	-4
NL	52	-5	33	2	11	5	4	0	0	-2	85	-1	6	1
AT	50	3	35	5	10	-3	4	-3	1	-2	85	-8	8	6
PL	35	0	53	5	9	0	2	-3	1	-2	88	-3	15	5
PT	54	-6	40	3	4	4	1	0	1	-1	94	8	14	-6
RO	35	-4	43	11	16	-4	3	-2	3	-1	78	5	11	-3
SI	50	-1	39	3	7	-1	3	-1	1	0	89	-3	5	4
SK	62	15	30	-9	4	-2	2	-2	2	-2	92	7	19	-6
FI	41	5	44	1	10	-3	3	-1	2	-2	85	2	10	-2
SE	58	-1	30	0	8	0	3	1	1	0	88	6	6	-4

Výsledkom sociálno-demografickej⁴⁴ analýzy týkajúcej sa regionálnych a miestnych orgánov boli tieto poznatky:

- Ženy (90 %) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako muži (88 %), že považujú za dôležité, aby orgány podporovali opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti.
- Skupina vo veku 15 – 24 rokov vyjadruje najvyšší význam (92 %), zatiaľ čo osoby vo veku nad 55 rokov vyjadrujú najmenej (88 %). Iné vekové skupiny vrátane 25 – 39 rokov (90 %) a 40 – 54 rokov (89 %) takisto kladú veľký dôraz na energetickú účinnosť.
- Respondenti, ktorí stále študujú, prejavujú najsilnejšiu podporu opatreniam v oblasti energetickej efektívnosti (92 %), po ktorých nasledujú tí, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo viac (90 %). Respondenti s ukončeným vzdelaním vo veku 15 rokov alebo mladší uvádzajú mierne nižší význam (87 %).
- Najvyššiu zhodu vykazujú manažéri, ostatní administratívni pracovníci a študenti (všetkých 91 %). Samostatne zárobkovo činné osoby (88 %), manuálni pracovníci (89 %), osoby v domácnosti (86 %) a dôchodcovia (88 %) vykazujú silnú podporu, ale o niečo menšiu angažovanosť.
- Najviac opatrení v oblasti energetickej efektívnosti podporujú obyvatelia veľkých miest (93 %), po nich nasledujú obyvatelia malých alebo stredne veľkých miest (90 %) a vidieckych oblastí (86 %).
- Ľudia, ktorí považujú zmenu klímy za nezávažný problém (65 %), kladú menší dôraz na opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti v porovnaní s tými, ktorí zmenu klímy vnímajú ako závažnú (94 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú najvyšší význam (93 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú nižší význam (70 %).
- Tí, ktorí sú vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám, vykazujú vysokú úroveň podpory opatrení v oblasti energetickej efektívnosti (94 %), zatiaľ čo tí, ktorí nie sú vystavení, uvádzajú mierne nižší význam (86 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, s menšou pravdepodobnosťou považujú energetickú účinnosť za dôležitú (89 %) v porovnaní s tými, ktorí s ňou nesúhlasia (90 %).

Otázka 9.1 Nakoľko je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače?

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	89	9	2
Pohlavie			
Človek	88	11	1
Žena	90	8	2
Vek			
15-24	92	7	1
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	9	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	90	9	1
Stále študuje	92	6	2
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	88	11	1
Manažéri	91	8	1
Ostatné biele obojky	91	7	2
Manuálni pracovníci	89	10	1
Osoby v domácnosti	86	12	2
Nezamestnaní	86	11	3
dôchodca	88	9	3
Študenti	91	7	2
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	86	12	2
Malé alebo stredne veľké mesto	90	8	2
Veľké mesto	93	6	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	94	5	1
Nie je to vážny problém	65	32	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	6	1
Nesúhlasím	70	27	3
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	94	5	1
Nie je vystavený	86	12	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	90	9	1
Nesúhlasím	89	10	1

44 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Sociálno-demografická⁴⁵ analýza týkajúca sa národnej vlády viedla k týmto poznatkom:

- U žien (90 %) je o niečo vyššia pravdepodobnosť ako u mužov (89 %), že budú považovať opatrenia svojich národných vlád v oblasti energetickej efektívnosti za dôležité.
- Najvyššiu podporu (93 %) pre zapojenie národnej vlády do energetickej efektívnosti má veková skupina 15 – 24 rokov, za ktorou nasledujú osoby vo veku 25 – 39 rokov (91 %). Staršie skupiny, ako napríklad 40 – 54 (89 %) a 55+ (88 %), uvádzajú mierne nižšiu úroveň podpory.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (91 %) a tí, ktorí stále študujú (95 %), vykazujú najvyššiu podporu, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú nižšiu podporu (87 %).
- Najvyššiu dôležitosť vyjadrujú študenti (94 %), po ktorých nasledujú manažéri a iní administratívni pracovníci (91 %). Nezamestnaní (87 %) a osoby v domácnosti (86 %) uvádzajú mierne nižšiu podporu.
- Ľudia vo veľkých mestách (92 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby národná vláda konala v oblasti energetickej efektívnosti, po nich nasledujú ľudia v malých alebo stredne veľkých mestách (91 %) a vo vidieckych oblastiach (86 %).
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za nezávažný problém, vykazujú nižšiu podporu pre vládne opatrenia v oblasti energetickej účinnosti (63 %), zatiaľ čo tí, ktorí považujú zmenu klímy za závažnú, vykazujú oveľa väčší význam (94 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, s väčšou pravdepodobnosťou považujú energetickú účinnosť za dôležitú (94 %) ako tí, ktorí s ňou nesúhlasia (68 %).
- Osoby vystavené environmentálnym a klimatickým rizikám uvádzajú vyšší význam pre opatrenia vlády (93 %) v porovnaní s osobami, ktoré neboli vystavené rizikám (87 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú rovnakú podporu opatreniam v oblasti energetickej efektívnosti v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (všetkých 90 %).

Otázka 9.2 Nakoľko je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nábádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače)?

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	90	8	2
Pohlavie			
Človek	89	10	1
Žena	90	8	2
Vek			
15-24	93	6	1
25-39	91	8	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	89	9	2
20+	91	8	1
Stále študuje	95	4	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	88	11	1
Manažéri	91	8	1
Ostatné biele obojky.	91	8	1
Manuálni pracovníci	89	10	1
Osoby v domácnosti	86	12	2
Nezamestnaní	87	9	4
dôchodca	89	8	3
Študenti	94	5	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	86	11	3
Malé alebo stredne veľké mesto	91	8	1
Veľké mesto	92	7	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	94	5	1
Nie je to vážny problém	63	34	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	94	5	1
Nesúhlasím	68	29	3
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	93	6	1
Nie je vystavený	87	11	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	90	9	1
Nesúhlasím	90	9	1

45 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Zo sociálno-demografickej⁴⁶ analýzy týkajúcej sa Európskej únie vyplynuli tieto poznatky:

- Ženy (89 %) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako muži (87 %), že považujú za dôležité, aby Európska únia podporovala energetickú účinnosť.
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov (91 %), prejavujú najvyššiu podporu opatreniam Európskej únie v oblasti energetickej efektívnosti. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 89 % osôb vo veku 25 – 39 rokov a 88 % osôb vo veku 40 – 54 rokov. Staršie skupiny (55+) vykazujú najnižšiu podporu na úrovni 87 %.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (89 %) a tí, ktorí stále študujú (92 %), uvádzajú najvyššiu dôležitosť, zatiaľ čo tí, ktorí majú vzdelanie 15 rokov alebo menej, vykazujú mierne nižšiu podporu (85 %).
- Najvyššiu dôležitosť vyjadrujú študenti (92 %), za nimi nasledujú manažéri (89 %) a iní administratívni pracovníci (90 %). Podporu preukazujú aj manuálni pracovníci (88 %), samostatne zárobkovo činné osoby a dôchodcovia (obe 87 %), zatiaľ čo osoby v domácnosti (85 %) a nezamestnaní (84 %) uvádzajú nižšiu podporu.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (91 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (89 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby Európska únia podporovala energetickú efektívnosť, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (84 %) vyjadrujú mierne nižšiu podporu.
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za nezávažný problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu opatreniam Európskej únie v oblasti energetickej efektívnosti (59 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (93 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vyjadrujú väčší význam (93 %) pre zapojenie Európskej únie do energetickej efektívnosti, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú nižšiu podporu (63 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám vykazujú väčší význam (93 %) pre opatrenia energetickej efektívnosti v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení (85 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú podobný pocit naliehavosti (88 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (89 %).

Otázka 9.3 Nakoľko je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad nábádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače)?

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	88	10	2
Pohlavie			
Človek	87	12	1
Žena	89	9	2
Vek			
15-24	91	8	1
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	10	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	85	11	4
16-19	88	10	2
20+	89	10	1
Stále študuje	92	7	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	87	12	1
Manažéri	89	10	1
Ostatné biele obojky.	90	9	1
Manuálni pracovníci	88	10	2
Osoby v domácnosti	85	13	2
Nezamestnaní	84	13	3
dôchodca	87	10	3
Študenti	92	7	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	84	14	2
Malé alebo stredne veľké mesto	89	9	2
Veľké mesto	91	8	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	93	6	1
Nie je to vážny problém	59	37	4
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	6	1
Nesúhlasím	63	33	4
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	93	6	1
Nie je vystavený	85	13	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	89	10	1
Nesúhlasím	88	10	2

46 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

2. Význam opatrení na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov

Väčšina Európanov považuje národné vlády, EÚ a miestne orgány za kľúč k podpore energie z obnoviteľných zdrojov.

Po otázke o energetickej efektívnosti boli respondenti požiadaní, aby posúdili, aké dôležité je, aby ich národné vlády, EÚ alebo regionálne a miestne orgány prijali opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia, pomocou štvorbodovej stupnice: „veľmi dôležité“, „pomerne dôležité“, „nie veľmi dôležité“ a „vôbec nie dôležité“.⁴⁷

Väčšina Európanov si myslí, že je dôležité (celkom odpovedí „veľmi dôležité“ a „pomerne dôležité“), aby ich národné vlády prijali opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov (89 %, +2 percentuálne body od roku 2023),⁴⁸ a tento názor zastáva väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ. Menej ako jeden z desiatich respondentov (9 %, -1 percentuálny bod) si myslí, že to nie je dôležité, a 2 % odpovedali, že nevedia (-1 percentuálny bod). V 14 krajinách najmenej deväť z desiatich respondentov pripisuje dôležitosť tomu, aby ich národné vlády prijali opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný na Malte (94 %, -4 percentuálne body), v Dánsku (94 %, +1 percentuálny bod), Španielsku (94 %, +3 percentuálne body), Chorvátsku (94 %, +3 percentuálne body), na Cypre (94 %, -3 percentuálne body), Maďarsku (94 %, nezmenené) a Portugalsku (94 %, -4 percentuálne body). Pri skúmaní len podielov krajín, v ktorých respondenti považujú za „veľmi dôležité“, aby ich národná vláda prijala opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, majú najväčší podiel Švédsko (75 %, + 5 percentuálnych bodov), Malta (74 %, - 9 percentuálnych bodov), Dánsko (73 %, + 8 percentuálnych bodov) a Cyprus (73 %, - 5 percentuálnych bodov).

Naproti tomu viac ako tretina respondentov v Estónsku (35 %, +10 percentuálnych bodov) a pätina respondentov v Česku (22 %, -3 percentuálne body) a Rumunsku (21 %, nezmenené) si myslí, že to nie je dôležité (celkovo odpovede „nie sú veľmi dôležité“ a „nie sú na

všetky dôležité“), aby ich národné vlády prijali opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Treba však poznamenať, že v týchto krajinách respondenti vyberajú predovšetkým odpoveď „nie je veľmi dôležitá“ (Estónsko: 20 %, +4 percentuálne body; Rumunsko: 18 %, +1 percentuálny bod; Česko: 17 %, + 3 percentuálne body), zatiaľ čo menej respondentov si vyberie možnosť „vôbec nie je dôležité“ (Estónsko: 15 %, +6

percentuálnych bodov; Česko: 5 %, -6 percentuálnych bodov; Rumunsko: 3 %, nezmenené).

Pokiaľ ide o pozoruhodné zmeny v rokoch 2023 až 2025, význam, ktorý sa prikladá národným vládam pri zvyšovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov, klesol o 11 percentuálnych bodov na Malte (87 %) a o desať percentuálnych bodov v Estónsku (62 %). V 13 krajinách však viac respondentov považuje za dôležité, aby ich národné vlády prijali takéto opatrenia ako v roku 2023.

Európania tiež pripisujú veľký význam tomu, aby Európska únia prijala opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov. 88 % (+ 1 percentuálny bod) respondentov považuje za dôležité, aby EÚ prijala opatrenia v tejto oblasti, zatiaľ čo 10 % (bez zmeny) to nepovažuje za dôležité. 2 % (-1 percentuálny bod) respondentov uviedli, že nevedia.

Najmenej polovica respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ považuje za dôležité, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia. Okrem toho v 12 krajinách najmenej deväť z desiatich respondentov považuje takéto opatrenia EÚ za dôležité. Zoznam vedie Luxembursko (95 %, +4 percentuálne body); Portugalsko (94 %, „3 percentuálne body“) a Cyprus (94 %, -3 percentuálne body). Pokiaľ ide o intenzitu názoru, Cyprus (75 %, „6 percentuálnych bodov“), Švédsko (75 %, -1 percentuálny bod) a Dánsko (73 % +5 percentuálnych bodov) zaznamenávajú najvyšší podiel respondentov, ktorí tvrdia, že je „veľmi dôležité“, aby EÚ prijala opatrenia v tejto oblasti.

Krajiny s najvyšším podielom respondentov, ktorí považujú opatrenia EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov za „nevýznamné“, sú Estónsko (31 %, +9 percentuálnych bodov), Česko (23 %, -1 percentuálny bod) a Rumunsko (22 %, -2 percentuálne body). Pokiaľ ide o to, ako sa to vníma, väčšina respondentov v týchto krajinách tvrdí, že „nie je veľmi dôležité“, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, zatiaľ čo relatívne málo respondentov to považuje za „vôbec nedôležité“ (Česko: 17 % oproti 6 %, Estónsko: 18 % oproti 13 %, Rumunsko: 18 % oproti 4 %). Treba však poznamenať, že v Estónsku je rozdiel medzi týmito dvoma kategóriami relatívne malý. Viac ako jeden z desiatich respondentov tvrdí, že „vôbec nie je dôležité“, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov.

V Lotyšsku (11 %, +2 percentuálne body) a Estónsku (7 %, +1 percentuálne body) je podiel respondentov, ktorí tvrdia, že nevedia, aké dôležité je, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, najvyšší spomedzi všetkých členských štátov EÚ.

Pokiaľ ide o väčšie zmeny v priebehu času, Malta zaznamenala pokles o 11 percentuálnych bodov v podiele respondentov, ktorí považujú za dôležité, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, zatiaľ čo podiel tých, ktorí takéto opatrenia nepovažujú za dôležité, sa zvýšil (10 %, + 8 percentuálnych bodov). Estónsko takisto zaznamenalo výrazný pokles vnímaného významu opatrení EÚ v tejto oblasti (62 %, -10

47 QD8. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia? národná vláda, EÚ, regionálne alebo miestne orgány.

48 Upozorňujeme, že respondenti by mohli uviesť jednu z týchto možností odpovede: „veľmi dôležité“, „pomerne dôležité“, „nie veľmi dôležité“ a „vôbec nie dôležité“.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

percentuálnych bodov). Zároveň sa v porovnaní s rokom 2023 zvýšil podiel respondentov v Estónsku, ktorí tvrdia, že nie je dôležité, aby EÚ prijala opatrenia na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov (31 %, +9 percentuálnych bodov).

Pokiaľ ide o regionálne a miestne orgány, 88 % Európanov považuje za dôležité, aby tieto orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Jeden z desiatich respondentov nepovažuje takéto opatrenie za dôležité (10 %) a 2 % uvádzajú, že o ňom nevedia.

Vo všetkých členských štátoch EÚ sa väčšina respondentov domnieva, že je dôležité, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov.

Medzi jednotlivými krajinami však existujú veľké rozdiely. Španielsko, Chorvátsko, Maďarsko a Portugalsko (po 94 %) uvádzajú najvyšší podiel respondentov, ktorí pripisujú význam takýmto opatreniam regionálnych a miestnych orgánov, zatiaľ čo Estónsko má zďaleka najnižší podiel na úrovni 56 %.

Pri pohľade na úroveň vnímaného významu je pozoruhodné, že na Malte (69 %), Cypre (65 %) a v Írsku (63 %) mnohí respondenti tvrdia, že je „veľmi dôležité“,

aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia, čo ich stavia o viac ako 20 percentuálnych bodov nad priemer EÚ, ktorý v tejto kategórii predstavuje 42 %.

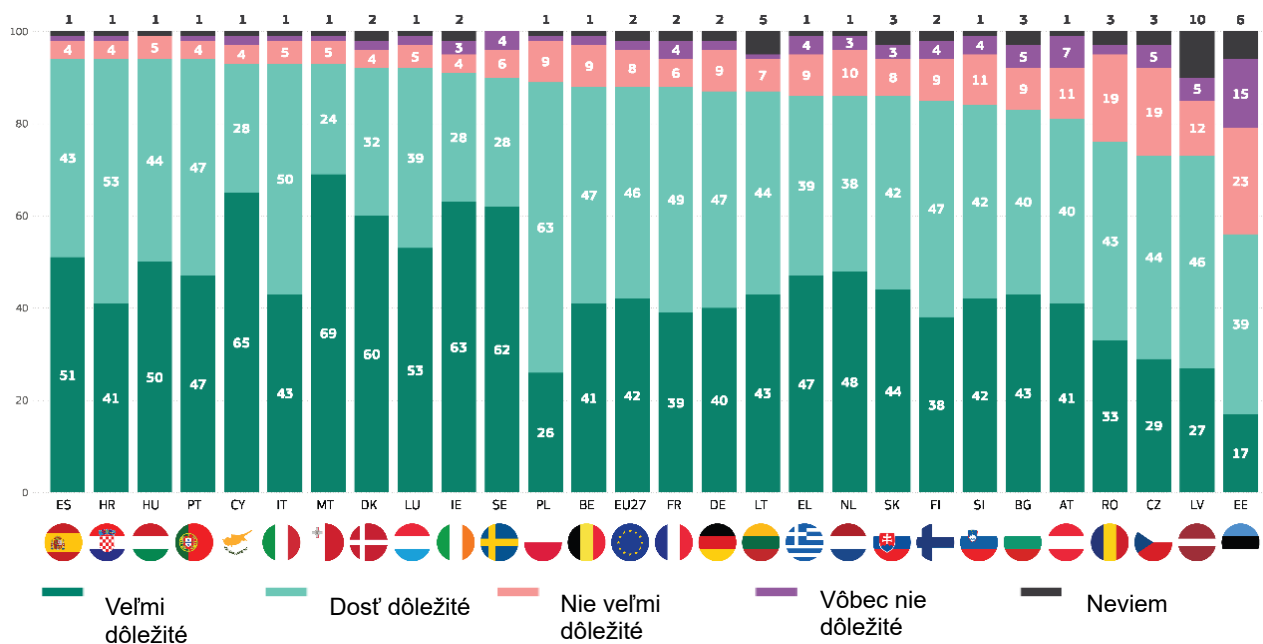
Krajiny s najvyšším podielom respondentov, ktorí považujú opatrenia regionálnych a miestnych orgánov za „nedôležité“ na zvýšenie energie z obnoviteľných zdrojov, sú Estónsko (38 %), Česko (24 %) a Rumunsko (21 %). V Estónsku to zahŕňa 15 % respondentov, ktorí tvrdia, že „vôbec nie je dôležité“, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia v tejto oblasti.

Z tohto oddielu celkovo vyplýva, že väčšina Európanov považuje za dôležité, aby národné vlády, Európska únia a regionálne a miestne orgány prijali opatrenia na podporu energie z obnoviteľných zdrojov. Existujú však regionálne rozdiely – napríklad Estónsko, Česko a Rumunsko vykazujú vyšší percentuálny podiel respondentov, ktorí nepovažujú za dôležité, aby tieto orgány prijali takéto opatrenia.

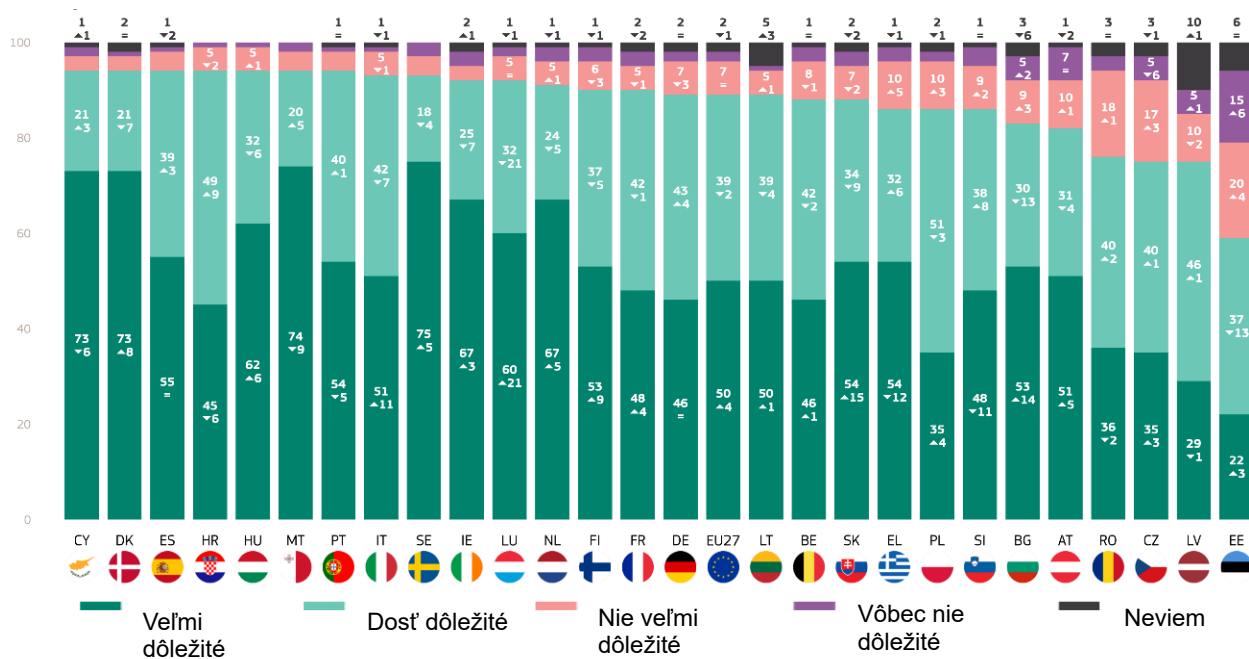
QD8.2. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby som po orgánoch podnikol kroky na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia? : vláda (národnosť) (%)

	Veľmi dôležité		Dost' dôležité		Nie veľmi dôležité		Vôbec nie dôležité		Neviem		„Dôležité“ spolu		„Nedôležité“ spolu	
	Diferenciácia		Diferenciácia		Diferenciácia		Diferenciácia		Diferenciácia		Diferenciácia		Diferenciácia	
	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023
EÚ27	50	4	39	-2	7	0	2	-1	2	-1	89	2	9	-1
BE	46	1	42	-2	8	-1	3	2	1	0	88	-1	11	1
BG	53	14	30	-13	9	3	5	2	3	-6	83	1	14	5
CZ	35	3	40	1	17	3	5	-6	3	-1	75	4	22	-3
DK	73	8	21	-7	3	-1	1	0	2	0	94	1	4	-1
DE	46	0	43	4	7	-3	2	-1	2	0	89	4	9	-4
EE	22	3	37	-13	20	4	15	6	6	0	59	-10	35	10
IE	67	3	25	-7	3	0	3	3	2	1	92	-4	6	3
EL	54	-12	32	6	10	5	3	2	1	-1	86	-6	13	7
ES	55	0	39	3	4	0	1	-1	1	-2	94	3	5	-1
FR	48	4	42	-1	5	-1	3	0	2	-2	90	3	8	-1
HR	45	-6	49	9	5	-2	1	0	0	-1	94	3	6	-2
IT	51	11	42	-7	5	-1	1	-2	1	-1	93	4	6	-3
CY	73	-6	21	3	3	1	2	1	1	1	94	-3	5	2
LV	29	-1	46	1	10	-2	5	1	10	1	75	0	15	-1
LT	50	1	39	-4	5	1	1	-1	5	3	89	-3	6	0
LU	60	21	32	-21	5	0	2	1	1	-1	92	0	7	1
HU	62	6	32	-6	5	1	1	0	0	-1	94	0	6	1
MT	74	-9	20	5	4	3	2	2	0	-1	94	-4	6	5
NL	67	5	24	-5	5	1	3	0	1	-1	91	0	8	1
AT	51	5	31	-4	10	1	7	0	1	-2	82	1	17	1
PL	35	4	51	-3	10	3	2	-3	2	-1	86	1	12	0
PT	54	-5	40	1	4	4	1	0	1	0	94	-4	5	4
RO	36	-2	40	2	18	1	3	-1	3	0	76	0	21	0
SI	48	-11	38	8	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
SK	54	15	34	-9	7	-2	3	-2	2	-2	88	6	10	-4
FI	53	9	37	-5	6	-3	3	0	1	-1	90	4	9	-3
SE	75	5	18	-4	4	0	3	0	0	-1	93	1	7	0

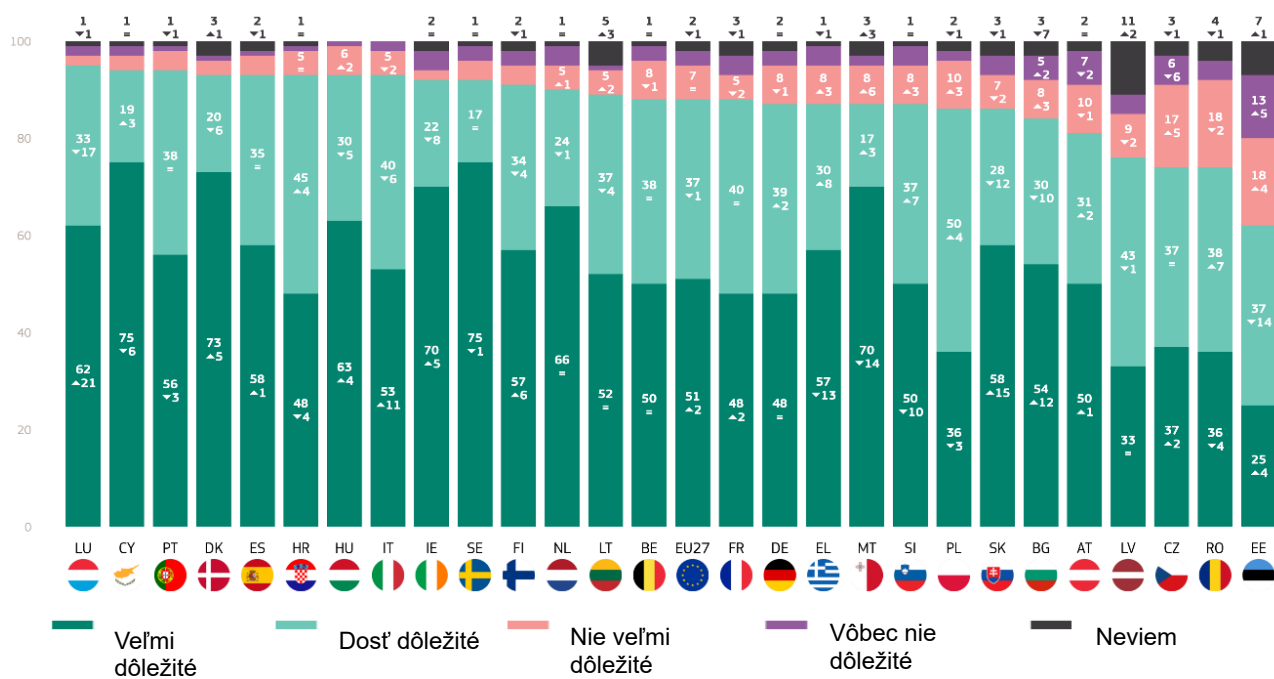
QD8.1. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby tieto orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia? – Regionálne a miestne orgány (%)

QD8.2. Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia? vláda (národnosť) (%)

QD8.3: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia? Európska únia (%)

Výsledky boli napokon preskúmané z hľadiska sociálno-demografických⁴⁹ a iných klimatických faktorov:

- Ženy (89 %) o niečo častejšie ako muži (87 %) považujú za dôležité, aby regionálne a miestne orgány prijali opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov.
- Mladší jednotlivci, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov (90 %), prejavujú najvyššiu podporu iniciatívam v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, pričom podpora sa s vekom mierne znižuje: 89 % medzi osobami vo veku 25 – 39 rokov, 88 % medzi osobami vo veku 40 – 54 rokov a 87 % medzi osobami vo veku nad 55 rokov.
- Úroveň vysokoškolského vzdelávania koreluje so zvýšenou podporou energie z obnoviteľných zdrojov, pričom 92 % respondentov stále študuje a 89 % jednotlivcov, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku nad 20 rokov, uviedlo, že je dôležité, aby regionálne a miestne orgány podporovali energiu z obnoviteľných zdrojov. Tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú mierne nižšiu podporu (86 %).
- Študenti (92 %) vyjadrujú najväčší význam pre opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany regionálnych a miestnych orgánov, po ktorých nasledujú ďalší administratívni pracovníci (90 %), manažéri a manuálni pracovníci (v oboch prípadoch 89 %). Silnú podporu vykazujú aj samostatne zárobkovo činné osoby a dôchodcovia (87 %), zatiaľ čo osoby v domácnosti (85 %) a nezamestnaní (82 %) vykazujú porovnateľne nižšiu podporu.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (90 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (89 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby regionálne a miestne orgány podporovali energiu z obnoviteľných zdrojov, zatiaľ čo obyvatelia vidieckych oblastí (85 %) vyjadrujú o niečo nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém (59 %), uvádzajú výrazne nižšiu podporu opatrení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany regionálnych a miestnych orgánov v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (93 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (93 %), preukazujú oveľa silnejšiu podporu iniciatívam v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany regionálnych a miestnych orgánov, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú nižšiu podporu pre takéto opatrenia zo strany týchto subjektov (62 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám vykazujú vyššiu podporu (93 %) pre opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany regionálnych a miestnych orgánov v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení riziku (85 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy (88 %), poukazujú na menší pocit naliehavosti opatrení regionálnych a miestnych orgánov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (89 %).

49 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Otázka č. 8.1 Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia? Regionálne a miestne orgány (% – EÚ)

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	88	10	2
Pohlavie			
Človek	87	12	1
Žena	89	9	2
Vek			
15-24	90	8	2
25-39	89	10	1
40-54	88	11	1
55+	87	11	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	86	11	3
16-19	87	11	2
20+	89	10	1
Stále študuje	92	7	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	87	12	1
Manažéri	89	10	1
Ostatné biele obojky.	90	9	1
Manuálni pracovníci	89	10	1
Osoby v domácnosti	85	13	2
Nezamestnaní	82	15	3
dôchodca	87	10	3
Študenti	92	7	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	85	13	2
Malé alebo stredne veľké mesto	89	9	2
Veľké mesto	90	9	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	93	6	1
Nie je to vážny problém	59	39	2
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	6	1
Nesúhlasím	62	36	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	93	6	1
Nie je vystavený	85	13	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	89	10	1
Nesúhlasím	88	11	1

Výsledky boli napokon preskúmané z hľadiska sociálno-demografických⁵⁰ a iných faktorov súvisiacich s klímou:

- Ženy (90 %) majú o niečo väčšiu pravdepodobnosť ako muži (88 %), že si myslia, že je dôležité, aby ich vláda prijala opatrenia na zvýšenie obnoviteľnej energie, ako je veterná a slnečná energia.
- Mladší ľudia, najmä ľudia vo veku 15 – 24 rokov (92 %), vyjadrujú najvyššiu úroveň podpory vládnych opatrení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 90 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 89 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 88 % osôb vo veku nad 55 rokov.
- Jednotlivci s vyšším vzdelaním vykazujú vyššiu podporu pre vládne opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Medzi tými, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo starší, 91 % považuje za dôležité, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili svoje vzdelanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú mierne nižšiu podporu (87 %).
- Študenti (94 %) vyjadrili najsilnejšiu podporu opatreniam v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany národných vlád, po ktorých nasledujú manažéri a iní administratívni pracovníci (v oboch prípadoch 91 %). Podpora je o niečo nižšia u manuálnych pracovníkov (88 %), osôb v domácnosti a nezamestnaných osôb (v oboch prípadoch 86 %).
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (91 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (90 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby ich vláda prijala opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Obyvatelia vidieckych oblastí (85 %) vykazujú o niečo nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém (60 %), prejavujú výrazne nižšiu podporu (38 %) opatreniam vlády v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s tými, ktorí zmenu klímy považujú za vážny problém (94 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (93 %), vyjadrujú vyššiu podporu opatreniam v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany národných vlád v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (64 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám vykazujú vyššiu podporu (93 %) opatreniam v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zo strany národných vlád v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení riziku (86 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú o niečo menšiu podporu (89 %) opatreniam národných vlád v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov ako tí, ktorí nesúhlasia (91 %).

Otázka č. 8.2 Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia? Vláda (NATIONALITY) (%) – EÚ

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	89	9	2
Pohlavie			
Človek	88	11	1
Žena	90	8	2
Vek			
15-24	92	6	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	1
55+	88	10	2
Vzdelávanie (koniec)			
-15	87	10	3
16-19	88	11	1
20+	91	8	1
Stále študuje	94	5	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	88	11	1
Manažéri	91	8	1
Ostatné biele obojky.	91	8	1
Manuálni pracovníci	88	11	1
Osoby v domácnosti	86	13	1
Nezamestnaní	86	11	3
dôchodca	88	10	2
Študenti	94	5	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	85	13	2
Malé alebo stredne veľké mesto	90	9	1
Veľké mesto	91	8	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	94	5	1
Nie je to vážny problém	60	38	2
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	6	1
Nesúhlasím	64	34	2
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	93	6	1
Nie je vystavený	86	12	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	91	8	1
Nesúhlasím	89	10	1

50 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Výsledky boli napokon preskúmané z hľadiska sociálno-demografických⁵¹ a iných faktorov súvisiacich s klímou:

- Ženy (90 %) o niečo častejšie ako muži (86 %) považujú za dôležité, aby Európska únia podporovala energiu z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia.
- Mladší respondenti, najmä vo veku 15 – 24 rokov (91 %), prejavujú najvyššiu podporu opatreniam Európskej únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 89 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 88 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 87 % osôb vo veku nad 55 rokov.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (89 %) a tí, ktorí stále študujú (94 %), vyjadrujú najvyšší význam pre opatrenia v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, uvádzajú mierne nižšiu podporu (86 %).
- Najvyššiu dôležitosť pre opatrenia Európskej únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov uvádzajú študenti (94 %), za ktorými nasledujú manažéri, manuálni pracovníci (v oboch prípadoch 88 %) a iní administratívni pracovníci (90 %). Podpora je o niečo nižšia u samostatne zárobkovo činných osôb (86 %) a osôb na dôchodku (87 %), zatiaľ čo nezamestnaní (85 %) a osoby v domácnosti (86 %) uvádzajú nižšiu podporu.
- Obyvatelia veľkých miest (91 %) a malých alebo stredne veľkých miest (89 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby Európska únia podporovala energiu z obnoviteľných zdrojov. Obyvatelia vidieka (84 %) vykazujú o niečo nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém (58 %), vykazujú výrazne nižšiu podporu opatrení EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s tými, ktorí zmenu klímy považujú za vážny problém (94 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (93 %), vyjadrujú väčšiu podporu opatreniam EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (61 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám vykazujú vyššiu podporu (93 %) pre opatrenia EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení riziku (86 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú o niečo menšiu podporu (88 %) opatreniam EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov ako tí, ktorí nesúhlasia (90 %).

Otázka č. 8.3 Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia? Európska únia (% – EÚ)

	„Dôležité“ spolu	„Nedôležité“ spolu	Neviem
EÚ27	88	10	2
Pohlavie			
Človek	86	12	2
Žena	90	8	2
Vek			
15-24	91	7	2
25-39	89	10	1
40-54	88	10	2
55+	87	10	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	86	10	4
16-19	87	1	2
20+	89	10	1
Stále študuje	94	5	1
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	86	13	1
Manažéri	88	1	1
Ostatné biele obojky.	90	9	1
Manuálni pracovníci	88	1	1
Osoby v domácnosti	86	12	2
Nezamestnaní	85	12	3
dôchodca	87	10	3
Študenti	94	5	1
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	84	13	3
Malé alebo stredne veľké mesto	89	9	2
Veľké mesto	91	8	1
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	94	5	1
Nie je to vážny problém	58	39	3
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	93	6	1
Nesúhlasím	61	36	3
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	93	6	1
Nie je vystavený	86	12	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	90	9	1
Nesúhlasím	88	4	1

51 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

3. Stanoviská k prioritám v oblasti zmeny klímy

Široká európska podpora opatrení v oblasti zmeny klímy, ale v niektorých krajinách jasný skepticizmus.

V tejto časti sa predstavujú priority Európanov týkajúce sa rôznych opatrení v oblasti zmeny klímy.

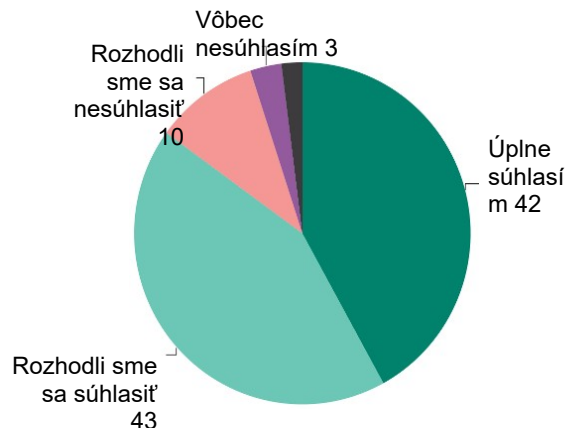
po prvé, respondentom bola položená otázka, či by boj proti zmene klímy mal byť prioritou na zlepšenie verejného zdravia a kvality života pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“. V celej Európskej únii 85 % respondentov súhlasí s tým, že boj proti zmene klímy by mal byť prioritou na zlepšenie verejného zdravia a kvality života, vrátane 43 %, ktorí „sa snažia súhlasiť“, a 42 %, ktorí „úplne súhlasia“. Naopak, 13 % Európanov nesúhlasí (10 % „nesúhlasí“ a 3 % „úplne nesúhlasí“) a 2 % uvádzajú, že nevedia.

Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ s týmto tvrdením súhlasí. V siedmich krajinách s tým súhlasí najmenej deväť z desiatich respondentov, pričom najvyššie skóre v tejto kategórii majú Grécko (94 %), Cyprus a Maďarsko (každých 92 %). Naopak Estónsko (61 %) a Lotyšsko (69 %) dosiahli najnižšie skóre, keď sa zhodli na tom, že boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života.

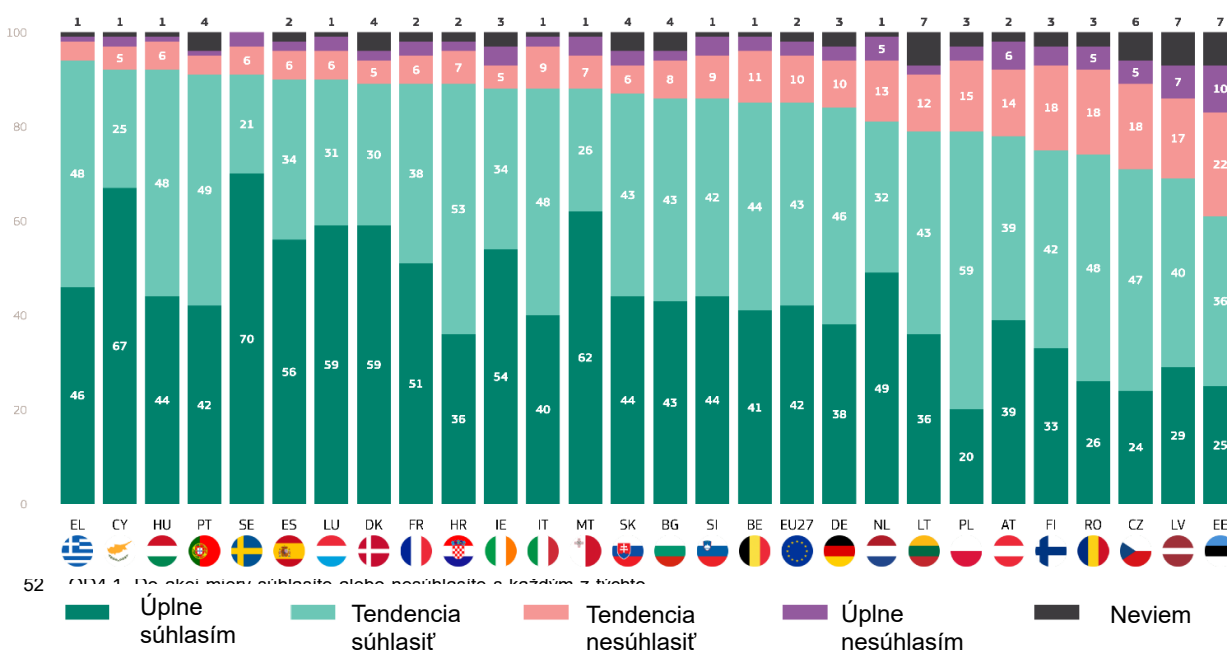
Naproti tomu takmer tretina respondentov v Estónsku nesúhlasí s týmto tvrdením (32 %), čím je krajinou s najvyšším skóre nesúhlasu. Viac ako pätina respondentov vo Fínsku (22 %), Rumunsku (23 %), Česku (23 %) a Lotyšsku (24 %) takisto nesúhlasí s tým, že boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia

verejného zdravia a kvality života. V Litve a Estónsku 7 % z nich uvádza údaje, ktoré nepoznajú.

QD4.1: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich vyhlásení? - Boj proti zmene klímy by mal byť prioritou na zlepšenie verejného zdravia a života (%)

QD4.1: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života (%)

QD4.2: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? - Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Okrem toho bola respondentom položená otázka, či súhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu, pričom sa použila štvorbodová stupnica: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁵³ Viac ako sedem z desiatich Európanov (77 %, +4 percentuálne body) súhlasí s týmto tvrdením vrátane 43 % (+3 percentuálne body), ktorí „súhlasia“, a 34 % (+1 percentuálny bod), ktorí „úplne súhlasia“. 14 % (-2 percentuálne body) respondentov nesúhlasí, z toho len 3 % (-1 percentuálny bod), ktorí úplne nesúhlasia, a 11 % (-1 percentuálny bod), ktorí „sa snažia nesúhlasiť“. Treba poznamenať, že v súvislosti s touto otázkou takmer každý desiaty respondent uviedol, že nevie (9 %, -3 percentuálne body).

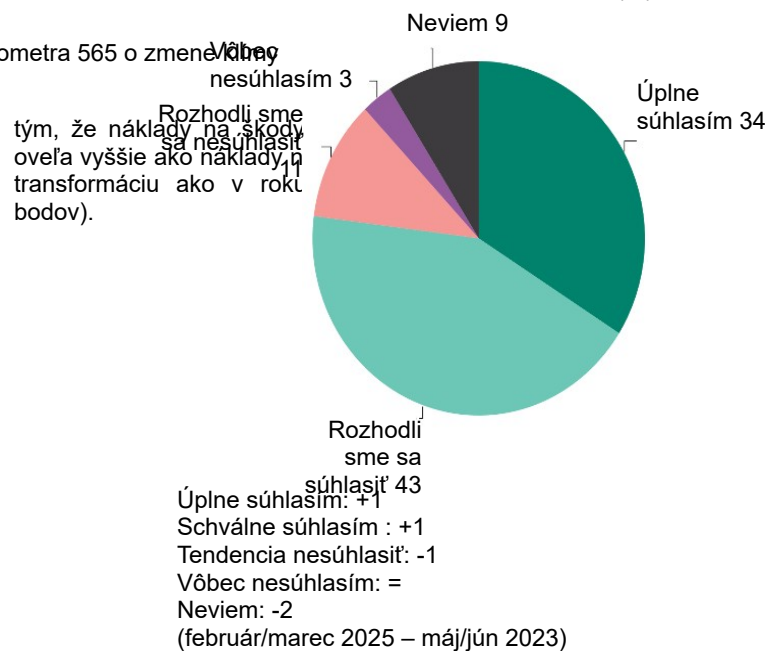
Väčšina (viac ako 50 %) respondentov v členských štátoch EÚ s týmto tvrdením súhlasí – s výnimkou Estónska, kde s ním súhlasí 46 % respondentov. Väčšina členských štátov EÚ sa však líši veľkosťou. Najväčší podiel dohody bol zaznamenaný na Cypre (86 %, - 1 percentuálny bod), v Chorvátsku (86 %, +3 percentuálne body) a Portugalsku (86 %, +4 percentuálne body). V Lotyšsku je dohoda na úrovni 62 % (+ 3 percentuálne body).

Spomedzi krajín, ktoré súhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu, najsilnejšiu podporu možno pozorovať na Malte (56 %, +4 percentuálne body) a na Cypre (55 %, -1 percentuálny bod), kde viac ako polovica respondentov „úplne súhlasila“ s vyhlásením.

Naproti tomu v štyroch krajinách približne pätina respondentov s týmto tvrdením nesúhlasí: Česko (25 %, - 4 percentuálne body), Rumunsko (24 %, - 10 percentuálnych bodov), Lotyšsko (22 %, - 1 percentuálny bod) a Rakúsko (20 %, - 5 percentuálnych bodov). Takmer štyria z desiatich respondentov však v Estónsku nesúhlasia (38 %, (+ 11 percentuálnych bodov), čím sú krajinou s najväčším podielom respondentov, ktorí nesúhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu. Tento podiel zahŕňa 11 % respondentov, ktorí „úplne nesúhlasia“.

Okrem toho táto otázka viedla mnohých respondentov k tomu, že nevedeli, či sú náklady na škody spôsobené zmenou klímy oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu. V 12 členských štátoch EÚ aspoň jeden z desiatich respondentov uviedol, že nevie. Na čele zoznamu je Bulharsko (18 %, -2 percentuálne body), Estónsko (16 %, -5 percentuálnych bodov) a Lotyšsko (16 %, -2 percentuálne body).

Pokiaľ ide o zmeny od roku 2023, možno pozorovať, že Rumunsko (+13 percentuálnych bodov) a Fínsko (+11 percentuálnych bodov) zaznamenali veľké zvýšenie zhody. Zároveň sa skóre nesúhlasu Rumunska znížilo o 10 percentuálnych bodov a Fínska o 8 percentuálnych bodov. Naopak, viac respondentov z Estónska nesúhlasí s

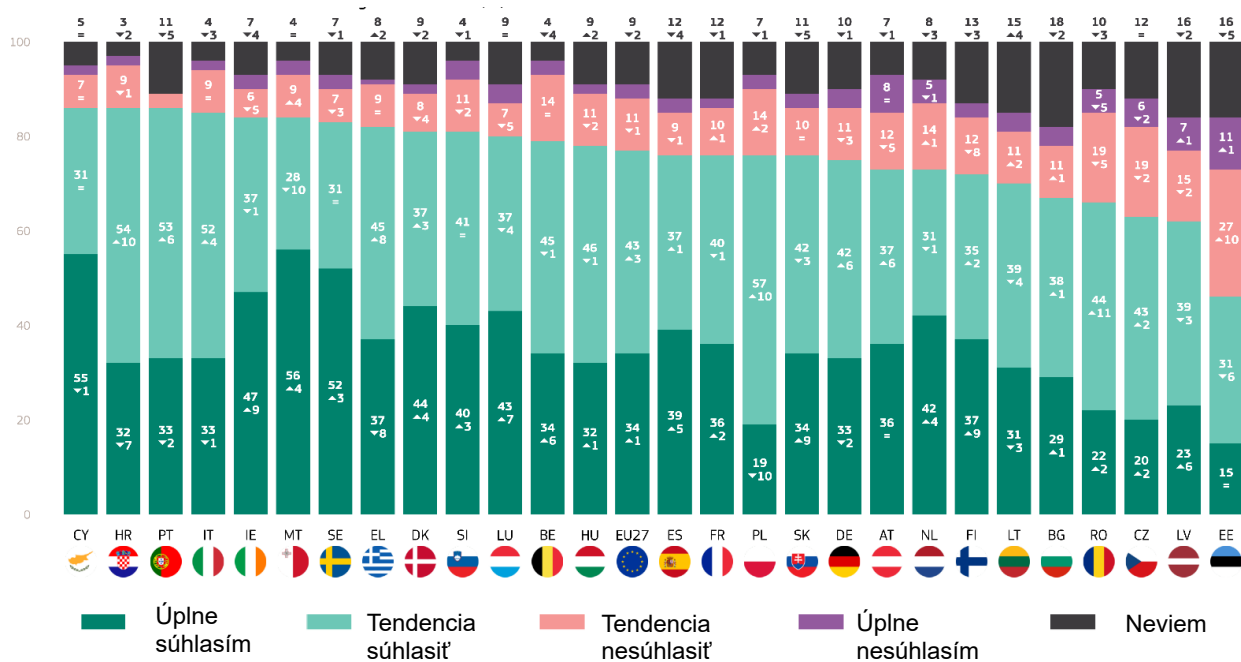
53 QD4.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD4.3: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu (%)

	Úplne súhlasím		Tendencia súhlasit'		Tendencia nesúhlasit'		Úplne nesúhlasím		Neviem	„Súhlasím“ spolu		„Nesúhlasím“ spolu		
	Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.		Diferenciácia.	Diferenciácia.		Diferenciácia.		
	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025	február/marec 2025 – máj/jún 2023	február/marec 2025 – máj/jún 2023	
EÚ27	34	1	43	3	11	-1	3	-1	9	-2	77	4	14	-2
BE	34	6	45	-1	14	0	3	-1	4	-4	79	5	17	-1
BG	29	1	38	1	11	1	4	-1	18	-2	67	2	15	0
CZ	20	2	43	2	19	-2	6	-2	12	0	63	4	25	-4
DK	44	4	37	3	8	-4	2	-1	9	-2	81	7	10	-5
DE	33	-2	42	6	11	-3	4	0	10	-1	75	4	15	-3
EE	15	0	31	-6	27	10	11	1	16	-5	46	-6	38	11
IE	47	9	37	-1	6	-5	3	1	7	-4	84	8	9	-4
EL	37	-8	45	8	9	0	1	-2	8	2	82	0	10	-2
ES	39	5	37	1	9	-1	3	-1	12	-4	76	6	12	-2
FR	36	2	40	-1	10	1	2	-1	12	-1	76	1	12	0
HR	32	-7	54	10	9	-1	2	0	3	-2	86	3	11	-1
IT	33	-1	52	4	9	0	2	0	4	-3	85	3	11	0
CY	55	-1	31	0	7	0	2	1	5	0	86	-1	9	1
LV	23	6	39	-3	15	-2	7	1	16	-2	62	3	22	-1
LT	31	-3	39	-4	11	2	4	1	15	4	70	-7	15	3
LU	43	7	37	-4	7	-5	4	2	9	0	80	3	11	-3
HU	32	1	46	-1	11	-2	2	0	9	2	78	0	13	-2
MT	56	4	28	-10	9	4	3	2	4	0	84	-6	12	6
NL	42	4	31	-1	14	1	5	-1	8	-3	73	3	19	0
AT	36	0	37	6	12	-5	8	0	7	-1	73	6	20	-5
PL	19	-10	57	10	14	2	3	-1	7	-1	76	0	17	1
PT	33	-2	53	6	3	2	0	-1	11	-5	86	4		
RO	22	2	44	11	19	-5	5	-5	10	-3	66	13	24	-10
SI	40	3	41	0	11	-2	4	0	4	-1	81	3	15	-2
SK	34	9	42	-3	10	0	3	-1	11	-5	76	6	13	-1
FI	37	9	35	2	12	-8	3	0	13	-3	72	11	15	-8
SE	52	3	31	0	7	-3	3	1	7	-1	83	3	10	-2

QD4.2: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Pokiaľ ide o sociálno-demografické⁵⁴ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

- Ženy (88 %) sa s oveľa väčšou pravdepodobnosťou ako muži (83 %) zhodnú na tom, že boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života v EÚ.
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov a 25 – 39 rokov (obe 87 %), prejavujú najvyššiu podporu prioritizácii zmeny klímy s cieľom zlepšiť verejné zdravie. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom s týmto tvrdením súhlasí 85 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 85 % osôb vo veku nad 55 rokov.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (87 %) a tí, ktorí stále študujú (89 %), uvádzajú najvyššiu dôležitosť, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, uvádzajú mierne nižšiu podporu (83 %).
- Najvyššiu dôležitosť vyjadrujú študenti (90 %), po ktorých nasledujú manažéri a iní administratívni pracovníci (obe 87 %). Podporu preukazujú aj dôchodcovia (86 %), manuálni pracovníci (84 %) a osoby v domácnosti (83 %), zatiaľ čo samostatne zárobkovo činné osoby (81 %) a nezamestnané osoby (80 %) uvádzajú nižšiu podporu.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (88 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (87 %) s väčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby Európska únia uprednostňovala riešenie zmeny klímy, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (81 %) vykazujú mierne nižšiu podporu.
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu (46 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (93 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vyjadrujú väčšiu podporu (92 %) pre vyhlásenie, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (51 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (91 %) vykazujú vyššiu podporu v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení environmentálnym rizikám (82 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú menší pocit naliehavosti (85 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (87 %).

QD4.1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? Boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života (% EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	85	13	2
Pohlavie			
Človek	83	15	2
Žena	88	10	2
Vek			
15-24	87	11	2
25-39	87	12	1
40-54	85	13	2
55+	85	12	3
Vzdelávanie (koniec)			
-15	83	13	4
16-19	85	13	2
20+	87	12	1
Stále študuje	89	9	2
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	81	17	2
Manažéri	87	12	1
Ostatné biele obojky	87	11	2
Manuálni pracovníci	84	14	2
Osoby v domácnosti	83	13	4
Nezamestnaní	80	17	3
dôchodca	86	11	3
Študenti	90	8	2
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	81	16	3
Malé alebo stredne veľké mesto	87	11	2
Veľké mesto	88	10	2
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	93	6	1
Nie je to vážny problém	46	50	4
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	92	7	1
Nesúhlasím	51	45	4
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	91	8	1
Nie je vystavený	82	16	2
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	87	12	1
Nesúhlasím	85	13	2

54 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Pokiaľ ide o sociálno-demografické⁵⁵ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

- Ženy (77 %) s o niečo väčšou pravdepodobnosťou ako muži (76 %) súhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu.
- Najviac súhlasia mladí ľudia, najmä vo veku 25 – 39 rokov (79 %) a 40 – 54 rokov a 15 – 24 rokov (v oboch prípadoch 78 %). Dohoda sa s vekom mierne znižuje: 55+ (74 %) je menej pravdepodobné, že s tým budú súhlasiť.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac a tí, ktorí stále študujú (všetkých 80 %), vykazujú vyšší súhlas s tvrdením ako tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej (70 %).
- Najvyššiu zhodu vyjadrili študenti (81 %), za nimi nasledujú manažéri (80 %) a iní zamestnanci (79 %). Silnú podporu preukazujú aj samostatne zárobkovo činné osoby (76 %) a manuálni pracovníci (76 %), zatiaľ čo osoby v domácnosti (74 %) a osoby na dôchodku (73 %) vykazujú nižšiu úroveň dohody.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (80 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (79 %) s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy prevažujú nad nákladmi na investície do zelenej transformácie v porovnaní s obyvateľmi vidieka (70 %).
- U tých, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, je výrazne menšia pravdepodobnosť, že s ňou súhlasia (43 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (83 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (83 %), oveľa častejšie súhlasia s tým, že náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú vyššie ako náklady na investície do zelenej transformácie v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (46 %).
- Respondenti, ktorí sú vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám, s tým s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia (85 %) v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení (72 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že vnútroštátne médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy (78 %), rovnako podporujú tvrdenie, že náklady na škody sú oveľa vyššie ako náklady na investície do zelenej transformácie.

55 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

QD4.2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu (v % EÚ).

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	7	14	9
Pohlavie			
Človek	76	16	8
Žena	7	12	11
Vek			
15-24	78	12	10
25-39	79	14	7
40-54	78	16	6
55+	74	14	12
Vzdelávanie (koniec)			
-15	70	15	15
16-19	75	15	10
20+	80	14	6
Stále študuje	80	9	11
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	76	18	6
Manažéri	80	15	5
Ostatné biele oobjky.	79	14	7
Manuálni pracovníci	76	15	9
Osoby v domácnosti	74	15	11
Nezamestnaní	74	15	11
dôchodca	73	13	14
Študenti	81	10	9
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	70	18	12
Malé alebo stredne veľké mesto	79	13	8
Veľké mesto	80	12	8
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	83	9	8
Nie je to vážny problém	43	47	10
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	83	9	8
Nesúhlasím	46	44	10
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	85	9	6
Nie je vystavený	72	17	11
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	78	13	9
Nesúhlasím	78	15	7

Respondenti sa potom pýtali, či sa domnievajú, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ.⁵⁶ S týmto tvrdením súhlasí viac ako sedem z desiatich Európanov (77 %, +2 percentuálne body od roku 2023), z toho 48 % (+2 percentuálne body), ktorí „súhlasia“, a 29 % (bez zmeny), ktorí „úplne súhlasia“. 16 % (bez zmeny) respondentov nesúhlasí, z toho len 4 % (bez zmeny), ktorí „úplne nesúhlasia“, a 12 % (bez zmeny), ktorí „sa snažia nesúhlasiť“. Treba poznamenať, že v súvislosti s touto otázkou takmer každý desiaty respondent uviedol, že nevie (7 %, -2 percentuálne body).

Väčšina (viac ako 50 %) respondentov v členských štátoch EÚ súhlasí s tým, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ. Väčšina členských štátov EÚ sa však líši veľkosťou. Najväčší podiel dohody bol zaznamenaný v Taliansku (88 %, +1 percentuálny bod), Portugalsku (88 %, +2 percentuálne body) a Švédsku (88 %, +2 percentuálne body). Naopak, veľmi malá väčšina v Estónsku súhlasila s 52 % (+1 percentuálny bod).

Spomedzi krajín, ktoré súhlasia s tým, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ, najsilnejšiu podporu možno pozorovať na Malte (50 %, +6 percentuálnych bodov), vo Švédsku (46 %, -6 percentuálnych bodov) a v Írsku (45 %, +6 percentuálnych bodov), kde polovica alebo takmer polovica respondentov „úplne súhlasila“ s týmto tvrdením.

Naopak, tretina respondentov nesúhlasí v Estónsku (34 %, +5 percentuálnych bodov), čím je krajinou s najväčším podielom respondentov, ktorí nesúhlasia s tým, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ. Za Estónskom nasleduje Česko (27 %, -7 percentuálneho bodu), Rumunsko (22 %, -9 percentuálneho bodu) a Lotyšsko (20 %, -4 percentuálneho bodu). Pri skúmaní úrovne nesúhlasu je Estónsko zďaleka krajinou s najvyšším podielom na tom, že „úplne nesúhlasí“, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ (12 %, +2 percentuálne body).

Okrem toho, podobne ako v predchádzajúcom oddiele, mnohí respondenti uvádzajú, že nevedia, či sú náklady na škody spôsobené zmenou klímy oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu. V 6 členských štátoch EÚ aspoň jeden z desiatich respondentov uvádza, že nevie. V tejto súvislosti majú najvyšší podiel Lotyšsko (16 %, -4 percentuálne body), Litva (16 %, +1 percentuálne body) a Estónsko (14 %, -6 percentuálneho bodu).

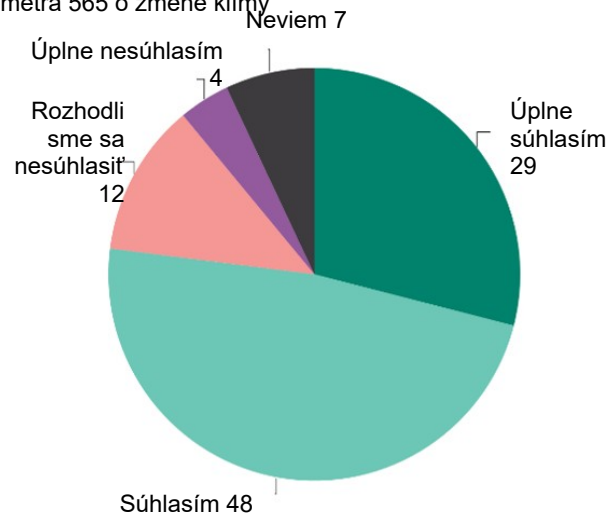
Pokiaľ ide o zmeny od roku 2023, možno pozorovať, že respondenti v Rumunsku (70 % + 11 percentuálnych bodov) a na Slovensku (80 %, +9 percentuálnych bodov) súhlasia oveľa viac ako v roku 2023. Zároveň sa skóre nezhody Rumunska znížilo o 9 percentuálnych bodov a Slovenska o 3 percentuálne body. Naopak, v porovnaní s

56 QD4.3. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ.

QD4.3: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z nasledujúcich tvrdení? - Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ (EÚ27) (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

rokom 2023 si viac respondentov z Estónska nemyslí, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ (+ 5 percentuálnych bodov). Podiel všeobecných nezhôd sa zvýšil aj v Grécku (13 % (+5 percentuálnych bodov), na Malte (13 %, +8 percentuálnych bodov) a na Cypre (12 %, +5 percentuálnych bodov), hoci výsledky sú stále nízke.

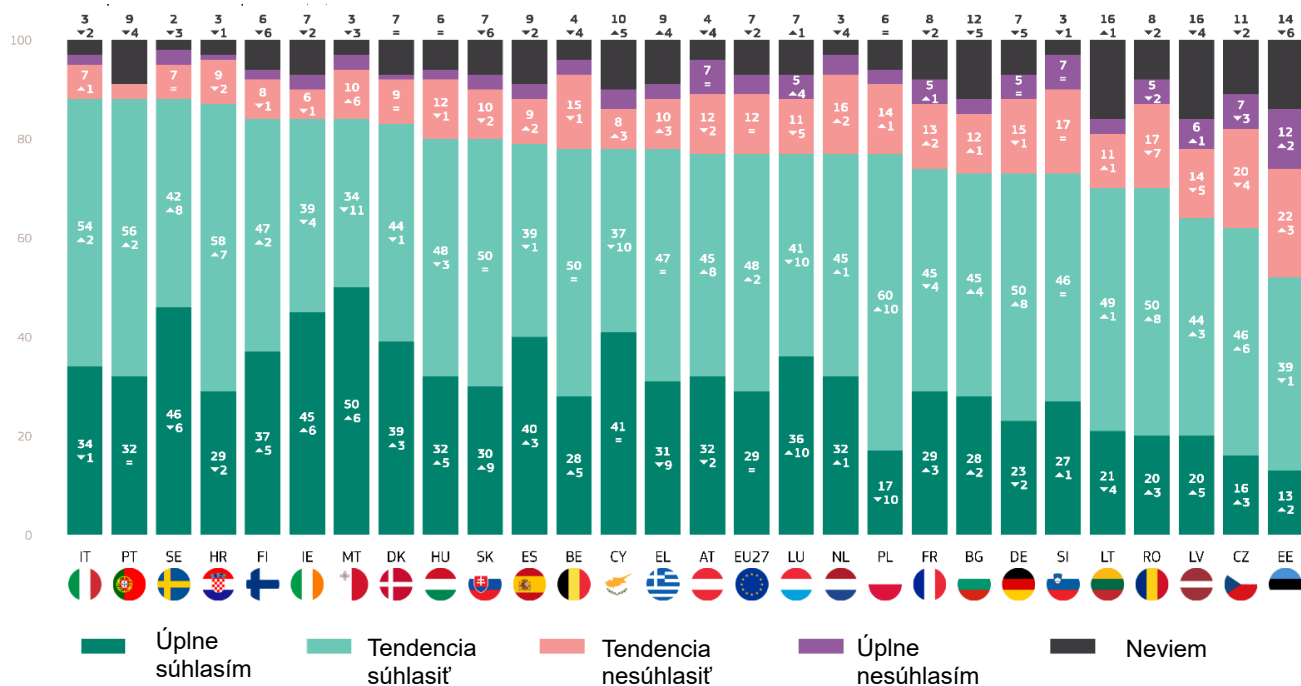

Úplne súhlasím: =
Schválne súhlasím : +2
Tendencia nesúhlasiť: =
Vôbec nesúhlasím: =
Neviem: -2
(február/marec 2025 – máj/jún 2023)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD4.3. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť podnikov EÚ.(%)														
	Úplne súhlasím		Tendencia súhlasiť		Tendencia nesúhlasiť		Úplne nesúhlasím		Neviem	„Súhlasím“ spolu		„Nesúhlasím“ spolu		
	február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023		február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023	február /marec 2025	Diferenci ácia. február/ marec 2025 – máj/jún 2023	
EÚ27	29	0	48	2	12	0	4	0	7	-2	77	2	16	0
BE	28	5	50	0	15	-1	3	0	4	-4	78	5	18	-1
BG	28	2	45	4	12	1	3	-2	12	-5	73	6	15	-1
CZ	16	3	46	6	20	-4	7	-3	11	-2	62	9	27	-7
DK	39	3	44	-1	9	0	1	-2	7	0	83	2	10	-2
DE	23	-2	50	8	15	-1	5	0	7	-5	73	6	20	-1
EE	13	2	39	-1	22	3	12	2	14	-6	52	1	34	5
IE	45	6	39	-4	6	-1	3	1	7	-2	84	2	9	0
EL	31	-9	47	0	10	3	3	2	9	4	78	-9	13	5
ES	40	3	39	-1	9	2	3	-2	9	-2	79	2	12	0
FR	29	3	45	-4	13	2	5	1	8	-2	74	-1	18	3
HR	29	-2	58	7	9	-2	1	-2	3	-1	87	5	10	-4
IT	34	-1	54	2	7	1	2	0	3	-2	88	1	9	1
CY	41	0	37	-10	8	3	4	2	10	5	78	-10	12	5
LV	20	5	44	3	14	-5	6	1	16	-4	64	8	20	-4
LT	21	-4	49	1	11	1	3	1	16	1	70	-3	14	2
LU	36	10	41	-10	11	-5	5	4	7	1	77	0	16	-1
HU	32	5	48	-3	12	-1	2	-1	6	0	80	2	14	-2
MT	50	6	34	-11	10	6	3	2	3	-3	84	-5	13	8
NL	32	1	45	1	16	2	4	0	3	-4	77	2	20	2
AT	32	-2	45	8	12	-2	7	0	4	-4	77	6	19	-2
PL	17	-10	60	10	14	1	3	-1	6	0	77	0	17	0
PT	32	0	56	2	3	2	0	0	9	-4	88	2	3	2
RO	20	3	50	8	17	-7	5	-2	8	-2	70	11	22	-9
SI	27	1	46	0	17	0	7	0	3	-1	73	1	24	0
SK	30	9	50	0	10	-2	3	-1	7	-6	80	9	13	-3
FI	37	5	47	2	8	-1	2	0	6	-6	84	7	10	-1
SE	46	-6	42	8	7	0	3	1	2	-3	88	2	10	1

QD4.3: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ (%)

Pokiaľ ide o sociálno-demografické⁵⁷ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

- Ženy (78 %) sa o niečo častejšie ako muži (77 %) zhodnú na tom, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť podnikov EÚ.
- Mladší ľudia, najmä ľudia vo veku 15 – 24 rokov (81 %), vyjadrujú najvyšší súhlas s tým, že inovácie vyplývajúce z opatrení v oblasti zmeny klímy zvýšia konkurencieschopnosť EÚ. Dohoda sa s vekom znižuje, pričom 80 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 79 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 74 % osôb vo veku nad 55 rokov s týmto tvrdením súhlasí.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac a tí, ktorí stále študujú (81 % a 82 %), vykazujú najvyšší súhlas, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vyjadrujú nižší súhlas (73 %).
- Najvyššiu zhodu vyjadrili manažéri (82 %), po nich nasledovali študenti (81 %) a iní administratívni pracovníci (80 %). Súhlasia aj manuálni pracovníci a samostatne zárobkovo činné osoby (78 %) a osoby v domácnosti (75 %), zatiaľ čo osoby na dôchodku (74 %) a nezamestnané osoby (73 %) vykazujú mierne nižší súhlas.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (82 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (79 %) to s väčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (72 %) vyjadrujú mierne nižšiu podporu.
- Tí, ktorí považujú zmenu klímy za vážny problém, vykazujú oveľa menší súhlas s vyhlásením (45 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (83 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vyjadrujú s týmto tvrdením vyšší súhlas (83 %), zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (49 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (85 %) vykazujú vyšší súhlas s tvrdením v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení (74 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vyjadrujú rovnaký súhlas s vyhlásením ako tí, ktorí nesúhlasia (všetkých 79 %).

Otázka č. 4.3 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ. (% EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	77	16	7
Pohlavie			
Človek	77	17	6
Žena	78	14	8
Vek			
15-24	81	12	7
25-39	80	16	4
40-54	79	16	5
55+	74	17	9
Vzdelávanie (koniec)			
-15	73	15	12
16-19	76	17	7
20+	81	16	3
Stále študuje	82	12	6
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	78	18	4
Manažéri	82	15	3
Ostatné biele obojky.	80	15	5
Manuálni pracovníci	78	16	6
Osoby v domácnosti	75	15	10
Nezamestnaní	73	18	9
dôchodca	74	16	10
Študenti	81	13	6
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	72	19	9
Malé alebo stredne veľké mesto	79	15	6
Veľké mesto	82	13	5
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	83	11	6
Nie je to vážny problém	45	46	9
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	83	11	6
Nesúhlasím	49	43	8

57 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	85	11	4
Nie je vystavený	74	18	8
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	79	15	6
Nesúhlasím	79	16	5

Ďalej bola respondentom položená otázka, či lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁵⁸ Vo všetkých členských štátoch EÚ s týmto tvrdením súhlasí 83 % respondentov vrátane 49 % respondentov, ktorí „súhlasia“, a 34 %, ktorí „úplne súhlasia“. Naproti tomu 13 % Európanov nesúhlasí s tým, že lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ vrátane 10 %, ktorí „sa snažia nesúhlasiť“, a 3 %, ktorí „úplne nesúhlasia“. 4 % respondentov uviedli, že nevedia.

Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ súhlasí s tým, že lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ. V štyroch krajinách sú podiely na dohode obzvlášť veľké, pričom najmenej deväť z desiatich respondentov vo všeobecnosti súhlasí: Grécko a Portugalsko (každé 92 %) a Španielsko a Írsko (90 %). Medzi jednotlivými krajinami však existujú značné rozdiely. Napríklad v Estónsku s týmto tvrdením súhlasí len 59 % respondentov, čo je viac ako 30 percentuálnych bodov okrem Grécka a Portugalska.

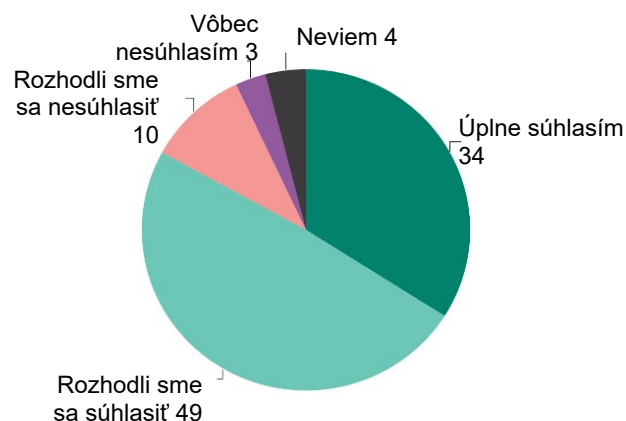
Pokiaľ ide o krajiny s najvyšším počtom bodov v kategórii „dôrazne súhlasím“, Švédsko (62 %) a Malta (57 %) sú na vrchole zoznamu a zdá sa, že najdôraznejšie súhlasia s tým, že lepšia príprava na negatívne účinky zmeny klímy zlepši život občanov EÚ.

Pokiaľ ide o nezhody, Estónsko vykazuje najväčší podiel respondentov, ktorí nesúhlasia s tým, že príprava na negatívne účinky zmeny klímy zlepši život občanov EÚ (32 %). Nesúhlasí ani o niečo viac ako pätina respondentov v Česku (23 %) a Rumunsku (23 %). V

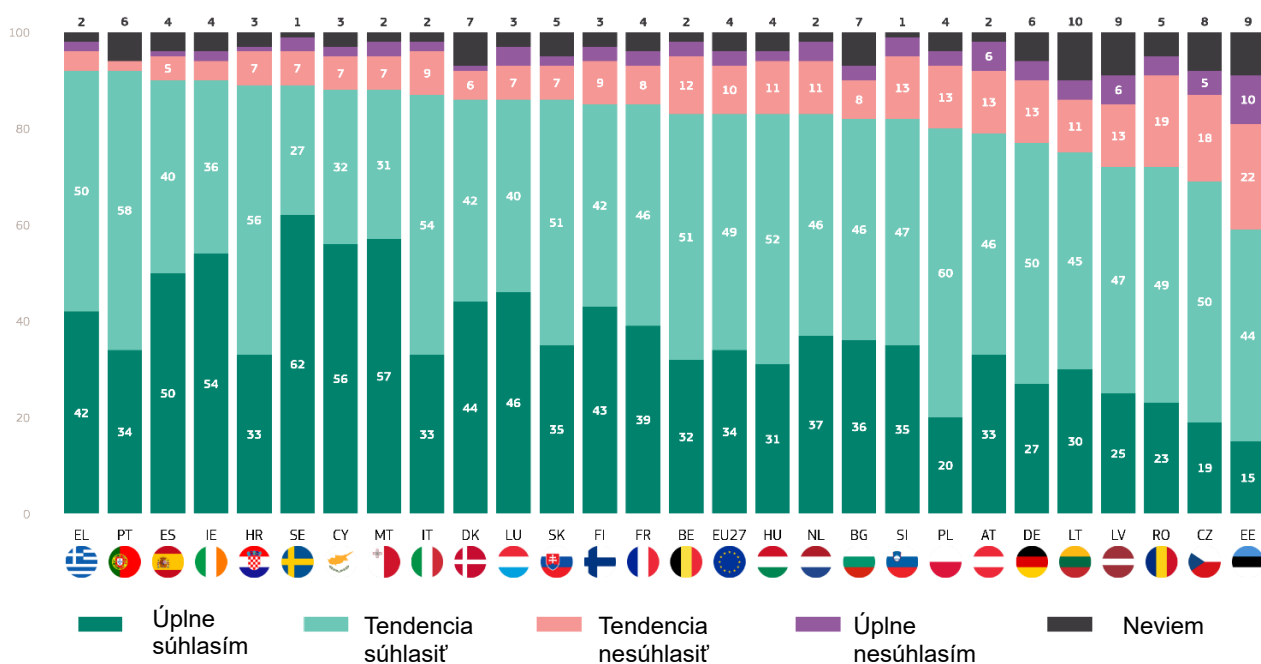
Estónsku jeden z desiatich respondentov „úplne nesúhlasí“ s týmto tvrdením, čím získal najvyššie hodnotenie v tejto kategórii.

Podobne ako v predchádzajúcich častiach mnohí respondenti na túto otázku uviedli, že nevedia. Najvyššie hodnotenie dosiahla Litva (10 %), za ktorou nasledovalo Estónsko (9 %) a Lotyšsko (9 %).

QD4.4 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ (%)

QD4.4: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? — Lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ (%)

58 QD4.4. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ.

Okrem toho sa analyzovali výsledky z hľadiska ich vzťahu k sociálno-demografickým⁵⁹ kategóriám a ďalším faktorom:

- Ženy (84 %) s o niečo väčšou pravdepodobnosťou ako muži (82 %) súhlasia s tým, že lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepší životy občanov EÚ.
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov a 25 – 39 rokov (obe 86 %), prejavujú najvyššiu podporu tvrdeniu, že sa pripravujú na zmenu klímy. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 83 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 81 % osôb vo veku nad 55 rokov s týmto tvrdením súhlasí.
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (86 %) a tí, ktorí stále študujú (87 %), uvádzajú najvyššiu dôležitosť, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej (79 %), uvádzajú mierne nižšiu podporu.
- Najvyššiu dôležitosť vyjadrujú študenti (88 %), za nimi nasledujú manažéri (86 %) a iní zamestnanci (85 %). Podporu preukazujú aj samostatne zárobkovo činné osoby (83 %), osoby v domácnosti, manuálni pracovníci (82 %) a osoby na dôchodku (81 %), zatiaľ čo nezamestnaní (77 %) uvádzajú nižšiu podporu.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (86 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (84 %) s väčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby sa Európska únia lepšie pripravila na zmenu klímy, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (78 %) vykazujú mierne nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu (49 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (89 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vyjadrujú väčšiu podporu (88 %) pre vyhlásenie, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (54 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (89 %) vykazujú vyššiu podporu v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení (79 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú menší pocit naliehavosti (83 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (84 %).

QD4.4 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepší život občanov v EÚ. (% EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	83	13	4
Pohlavie			
Človek	82	15	3
Žena	84	14	5
Vek			
15-24	86	10	4
25-39	86	14	3
40-54	83	14	3
55+	81	14	5
Vzdelávanie (koniec)			
-15	79	14	7
16-19	81	14	5
20+	86	12	2
Stále študuje	87	8	5
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	83	14	3
Manažéri	86	12	2
Ostatné biele obojky	85	12	3
Manuálni pracovníci	82	14	4
Osoby v domácnosti	82	12	6
Nezamestnaní	7	18	5
dôchodca	81	13	6
Študenti	88	8	4
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	78	17	5
Malé alebo stredne veľké mesto	84	12	4
Veľké mesto	86	14	3
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	89	8	3
Nie je to vážny problém	49	44	7
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	88	9	3
Nesúhlasím	54	40	6
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	89	8	3
Nie je vystavený	79	16	5
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	84	13	3
Nesúhlasím	83	14	3

59 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

na záver bola respondentom položená otázka, či by sa európskym spoločnostiam mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami, a to pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁶⁰ Európsky priemer je 84 % respondentov, ktorí súhlasia, vrátane 49 % respondentov, ktorí „súhlasia“ a 35 %, ktorí „úplne súhlasia“. Naopak, 12 % Európanov si nemyslí, že by sa európskym spoločnostiam mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami. Toto skóre zahŕňa 9 % osôb, ktoré „sa snažia nesúhlasiť“ a 3 % osôb, ktoré „úplne nesúhlasia“. 4 % respondentov uviedlo, že nevedia.

Väčšina respondentov vo všetkých krajinách vo všeobecnosti súhlasí s tým, že európskym spoločnostiam by sa mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami. Najvyššiu úroveň dohody dosiahli Grécko, Chorvátsko a Malta (po 90 %). Naproti tomu dve tretiny respondentov v Estónsku súhlasia (66 %). Medzi týmito krajinami je 24 percentuálnych bodov.

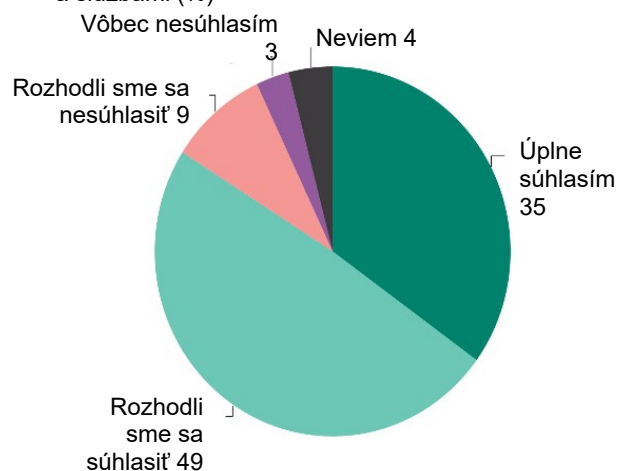
Najvyššie skóre v kategórii „úplne súhlasím“ majú Malta (62 %) a Cyprus (54 %). Preto sa zdá, že respondenti z týchto krajín najviac podporujú myšlienku, že európskym spoločnostiam by sa mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami.

Pokiaľ ide o nezhody, takmer štvrtina respondentov v Estónsku si nemyslí, že európskym spoločnostiam by sa mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami (24 %). Toto je najvyššie skóre v kategórii

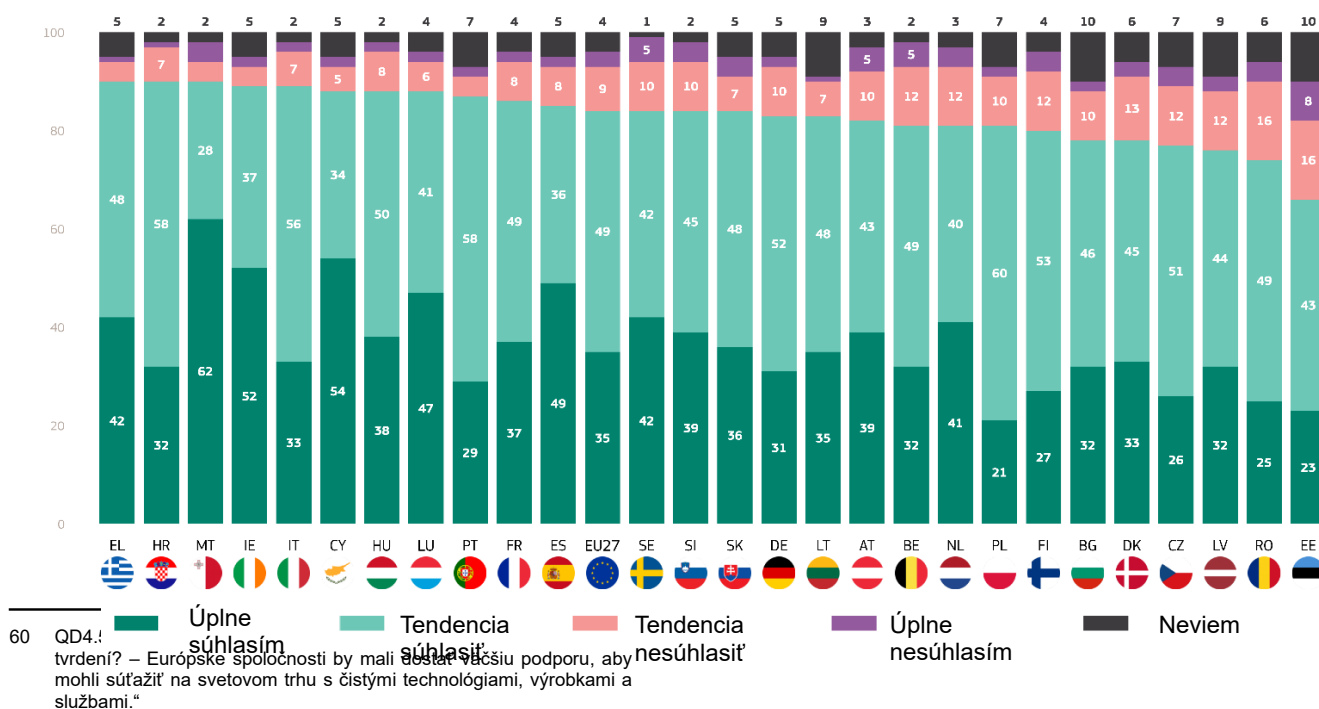
nezhody. Rumunsko nasleduje, pričom pätina respondentov nesúhlasí (20 %).

Pokiaľ ide o podiel Európanov, ktorí nevedia, najvyššie skóre majú Estónsko a Bulharsko (každých 10 %), za nimi nasleduje Litva a Lotyšsko, pričom 9 % respondentov uviedlo, že nevedia.

QD4.5: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Európske spoločnosti by mali dostať väčšiu podporu, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami (%)

QD4.5: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Európske spoločnosti by mali dostať väčšiu podporu, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami (%)

Zhromaždili sa tieto poznatky týkajúce sa sociálno-ekonomických grafických⁶¹ faktorov:

Ženy (85 %) s o niečo väčšou pravdepodobnosťou ako muži (83 %) súhlasia s tým, že európskym spoločnostiam by sa mala poskytnúť väčšia podpora, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami.

Mladší ľudia, najmä vo veku 15 – 24 rokov (86 %) a vo veku 25 – 39 rokov (87 %), prejavujú najvyššiu podporu poskytovaniu väčšej podpory európskym podnikom. Podpora klesá s vekom, pričom 84 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 81 % osôb vo veku nad 55 rokov s týmto tvrdením súhlasí.

Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov alebo viac (87 %), tí, ktorí stále študujú, ako aj tí, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 16 – 19 rokov (všetkých 84 %), vykazujú najvyšší význam, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej (78 %), vykazujú mierne nižšiu podporu.

Najvyššiu podporu vyjadrili študenti (88 %), po nich nasledovali ďalší administratívni pracovníci (87 %) a manažéri (85 %). Podporu vyjadrujú aj samostatne zárobkovo činné osoby (83 %), manuálni pracovníci (84 %) a nezamestnaní (83 %), zatiaľ čo osoby na dôchodku (81 %) a osoby v domácnosti (82 %) uvádzajú mierne nižšiu podporu.

Obyvatelia miest vo veľkých mestách (88 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (85 %) s najväčšou pravdepodobnosťou považujú za dôležité, aby európske spoločnosti dostávali väčšiu podporu, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (79 %) vykazujú mierne nižšiu podporu.

Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, prejavujú oveľa menšiu podporu (58 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (88 %).

Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vyjadrujú väčšiu podporu (89 %) pre vyhlásenie, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (62 %).

Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (89 %) vykazujú vyššiu podporu v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení environmentálnym rizikám (82 %).

Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vyjadrujú nižšiu podporu (84 %) pre vyhlásenie v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (85 %).

QD4.5 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení? - Európske spoločnosti by mali dostať väčšiu podporu, aby mohli konkurovať na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami. (% EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	84	12	4
Pohlavie			
Človek	83	13	4
Žena	85	10	5
Vek			
15-24	86	9	5
25-39	87	14	2
40-54	84	13	3
55+	81	13	6
Vzdelávanie (koniec)			
-15	78	12	10
16-19	84	12	4
20+	87	14	2
Stále študuje	84	10	6
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	83	14	3
Manažéri	85	13	2
Ostatné biele obojky.	87	10	3
Manuálni pracovníci	84	13	3
Osoby v domácnosti	82	12	6
Nezamestnaní	83	12	5
dôchodca	81	12	7
Študenti	88	7	5
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	79	15	6
Malé alebo stredne veľké mesto	85	14	4
Veľké mesto	88	9	3
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	88	8	4
Nie je to vážny problém	58	36	7
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	89	8	3
Nesúhlasím	62	32	6
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	89	8	3
Nie je vystavený	82	13	5
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	85	14	4
Nesúhlasím	84	13	3

61 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

V tomto oddiele sa poukazuje na rôzne úrovne podpory opatrení v oblasti zmeny klímy v jednotlivých členských štátoch EÚ. Grécko, Cyprus a Maďarsko vynikajú trvalo vysokou mierou zhody, pokiaľ ide o význam boja proti zmene klímy a podpory ekologických iniciatív, čo odráža silný konsenzus v týchto krajinách. Naproti tomu Estónsko je pozoruhodné vysokou mierou nezhody v rámci viacerých opatrení, čo naznačuje, že značná časť obyvateľstva je skeptická, pokiaľ ide o prínosy opatrení v oblasti zmeny klímy. Portugalsko a Taliansko vykazujú vysokú mieru zhody, pokiaľ ide o potenciál inovácií a konkurencieschopnosti prostredníctvom opatrení v oblasti klímy, čo naznačuje optimizmus, pokiaľ ide o hospodárske prínosy takýchto opatrení. Malta a Írsko výrazne podporujú poskytovanie väčšej pomoci európskym spoločnostiam na trhu s čistými technológiami, pričom zdôrazňujú význam hospodárskej podpory ekologických iniciatív v týchto krajinách. Celkovo sa v tomto oddiele vykresľuje obraz širokej európskej podpory opatrení v oblasti zmeny klímy, pričom sa uznáva ich význam pre verejné zdravie, hospodárske inovácie a konkurencieschopnosť. Odhaľuje však aj značné rozdiely medzi krajinami, pričom niektoré, ako napríklad Estónsko, vykazujú vyššiu mieru skepticizmu.

4. Podpora klimatickej neutrality do roku 2050

Väčšina Európanov podporuje cieľ EÚ v oblasti klimatickej neutrality, ale niektorí sú výrazne proti.

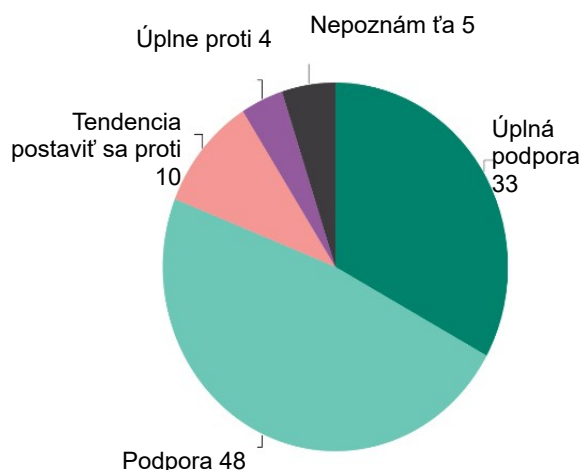
V tomto oddiele sa opisuje, do akej miery Európania podporujú cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou.⁶²

Celkovo 81 % Európanov podporuje cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou, t. j. hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov. Toto hodnotenie zahŕňa 48 % respondentov, ktorí majú tendenciu podporovať, a tretinu všetkých respondentov, ktorí „úplne podporujú“. Naopak 14 % Európanov nepodporuje cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou vrátane 10 %, ktorí majú tendenciu byť proti, a 4 %, ktorí sú „úplne proti“. 5 % Európanov uvádza, že o tom nevedia.

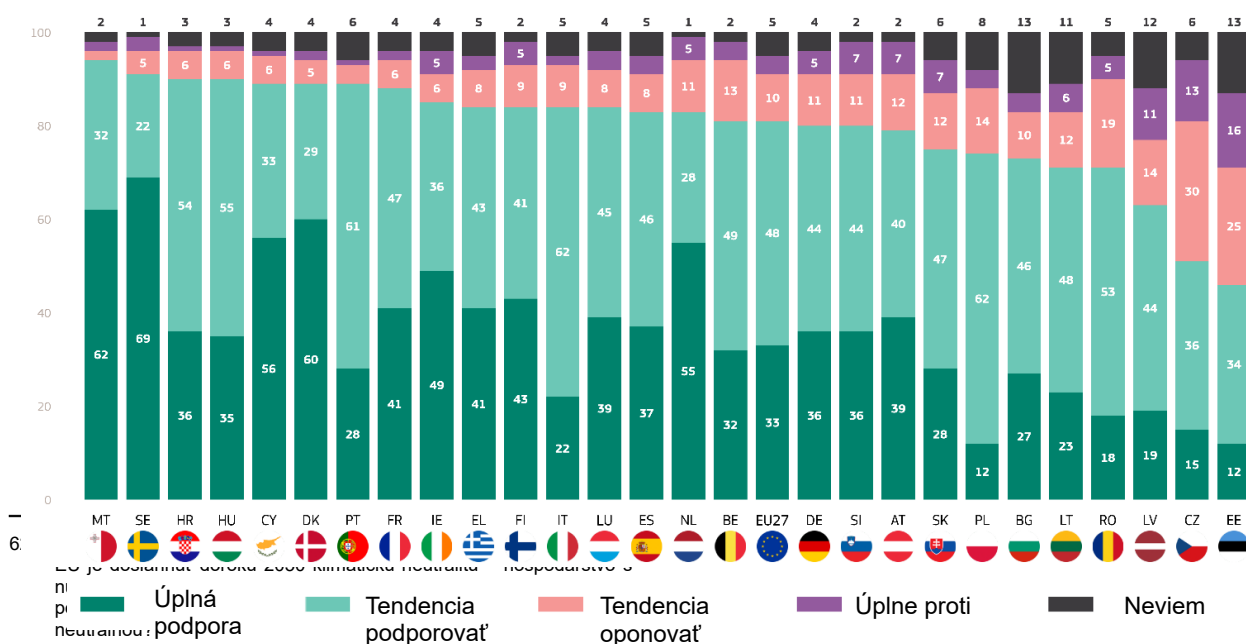
Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ podporuje cieľ klimatickej neutrality s výnimkou Estónska, kde podpora dosahuje 46 %. Najväčší podiel všeobecnej podpory bol zaznamenaný na Malte (94 %), za ktorou nasleduje Švédsko (91 %) a Chorvátsko a Cyprus (90 %). Okrem toho pri zohľadnení úrovne podpory je to aj Švédsko (69 %) a Malta (62 %) s najvyšším počtom bodov v kategórii „úplná podpora“.

Naproti tomu sa zdá, že v Estónsku a Česku existuje menší konsenzus v otázke cieľov EÚ v oblasti klimatickej neutrality. Zdá sa, že verejnosť je rozpoltená, pričom 41 % estónskych respondentov a 43 % českých respondentov uviedlo, že sú proti cieľom EÚ v oblasti klimatickej neutrality.

Otázka č. 10: Nasledujúca otázka sa týka klimatickej neutrality. Cieľom EÚ je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu – hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov. Do akej miery podporujete alebo odmietať cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou? (%)

QD10: Nasledujúca otázka sa týka klimatickej neutrality. Cieľom EÚ je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu – hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov. Do akej miery podporujete alebo odmietať cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou? (%)

Výsledkom tohto prieskumu bol aj veľký podiel respondentov, ktorí uviedli, že nevedia, či podporujú skóre klimatickej neutrality EÚ alebo sú proti nemu. V Estónsku a Bulharsku si túto možnosť vybralo 13 % respondentov a 12 % v Lotyšsku, ako aj 11 % v Litve.

Celkovo väčšina Európanov podporuje cieľ EÚ v oblasti klimatickej neutrality. Medzi krajinami však existujú značné rozdiely, pričom niektoré krajiny, ako napríklad Estónsko a Česko, vykazujú vyššiu mieru skepticizmu.

Zhromaždili sa tieto poznatky o socio-demographic⁶³ faktoroch:

- U žien (83 %) je o niečo väčšia pravdepodobnosť ako u mužov (81 %), že podporia cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnymi.
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov (86 %), prejavujú najvyššiu podporu cieľu EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu. Podpora klesá s vekom, pričom cieľ podporuje 83 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 81 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 79 % osôb vo veku nad 55 rokov.
- Tí, ktorí stále študujú (90 %) a respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (86 %), uvádzajú najvyššiu podporu, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú nižšiu podporu (74 %).
- Najvyššiu podporu vyjadrili študenti (90 %), za nimi nasledujú manažéri (87 %) a iní zamestnanci (84 %). Podporu prejavujú aj samostatne zárobkovo činné osoby (81 %), manuálni pracovníci (79 %), osoby v domácnosti (77 %), nezamestnaní (79 %) a osoby na dôchodku (79 %).
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (86 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (82 %) s väčšou pravdepodobnosťou podporia cieľ EÚ týkajúci sa klimatickej neutrality, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (76 %) vykazujú o niečo nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu (44 %) zámeru EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (88 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú vyššiu podporu (87 %) cieľu EÚ, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (47 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (90 %) vykazujú vyššiu podporu klimatickej neutrality v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení riziku (77 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú väčšiu podporu (83 %) cieľu EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu v porovnaní s tými, ktorí s ním nesúhlasia (82 %).

QD10: Nasledujúca otázka sa týka klimatickej neutrality. Cieľom EÚ je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu – hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov. Do akej miery podporujete alebo odmietať cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou? (%)

	„Podpora“ spolu	„Účel“ spolu	Neviem
EÚ27	81	14	5
Pohlavie			
Človek	81	16	3
Žena	83	12	5
Vek			
15-24	86	10	4
25-39	83	14	3
40-54	81	15	4
55+	79	15	6
Vzdelávanie (koniec)			
-15	74	17	9
16-19	79	16	5
20+	86	11	3
Stále študuje	90	6	4
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	81	15	4
Manažéri	87	12	1
Ostatné biele obojky.	84	12	4
Manuálni pracovníci	79	17	4
Osoby v domácnosti	77	16	7
Nezamestnaní	79	16	5
dôchodca	79	14	7
Študenti	90	7	3
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	76	18	6
Malé alebo stredne veľké mesto	82	14	4
Veľké mesto	86	10	4
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	88	8	4
Nie je to vážny problém	44	50	6
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	87	9	4
Nesúhlasím	47	46	7
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	90	7	3
Nie je vystavený	7	18	5
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	82	14	4
Nesúhlasím	83	14	3

63 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

5. Stanoviská k fosílnym palivám

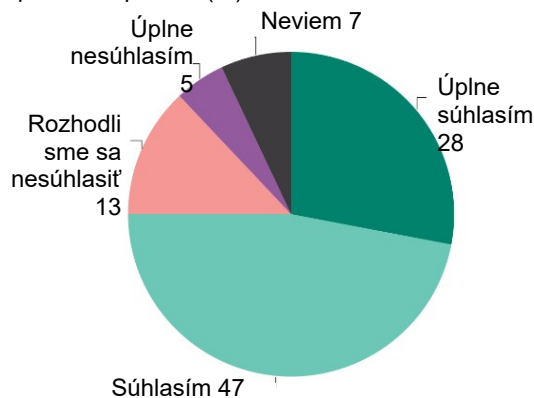
Väčšina Európanov prejavuje ochotu znížiť objem fosílnych palív a investovať do prechodu na čistú energiu, niektorí sú však naďalej skeptickí.

Táto časť sa zameriava na postoj Európanov k fosílnym palivám. Po prvé, respondentom bola položená otázka, či súhlasia alebo nesúhlasia s tým, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ, pričom sa použila štvorbodová stupnica: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁶⁴ V celej EÚ s týmto tvrdením súhlasí 75 % respondentov. Toto skóre zahŕňa 47 % Európanov, ktorí „sú ochotní súhlasiť“, a 28 % Európanov, ktorí „úplne súhlasia“. Naproti tomu 18 % respondentov si nemyslí, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ. Toto hodnotenie tvorí 13 % respondentov, ktorí „sú ochotní nesúhlasiť“, a 5 % respondentov, ktorí „úplne nesúhlasia“. 7 % Európanov uvádza, že o tom nevedia.

Väčšina respondentov vo všetkých členských štátoch EÚ súhlasí s tým, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude

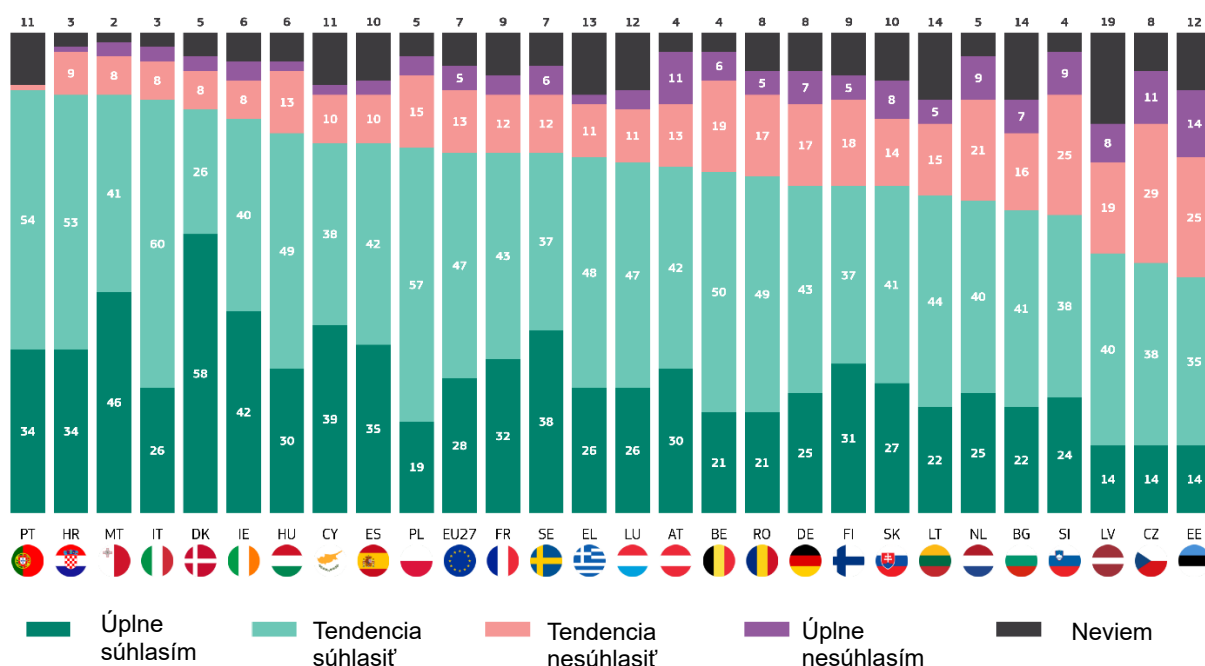
(%). Pokiaľ však ide o najsilnejšiu dohodu, Dánsko je na

QD11.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ (%)

čele zoznamu, pričom viac ako polovica všetkých respondentov (58 %) „úplne súhlasí“, že zníženie dovozu fosílnych palív z tretích krajín zvýši energetickú

QD11.1: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a prinesie EÚ hospodársky prospech. (%)

hospodársky prínosom pre EÚ, s výnimkou Estónska. S týmto tvrdením súhlasí 49 % respondentov. Najvyššie hodnotenie vo všeobecnej zhode bolo zaznamenané v Portugalsku (88 %) a Chorvátsku a na Malte (každé 87

bezpečnosť a prinesie EÚ hospodárske výhody. Nasleduje Malta (46 %) a Írsko (42 %) s menej ako polovicou respondentov. V 13 krajinách si aspoň pätina respondentov nemyslí, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ. Najväčší podiel nezhôd bol zaznamenaný v Česku (40 %), Estónsku (39 %) a Slovinsku (34 %), kde podiel nezhôd predstavoval

⁶⁴ QD11.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Znížením dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ sa zvýši energetická bezpečnosť a EÚ bude mať hospodársky prospech

približne tretinu alebo viac respondentov. Holandsko (30 %) tiež zaznamenalo vysoké skóre nezhôd.

V 10 krajinách aspoň jeden z desiatich respondentov nevie, či súhlasí alebo nesúhlasí s tým, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a bude hospodársky prínosom pre EÚ. Najväčší podiel v tejto súvislosti bol zaznamenaný v Lotyšsku, kde 19 % respondentov uviedlo, že nevedia, za nimi nasledovali Litva a Bulharsko (každý 14 %).

Pokiaľ ide o sociálno-demografické⁶⁵ faktory, boli pozorované tieto skutočnosti:

U žien (75 %) je o niečo väčšia pravdepodobnosť ako u mužov (73 %), že súhlasia s tým, že zníženie dovozu fosílnych palív zvýši energetickú bezpečnosť a bude prínosom pre hospodárstvo EÚ.

Mladší ľudia, najmä ľudia vo veku 15 – 24 rokov (78 %), najviac podporujú znižovanie dovozu fosílnych palív. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 77 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 75 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 71 % osôb vo veku nad 55 rokov podporuje toto vyhlásenie.

Najvyššiu podporu uvádzajú tí, ktorí stále študujú (82 %), a respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (76 %), zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú nižšiu podporu (68 %).

Najvyššiu podporu vyjadrili študenti (81 %), za nimi nasledujú manažéri (78 %) a iní zamestnanci (77 %). Samostatne zárobkovo činné osoby (76 %), manuálni pracovníci (73 %), osoby v domácnosti (74 %), osoby na dôchodku (70 %) a nezamestnaní (69 %) vykazujú nižšiu podporu.

Obyvatelia miest vo veľkých mestách (78 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (76 %) častejšie podporujú znižovanie dovozu fosílnych palív, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (68 %) vykazujú mierne nižšiu podporu.

Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu (45 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (79 %).

Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú vyššiu podporu (79 %) pri znižovaní dovozu fosílnych palív, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (48 %).

Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (84 %) vykazujú vyššiu podporu pri znižovaní dovozu fosílnych palív v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení riziku (68 %).

Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú vyšší pocit podpory (76 %) pri znižovaní dovozu fosílnych palív v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (75 %).

QD11.1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto vyhlásení o fosílnych palivách? Zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a prinesie EÚ hospodársky prospech

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	75	18	7
Pohlavie			
Človek	73	21	6
Žena	75	16	9
Vek			
15-24	78	14	8
25-39	77	18	5
40-54	75	20	5
55+	71	19	10
Vzdelávanie (koniec)			
-15	68	17	15
16-19	73	20	7
20+	76	19	5
Stále študuje	82	11	7
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	76	20	4
Manažéri	78	18	4
Ostatné biele obojky.	77	17	6
Manuálni pracovníci	73	20	7
Osoby v domácnosti	74	18	8
Nezamestnaní	69	22	9
dôchodca	70	18	12
Študenti	81	12	7
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	68	24	8
Malé alebo stredne veľké mesto	76	16	8
Veľké mesto	78	16	6
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	79	14	7
Nie je to vážny problém	45	47	8
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	79	14	7
Nesúhlasím	48	44	8
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	84	11	5
Nie je vystavený	68	23	9
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	75	19	6
Nesúhlasím	76	48	6

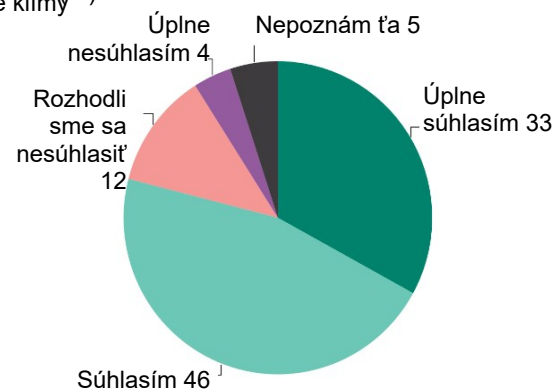
65 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

QD11.2: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť (%)

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Okrem toho bola respondentom položená otázka, či súhlasia alebo nesúhlasia s tým, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čisté energie, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁶⁶

Európania súhlasia s týmto tvrdením 79 % vrátane 46 %, ktorí sa „snažia súhlasiť“, a tretina, ktorá „úplne súhlasí“ (33 %). Naproti tomu 16 % respondentov si nemyslí, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čisté energie, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť. Toto hodnotenie tvorí 12 % respondentov, ktorí „sú ochotní nesúhlasiť“, a 4 % respondentov, ktorí „úplne nesúhlasia“. 5 % Európanov uvádza, že o tom nevedia.

tým, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čisté energie, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť.

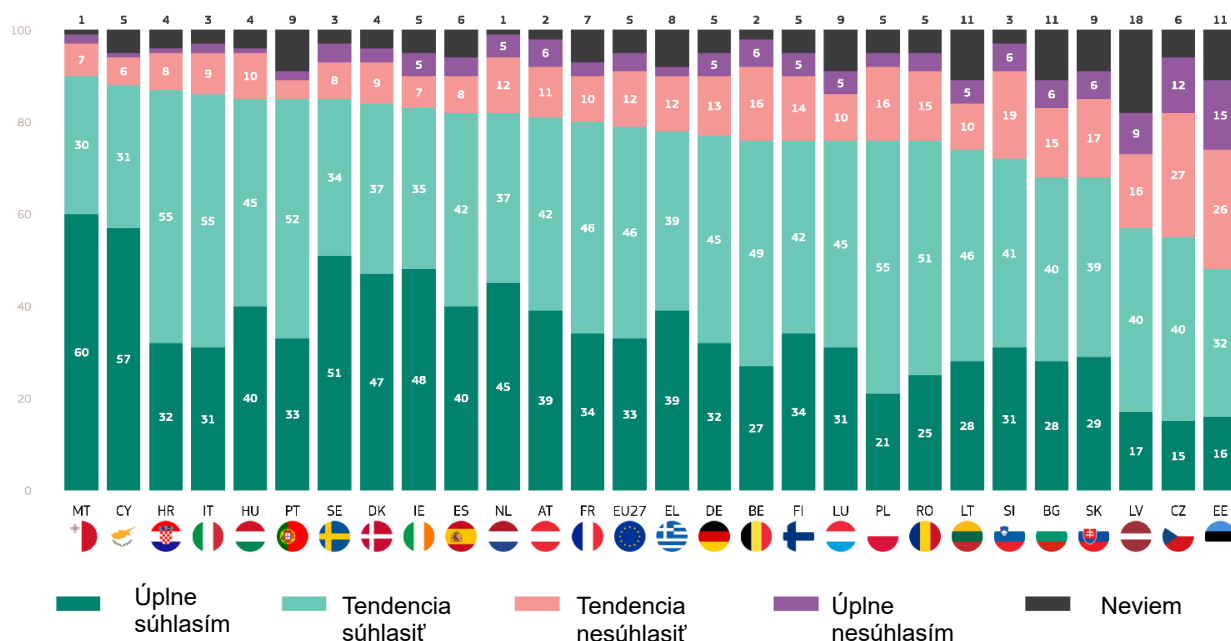
Vo všetkých členských štátoch EÚ s výnimkou Estónska väčšina Európanov (viac ako 50 %) súhlasí s tým, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čistú energiu, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť. Zdá sa, že v tejto otázke existuje v Estónsku menší konsenzus ako vo väčšine ostatných členských štátov EÚ. Tam 48 % respondentov súhlasí a 41 % nesúhlasí.

V šiestich krajinách viac ako pätina respondentov nesúhlasí s tým, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čistú energiu, aj keď to znamená zníženie alebo zrušenie dotácií na fosílna palivá. Medzi tieto krajiny patrí Bulharsko (21 %), Slovensko (23 %), Lotyšsko (25 %), Česko (39 %) a Estónsko (41 %). Stojí za zmienku dve veci: (1) táto skupina vykazuje veľké rozdiely v skóre nezhody, pričom 20 percentuálnych bodov medzi Estónskom a Bulharskom a 2) krajiny s vysokým skóre nezhody sa podľa všetkého nachádzajú vo východnej a strednej Európe.

Pokiaľ ide o úroveň dohody, Malta (60 %), Cyprus (57 %)

Pokiaľ ide o úroveň nesúhlasu, v Česku (12 %) a

QD11.2: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť (%)

a Švédsko (51 %) prejavujú najsilnejšiu podporu, keďže majú najväčší podiel respondentov, ktorí „úplne súhlasia“ s

Estónsku (15 %) viac ako jeden z desiatich respondentov „úplne nesúhlasí“ s týmto tvrdením.

⁶⁶ QD11.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť.

Pokiaľ ide o respondentov, ktorí uviedli, že nevedia, v štyroch krajinách si túto možnosť odpovede vybral viac

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

ako jeden z desiatich: Lotyšsko (18 %), Estónsko, Litva a Bulharsko (každý 11 %).

Výsledky boli napokon preskúmané z hľadiska sociálno-demografických⁶⁷ a iných faktorov súvisiacich s klímou:

- Ženy (80 %) s o niečo väčšou pravdepodobnosťou ako muži (78 %) súhlasia s tým, že na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť.
- Mladší ľudia, najmä ľudia vo veku 15 – 24 rokov (84 %), prejavujú najvyššiu podporu prechodu na čistú energiu. Podpora sa s vekom mierne znižuje, pričom 82 % osôb vo veku 25 – 39 rokov, 79 % osôb vo veku 40 – 54 rokov a 77 % osôb vo veku nad 55 rokov podporuje toto vyhlásenie.
- Najvyššiu podporu uvádzajú tí, ktorí stále študujú (86 %), a respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní do veku 20 rokov alebo viac (83 %), zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, vykazujú nižšiu podporu (72 %).
- Najvyššiu podporu vyjadrili študenti (87 %), po nich nasledovali manažéri a iní administratívni pracovníci (obe 82 %). Podporu vykazujú aj samostatne zárobkovo činné osoby (78 %), manuálni pracovníci (79 %), osoby v domácnosti (75 %), nezamestnané osoby (75 %) a osoby na dôchodku (76 %), ale na nižšej úrovni.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (84 %) a malých alebo stredne veľkých mestách (81 %) častejšie podporujú prechod na čistú energiu, zatiaľ čo obyvatelia vidieka (73 %) vykazujú mierne nižšiu podporu.
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vykazujú výrazne nižšiu podporu (48 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (85 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú vyššiu podporu (85 %) prechodu na čistú energiu, zatiaľ čo tí, ktorí nesúhlasia, uvádzajú oveľa nižšiu podporu (51 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym rizikám (89 %) vykazujú vyššiu podporu prechodu na čistú energiu v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení riziku (74 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, vykazujú rovnaký pocit naliehavosti (80 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (80 %).

QD11.2: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách? - Na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílna palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	79	16	5
Pohlavie			
Človek	78	18	4
Žena	80	14	6
Vek			
15-24	84	11	5
25-39	82	14	4
40-54	79	17	4
55+	77	17	6
Vzdelávanie (koniec)			
-15	72	18	10
16-19	78	17	5
20+	83	14	3
Stále študuje	86	9	5
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	78	19	3
Manažéri	82	15	3
Ostatné biele obojky.	82	14	4
Manuálni pracovníci	79	17	4
Osoby v domácnosti	75	17	8
Nezamestnaní	75	19	6
dôchodca	76	16	8
Študenti	87	9	4
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	73	21	6
Malé alebo stredne veľké mesto	81	15	4
Veľké mesto	84	12	4
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	85	11	4
Nie je to vážny problém	48	46	6
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	85	11	4
Nesúhlasím	51	43	6
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	89	8	3
Nie je vystavený	74	20	6
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	80	16	4
Nesúhlasím	80	16	4

67 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

V. Klimatické zmeny v médiách

1. Klimatické zmeny v tradičných médiách

Európania sa nezhodujú v tom, či médiá poskytujú jasné a presné informácie o zmene klímy.

Táto časť sa zaoberá tým, ako tradičné médiá komunikujú informácie o zmene klímy. Respondenti dostali otázku, či tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁶⁸

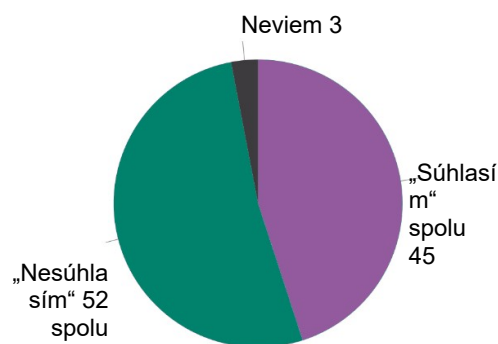
O niečo viac ako polovica Európanov nesúhlasí s týmito tvrdeniami (52 %) vrátane 39 %, ktorí „sa snažia nesúhlasiť“, a 13 %, ktorí „úplne nesúhlasia“. Naproti tomu 45 % respondentov sa domnieva, že tradičné médiá v ich krajine poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. Toto hodnotenie tvorí 36 % respondentov, ktorí „súhlasia“ a 9 %, ktorí „úplne súhlasia“. 3 % Európanov uvádzajú, že nevedia.

V piatich krajinách sa väčšina respondentov domnieva, že tradičné médiá v ich krajine poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch: Švédsko (72 %), Fínsko (65 %), Dánsko (60 %) a Poľsko a Holandsko (obe 52 %). Pri skúmaní krajín s najvyšším počtom bodov v kategórii „úplne súhlasím“ vykazuje najvyššiu zhodu Švédsko (26 %). Viac ako štvrtina respondentov sa domnieva, že ich tradičné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. Za Švédskom nasleduje Fínsko (18 %), Dánsko (16 %) a Rakúsko (16 %).

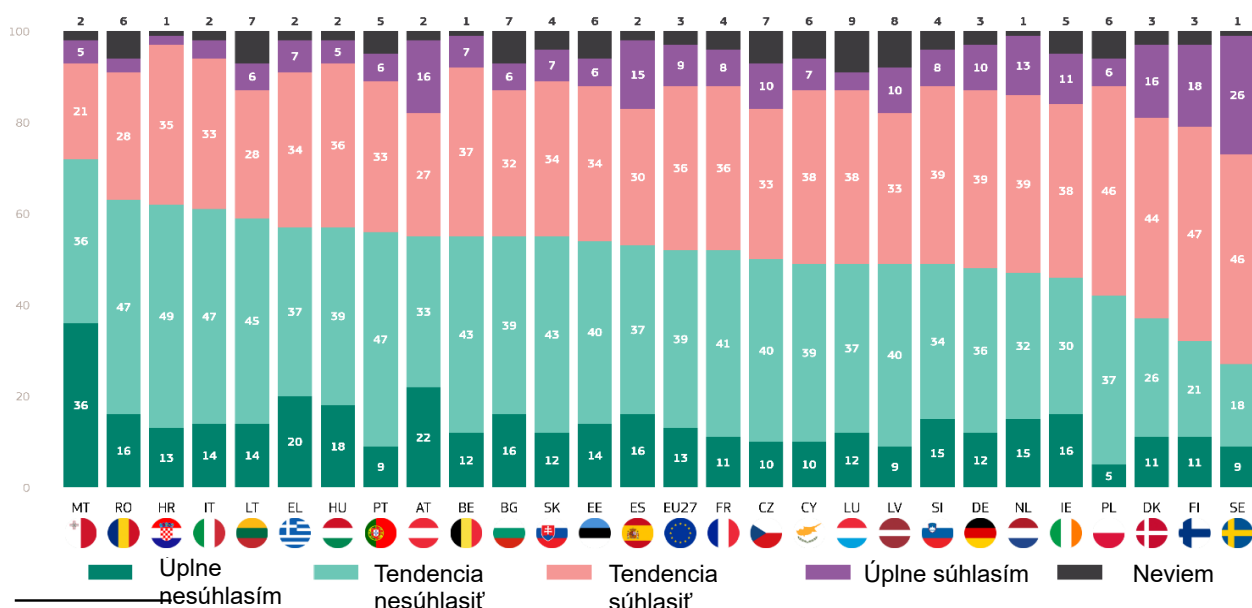
Naopak, v 17 krajinách sa väčšina respondentov domnieva, že tradičné médiá v ich krajinách neposkytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. Malta je na čele tohto zoznamu, pričom 72 % respondentov nesúhlasí a len o niečo viac ako štvrtina respondentov súhlasí. Nasleduje Rumunsko (63 %) a Chorvátsko (62 %) s druhou a treťou najvyššou mierou nezhody medzi členskými štátmi EÚ. Krajiny, ktoré sú najviac skeptické, pokiaľ ide o zrozumiteľnosť informácií o zmene klímy z ich národných tradičných médií, sú Malta (36 %), Rakúsko (22 %) a Grécko (20 %), keďže majú najvyššie skóre v kategórii „úplne nesúhlasím“. Členské štáty EÚ s najväčším podielom respondentov, ktorí uviedli, že nevedia, sú Luxembursko (9 %) a Slovinsko (8 %).

QD15.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy?

Tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. (%)

QD15.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy? Tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. (%)

⁶⁸ QD15.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy? Tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch.

Okrem toho sa analyzovali výsledky z hľadiska ich vzťahu k sociodemografickým⁶⁹ kategóriám a ďalším faktorom:

- Ženy a muži uvádzajú rovnakú úroveň zhody, pokiaľ ide o tradičné národné médiá, ktoré poskytujú jasné informácie o zmene klímy (v oboch prípadoch 45 %).
- Osoby vo veku 40 rokov a staršie sa najviac zhodujú na tom, že tradičné miestne médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy (v oboch prípadoch 46 %). O niečo menej ľudí vo veku 25-39 rokov súhlasí s týmto tvrdením (43 %).
- Respondenti, ktorí zostali vo vzdelávaní až do veku 20 rokov (48 %), tí, ktorí zostali až do veku 16 – 19 rokov, a tí, ktorí stále študujú (44 %), uvádzajú najvyššiu dohodu, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo menej, uvádzajú mierne nižšiu dohodu (42 %).
- Respondenti, ktorí pokračovali vo vzdelávaní do veku 16 – 19 rokov (53 %) a tí, ktorí stále študujú (52 %), uvádzajú najvyšší súhlas, zatiaľ čo tí, ktorí ukončili vzdelávanie vo veku 15 rokov alebo vo veku 20 rokov alebo viac, vykazujú mierne nižší súhlas (obe 50 %).
- Študenti (43 %) vyjadrujú nižší súhlas v porovnaní s manažérmi (48 %) a nezamestnanými jednotlivcami (50 %). Najmenšiu dohodu uvádzajú samostatne zárobkovo činné osoby (40 %), za ktorými nasledujú manuálni pracovníci (43 %), osoby v domácnosti (44 %), iní zamestnanci (44 %) a osoby na dôchodku (47 %).
- S týmto tvrdením s väčšou pravdepodobnosťou súhlasia obyvatelia miest vo veľkých mestách (48 %) v porovnaní s obyvateľmi malých alebo stredne veľkých miest (44 %) a vidieckych oblastí (45 %).
- Tí, ktorí zmenu klímy nepovažujú za vážny problém, vykazujú väčšie nezhody (57 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (51 %).
- Tí, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, vykazujú mierne vyšší súhlas (46 %) s týmto tvrdením v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (42 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám uvádzajú vyšší nesúhlas (57 %) s vyhlásením v porovnaní s tými, ktorí neboli vystavení (48 %).

QD15.1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy? Tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch. (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	45	52	3
Pohlavie			
Človek	45	52	3
Žena	45	51	4
Vek			
15-24	45	52	3
25-39	43	54	3
40-54	46	51	3
55+	46	50	4
Vzdelávanie (koniec)			
-15	42	50	8
16-19	44	53	3
20+	48	50	2
Stále študuje	44	52	4
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	40	58	2
Manažéri	48	50	2
Ostatné biele obojky.	44	54	2
Manuálni pracovníci	43	54	3
Osoby v domácnosti	44	50	6
Nezamestnaní	50	47	3
dôchodca	47	48	5
Študenti	43	54	3
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	45	51	4
Malé alebo stredne veľké mesto	44	53	3
Veľké mesto	48	49	3
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	46	51	3
Nie je to vážny problém	39	57	4
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	46	51	3
Nesúhlasím	42	54	4
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	41	57	2
Nie je vystavený	48	48	4
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	100	0	0
Nesúhlasím	0	100	0

69 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

2. Úloha dezinformácií

Európania sa líšia vo svojom vnímaní toho, aké ľahké je odlišiť spoľahlivé informácie od dezinformácií o zmene klímy na sociálnych médiách.

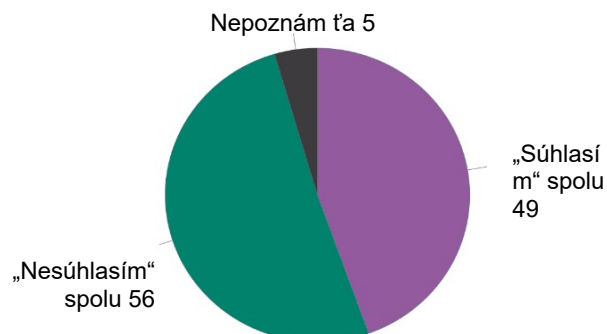
Ďalej bola respondentom položená otázka, či je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách pomocou štvorbodovej stupnice: „úplne súhlasím“, „dohodnúť sa“, „dohodnúť sa“ a „úplne nesúhlasím“.⁷⁰

Takmer polovica Európanov si myslí, že je to skutočne ťažké (49 %). Toto hodnotenie tvorí 34 % respondentov, ktorí „súhlasia“ a 15 %, ktorí „úplne súhlasia“. Naopak, 46 % Európanov sa domnieva, že nie je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách vrátane 32 % respondentov, ktorí „sa snažia nesúhlasiť“, a 14 %, ktorí „úplne nesúhlasia“. 5 % Európanov uviedlo, že o tom nevedia.

Krajiny, v ktorých je pre väčšinu respondentov ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách, sú Švédsko (67 %), Grécko a Holandsko (každý 62 %) a Dánsko (61 %). V deviatich krajinách aspoň pätina respondentov „úplne súhlasí“ s týmto tvrdením. Vo Švédsku (35 %), Dánsku (30 %) a Holandsku (28 %) je podiel respondentov, ktorí „úplne súhlasia“, najvyšší spomedzi členských štátov EÚ.

Naopak, v siedmich krajinách pre väčšinu respondentov nie je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách. Na čele zoznamu je Taliansko s 59 % respondentov, ktorí s týmto tvrdením nesúhlasia, na prvom mieste je Taliansko (59 %), za ním nasleduje Rakúsko (54 %) a Španielsko a

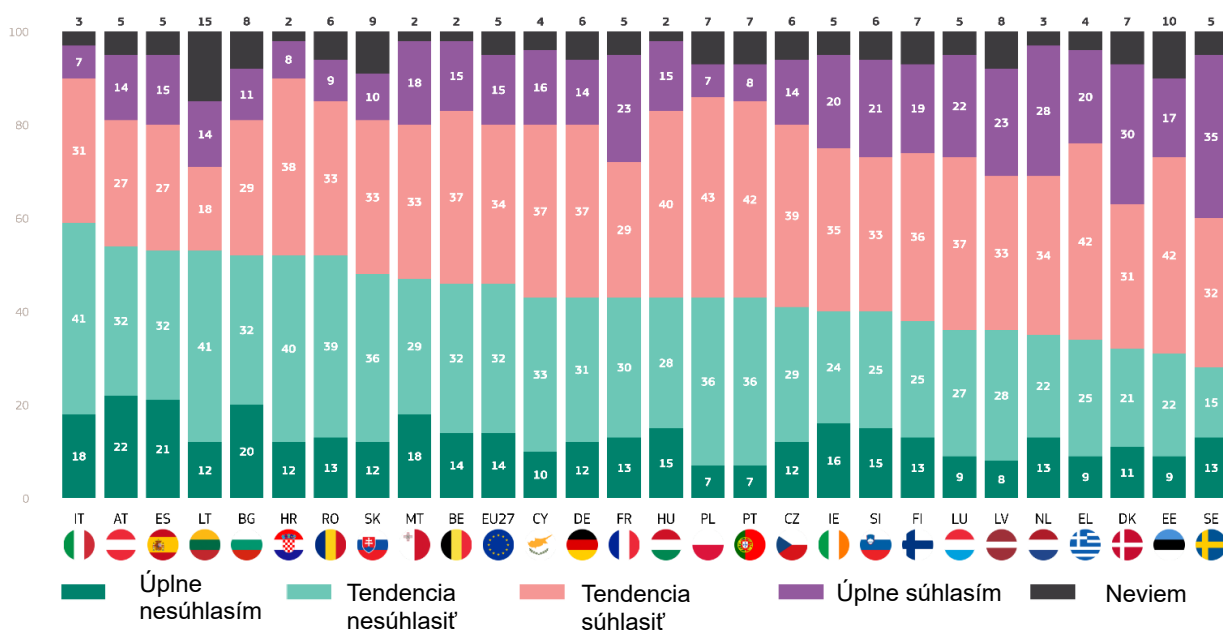
QD 15.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami o informáciách o zmene klímy?– Je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách. (%)

Litva (každý 53 %). Pokiaľ ide o úroveň nesúhlasu, približne pätina respondentov v Rakúsku (22 %), Španielsku (21 %) a Bulharsku (20 %) „úplne nesúhlasí“ s týmto tvrdením, a teda tvrdí, že pre nich vôbec nie je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách.

Krajiny s najväčším podielom respondentov, ktorí nevedia, sú Litva (15 %) a Estónsko (10 %).

QD 15.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami o informáciách o zmene klímy?– Je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách. (%)

⁷⁰ QD 15.2. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami o informáciách o zmene klímy?– Je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách.

Výsledky boli napokon preskúmané z hľadiska sociálno-demografických⁷¹ a iných faktorov súvisiacich s klímou:

- Ženy (48 %) sú o niečo menej pravdepodobné ako muži (49 %), že súhlasia s tým, že je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách.
- Mladší ľudia, najmä tí vo veku 15 – 24 rokov (48 %), prejavujú mierne menšiu podporu tomuto vyhláseniu. Podpora zostáva konzistentná medzi osobami vo veku 25 – 39 rokov (49 %) a 40 – 54 rokov (49 %) a staršími respondentmi (55+) (49 %).
- Respondenti s vyšším počtom rokov vzdelávania (52 % tých, ktorí majú viac ako 20 rokov vzdelávania, a 49 % tých, ktorí stále študujú) uvádzajú najvyššiu dohodu, zatiaľ čo respondenti s 15-ročným alebo nižším vzdelaním (43 %) uvádzajú mierne nižšiu podporu.
- Manažéri vyjadrujú vyššiu úroveň súhlasu (52 %), za nimi nasledujú nezamestnaní (50 %) a manuálni pracovníci, ako aj študenti (v oboch prípadoch 49 %). Zatiaľ čo dôchodcovia, osoby v domácnosti a iní belosi (všetkých 48 %) uvádzajú mierne nižšie úrovne dohody.
- Obyvatelia miest vo veľkých mestách (50 %) a na vidieku (50 %) uvádzajú vyššiu podporu, zatiaľ čo malé alebo stredne veľké mestá (48 %) vykazujú nižšiu úroveň dohody.
- Tí, ktorí nepovažujú zmenu klímy za vážny problém, vykazujú mierne nižšiu úroveň súhlasu s vyhlásením (44 %) v porovnaní s tými, ktorí ju považujú za vážny problém (49 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, uvádzajú vyššiu úroveň súhlasu s vyhlásením (49 %) ako tí, ktorí nesúhlasia (46 %).
- Respondenti vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám (45 %) uvádzajú nižší súhlas v porovnaní s tými, ktorí nie sú vystavení (52 %).
- Respondenti, ktorí súhlasia s tým, že národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy, prejavujú väčšiu podporu tomuto tvrdeniu (55 %) v porovnaní s tými, ktorí nesúhlasia (41 %).

71 Prehľad týchto údajov nájdete v tabuľke na tej istej strane.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

QD15.2 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy? Je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách (% – EÚ)

	„Súhlasím“ spolu	„Nesúhlasím“ spolu	Neviem
EÚ27	49	46	5
Pohlavie			
Človek	49	47	4
Žena	48	46	6
Vek			
15-24	48	50	2
25-39	49	49	2
40-54	49	49	2
55+	49	42	9
Vzdelávanie (koniec)			
-15	43	44	13
16-19	48	47	5
20+	52	45	3
Stále študuje	49	49	2
Sociálno-profesijná kategória			
Samostatne zárobkovo činné osoby	48	49	3
Manažéri	52	46	2
Ostatné biele objky.	48	51	1
Manuálni pracovníci	49	48	3
Osoby v domácnosti	48	46	6
Nezamestnaní	50	46	4
dôchodca	48	40	12
Študenti	49	49	2
Subjektívna urbanizácia			
Vidiecka oblasť alebo dedina	50	43	7
Malé alebo stredne veľké mesto	48	48	4
Veľké mesto	50	46	4
Vnímanie zmeny klímy			
Vážny problém	49	46	5
Nie je to vážny problém	44	50	6
Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou			
Súhlasím	49	47	4
Nesúhlasím	46	47	7
Vystavenie environmentálnym a klimatickým rizikám			
Odhalené	45	52	3
Nie je vystavený	52	42	6
Národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy			
Súhlasím	55	41	4
Nesúhlasím	45	52	3

Záver

Osobitný prieskum Eurobarometra o zmene klímy 2025, ktorý sa uskutočnil od februára do marca 2025, poskytuje komplexný prehľad európskych postojov a opatrení voči zmene klímy. Správa sa zaoberá niekoľkými kľúčovými oblasťami, pričom zdôrazňuje významné povedomie a obavy Európanov v súvislosti so zmenou klímy.

Veľká väčšina Európanov sa domnieva, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou (84 %), pričom najvyšší súhlas má Švédsko (96 %) a najnižší Estónsko (61 %). Toto povedomie je spojené s vysokou mierou obáv, najmä medzi ženami a mladšími ľuďmi, pričom 85 % Európanov považuje zmenu klímy za vážny problém.

Správa sa zaoberá aj tým, ako Európania vnímajú svoje vlastné vystavenie rizikám súvisiacim s klímou, a opatreniami, ktoré prijali jednotlivci. Takmer štyria z desiatich Európanov sa cítia vystavení environmentálnym a klimatickým rizikám (38 %), pričom najvyššiu vnímanú expozíciu pociťujú na Malte, kde sa 68 % respondentov cíti vystavených environmentálnym a klimatickým rizikám a najnižšiu vo Fínsku (14 %). Zároveň sa od roku 2023 mierne znížil trend prijímania osobných opatrení na boj proti zmene klímy, pričom 59 % Európanov prijalo opatrenia za posledných šesť mesiacov (-4 percentuálne body). Medzi najčastejšie prijímané opatrenia patrí znížovanie množstva odpadu, obmedzovanie predmetov na jedno použitie a uprednostňovanie energetickej účinnosti pri nákupe nových spotrebičov.

V roku 2025 občania EÚ považujú národné vlády za najvhodnejšie na riešenie zmeny klímy, za nimi nasleduje Európska únia a podniky a priemysel. Existuje silný pocit naliehavosti, pričom 88 % respondentov tvrdí, že je dôležité, aby ich národná vláda prijala okamžité opatrenia. Väčšina Európanov (67 %) sa však domnieva, že ich národná vláda nerobí dosť na boj proti zmene klímy, pričom toto stanovisko je najrozšírenejšie vo Francúzsku a Švédsku (v oboch prípadoch 77 %).

Okrem toho majú občania EÚ širokú podporu pre politiky a opatrenia súvisiace s klímou. Z prieskumu vyplýva, že Európania uznávajú význam zlepšenia energetickej účinnosti a zvýšenia obnoviteľných zdrojov energie. Konkrétne sa 90 % respondentov domnieva, že národné vlády by mali prijať opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti, napríklad podporou opatrení, ako je izolácia domácností, inštalácia tepelných čerpadiel a používanie inteligentných meračov. Tento pocit sa odráža v celej EÚ, pričom obzvlášť vysoká podpora sa prejavila v krajinách ako Cyprus a Slovensko. Podobne 89 % Európanov považuje za dôležité, aby národné vlády prijali opatrenia na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a slnečná energia. Toto stanovisko je konzistentné vo všetkých členských štátoch EÚ, pričom najvyššie miery celkovej „dôležitosti“ boli zaznamenané na Malte, v Dánsku, Španielsku, Chorvátsku, na Cypre, v Maďarsku a Portugalsku (všetky na úrovni 94 %). Európska únia sa takisto považuje za kľúčového aktéra pri podpore energie z obnoviteľných zdrojov, pričom 88 % respondentov považuje za dôležité, aby EÚ prijala takéto opatrenia.

Okrem toho väčšina občanov EÚ (81 %) podporuje cieľ EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, pričom najvyššia podpora bola zaznamenaná na Malte (94 %) a

najnižšia v Estónsku (46 %). Okrem toho z tohto osobitného prieskumu Eurobarometra vyplýva, že zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ sa považuje za rozhodujúci krok smerom k zvýšeniu energetickej bezpečnosti a hospodárskemu prínosu EÚ pre občanov EÚ. Približne 75 % respondentov súhlasí s tým, že zníženie tohto dovozu bude mať pozitívny vplyv na hospodárstvo a energetickú bezpečnosť. Tento názor je obzvlášť silný v krajinách ako Portugalsko (88 %), Chorvátsko a Malta (obe 87 %). Okrem toho približne 79 % občanov EÚ súhlasí s tým, že by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora na prechod na čistú energiu, aj keď to znamená zníženie alebo zastavenie dotácií na fosílna palivá. Táto nálada je obzvlášť rozšírená na Malte (90 %), Cypre (88 %) a Chorvátsku (87 %).

Úloha médií pri sprostredkovaní informácií o zmene klímy sa skúma aj v tomto osobitnom prieskume Eurobarometra. O niečo viac ako polovica respondentov (52 %) sa domnieva, že ich tradičné vnútroštátne médiá neposkytujú jasné informácie o zmene klímy, jej príčinách a vplyvoch. Okrem toho takmer polovica občanov EÚ považuje za ťažké odlišiť spoľahlivé informácie od dezinformácií o zmene klímy na sociálnych médiách (49 %).

Niekoľko členských štátov EÚ vyniká, pokiaľ ide o ich postoje a nahlásené správanie voči zmene klímy. Švédsko je pozoruhodné vysokou úrovňou informovanosti a obáv v súvislosti so zmenou klímy, pričom 96 % respondentov vo Švédsku súhlasí s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, čo je najvyššia miera dohody zo všetkých krajín EÚ. Okrem toho sa 92 % respondentov vo Švédsku domnieva, že zmena klímy je vážnym problémom, čo odráža silný národný konsenzus v tejto otázke. Táto obava sa premieta do silnej podpory politik v oblasti klímy, pričom 91 % respondentov podporuje cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou. Okrem toho 88 % respondentov vo Švédsku súhlasí s tým, že prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám a zvýši konkurencieschopnosť spoločností EÚ. Švédsko tiež vyniká jasnosťou médií, pričom 72 % respondentov v tejto krajine verí, že ich tradičné národné médiá poskytujú jasné informácie o zmene klímy.

Estónsko na druhej strane vykazuje značný skepticizmus, pokiaľ ide o zmenu klímy. 61 % respondentov v Estónsku súhlasí s tým, že zmena klímy je spôsobená ľudskou činnosťou, čo je najnižšia miera dohody v EÚ. Okrem toho je to jediná krajina, v ktorej menej ako polovica respondentov (46 %) podporuje cieľ EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Estónsko má tiež najvyšší percentuálny podiel (21 %) respondentov, ktorí sa domnievajú, že ich národná vláda robí príliš veľa na riešenie zmeny klímy.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 celkovo zdôrazňuje širokú podporu občanov EÚ rôznym politikám súvisiacim s klímou vrátane zlepšenia energetickej efektívnosti a zvýšenia obnoviteľných zdrojov energie. Existuje jasná výzva pre národné vlády, Európsku úniu a podniky a priemysel, aby prijali naliehavé opatrenia. Okrem toho sa v správe uvádza vysoká úroveň informovanosti o zmene klímy v celej EÚ, pričom značné obavy vyvolávajú najmä ženy a mladší ľudia. Napriek určitým rozdielom medzi jednotlivými štátmi vyvoláva všeobecný sentiment v celej EÚ obavy a túžbu po

účinných opatreniach na boj proti zmene klímy, čo zdôrazňuje význam pokračujúceho úsilia o dosiahnutie klimateknej neutrality a zlepšenie výsledkov v oblasti životného prostredia a verejného zdravia.

Poznámky

(Pierre Dieumegard)

Je škoda, že počiatočný súbor PDF je namiesto textu, ktorý je možné kopírovať a prilepiť, juxtapozíciou obrázkov: na jednej strane vytvára veľký súbor a na druhej strane vás núti prepracovať text pri jeho príprave na strojový preklad. Inými slovami, rôzneodseky správy nie sú v skutočnosti tvorené textom, ale malými blokmi obsahujúcimi určitý obraz slov v texte. Na jednej strane to vytvára ťažký súbor a na druhej strane nie je možné vyhľadávať text alebo kopírovať / vkladať zaujímavé vety.

Ttu je veľa redakčných chýb, ktoré ukazujú, že dokument nebol pred uverejnením starostlivo korigovaný.

- Chyby v súbore prílohy údajov. Existujú napríklad nezrovnalosti v číslovaní tabuliek QD9.n medzi správou a dodatkom k údajom. Podobne by sa na strane 41 dodatku mal namiesto QD9.1 použiť QD9.2.

- V prípade otázok QD4 a QD11 chýba koniec názvu sociálno-demografických tabuliek v správe (strany 67, 69, 71, 77, 79 v pôvodnom súbore pdf).

_ Je škoda, že na rozdiel od bežnej praxe Eurobarometra nie sú k dispozícii súbory .xlsx (kontrolované 26. augusta 2025): číselné hodnoty sa museli skopírovať, aby sa vytvorili tabuľky sociálno-demografických hodnôt, čo pravdepodobne viedlo k chybám.

- Z odpovedí na otázku QD6 vyplýva pokles verejnej podpory zmien potrebných na ekologickú transformáciu.

Pokiaľ ide o obsah: ako zvyčajne existuje veľká variabilita medzi krajinami, väčšia ako medzi sociálnymi skupinami.

Toto je jasne uvedené v prvej vete odseku IV.3: „Široká európska podpora opatrení v oblasti zmeny klímy, ale v niektorých krajinách jasný skepticizmus.“ Je dobré, že sa to uvádza, pretože na webovej stránke <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472> sa hovorí len o európskej podpore politiky Komisie bez toho, aby sa hovorilo o krajinách, ktoré ju nepodporujú;

Najmä Estónci sú „neaktívni v oblasti klímy“. Nemyslia si, že zmena klímy je vážnym problémom (druhá otázka), konštatujú, že orgány (regionálne, vnútroštátne alebo európske) nie sú veľmi kompetentné (13. otázka) a domnievajú sa, že vnútroštátne orgány robia príliš veľa pre klímu (7. otázka). Pre ne nie je dôležité podporovať energiu z obnoviteľných zdrojov (11. štvrtrok) a majú veľmi malú podporu pre európsky cieľ uhlíkovej neutrality do roku 2050 (10. štvrtrok).

Je ťažké rozvíjať európsku politiku s takými rozdielnymi názormi medzi krajinami. A to sa rýchlo nezmení, pretože ešte nemáme spoločný jazyk, ktorý by bol spravodlivý pre diskusiu medzi obyvateľmi rôznych krajov.

Stručne povedané, na demokratickú koordináciu musíme rozvíjať používanie medzinárodného jazyka esperanto.

Technické špecifikácie

V období od 18. februára do 16. marca 2025 uskutočnila spoločnosť Verian Belgium vlnu 103.2 prieskumu Eurobarometra na žiadosť Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre komunikáciu, oddelenie Verejná mienka a angažovanosť občanov.

Vlna 103.2 zahŕňa obyvateľstvo príslušných štátnych príslušností členských štátov Európskej únie s bydliskom v každom z 27 členských štátov a vo veku 15 rokov a viac.

Základná koncepcia vzorky používaná vo všetkých krajinách je stratifikovaná viacstupňová, náhodná (pravdepodobnosť). V každej krajine sa vzorka najprv rozvrství podľa regiónov NUTS a v rámci každého regiónu podľa miery urbanity (DEGURBA). Počet vybraných bodov vzorky v každej vrstve odráža populáciu vrstvy 15+. V druhej fáze sa z každej vrstvy vybrali vzorkovacie miesta s pravdepodobnosťou úmernou ich veľkosti populácie 0+. Vzorky teda predstavujú celé územie skúmaných krajín podľa NUTS II (alebo ekvivalentu) EUROSTAT-u a podľa rozdelenia obyvateľov príslušných štátnych príslušností hľadiska metropolitných, mestských a vidieckych oblastí.

V každom z vybraných vzorkovacích miest sa náhodne vybrala počiatočná súradnica a na identifikáciu najbližšej adresy k súradnici sa použil nástroj spätného kódovania gee. Táto adresa bola východiskovou adresou pre náhodnú prechádzku. Ďalšie adresy (každá deviatu adresu) boli vybrané štandardnými postupmi "náhodnej trasy" z pôvodnej adresy. V každej domácnosti bol respondent vybraný náhodne. Prístup k náhodnému výberu bol podmienený veľkosťou domácnosti. Napríklad v prípade domácností s dvoma 15+ členmi sa scenár použil na výber buď informátora (osoby, ktorá odpovedala na dotazník preverovateľa) alebo iného oprávneného člena v domácnosti. V prípade domácností s tromi členmi nad 15 rokov sa scenár použil na výber buď informátora (1/3 času) alebo dvoch ďalších oprávnených členov v domácnosti (2/3 času). Tam, kde boli vybraní ďalší dvaja členovia, bolo vedúcemu pohovoru povedané, aby požiadal o najmladšieho alebo najstaršieho. Skript náhodne priradí výber najmladšiemu alebo najstaršiemu s rovnakou pravdepodobnosťou. Tento proces pokračuje pre štyroch 15+ členov domácnosti - náhodne sa pýtajú na najmladších, druhých najmladších a najstarších. Pre domácnosti s 5 a viac členmi sa vrátíme k pravidlu posledných narodenín.

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

	KRAJINY	INŠTITÚCIE	Č. ZÁVÄZKOV	FIELDWORKS DATES		POPULÁCIA 15+	PODIEL EÚ
BE	Belgicko	MCM Belgicko	1003	18-02-2025	10-03-2025	9801547	2,60 %
BG	Bulharsko	Kantar TNS BBSS	1018	18-02-2025	10-03-2025	5533938	1,40 %
CZ	Česko	STEM/MARK	1005	18-02-2025	03-03-2025	9075934	2,40 %
DK	Dánsko	Mantle Denmark (Verian)	1004	18-02-2025	16-03-2025	4984048	1,30 %
DE	Nemecko	Mantle Nemecko (Verian)	1510	19-02-2025	10-03-2025	72405020	19,00 %
EE	Estónsko	B&B Výskum OÜ	1006	18-02-2025	10-03-2025	1141759	0,30 %
IE	Írsko	B a výskum	1007	18-02-2025	10-03-2025	4250998	1,10 %
EL	Grécko	Kantar Grécko	1003	18-02-2025	09-03-2025	9019518	2,40 %
ES	Španielsko	Plášť Španielsko (Verian)	1004	18-02-2025	10-03-2025	41533486	10,90 %
FR	Francúzsko	MCM Francúzsko	1003	18-02-2025	12-03-2025	56365353	14,80 %
HR	Chorvátsko	Hendal	1022	19-02-2025	10-03-2025	3301831	0,90 %
IT	Taliano	Testpoint Italia	1019	18-02-2025	03-03-2025	51632657	13,50 %
CY	Rep. z Cypru	CYMAR Výskum trhu	500	18-02-2025	12-03-2025	772320	0,20 %
LV	Lotyšsko	Kantar TNS Lotyšsko	1008	18-02-2025	10-03-2025	1582326	0,40 %
LT	Litva	Norstat LT	1014	18-02-2025	09-03-2025	2429823	0,60 %
LU	Luxembursko	ILRES	507	19-02-2025	10-03-2025	555900	0,10 %
HU	Maďarsko	Kantar Hoffmann	1017	19-02-2025	03-03-2025	8205783	2,10 %
MT	Malta	MISCO International	503	18-02-2025	13-03-2025	473015	0,10 %
Ni.	Holandsko	MGM Holandsko	1021	18-02-2025	07-03-2025	156381342	4,00 %
AT	Rakúsko	Das Österreichische Gallup Ins.	1008	18-02-2025	08-03-2025	7788036	2,00 %
PL	Poľsko	Kolektívne výskumy	1008	18-02-2025	07-03-2025	31079533	8,10 %
PT	Portugalsko	Intercampus SA	1053	18-02-2025	10-03-2025	9113419	2,40 %
RO	Rumunsko	CSOP SRL	1039	18-02-2025	10-03-2025	15981575	4,20 %
SI	Slovinsko	Mediana DOO	1010	18-02-2025	09-03-2025	1 199078	0,50 %
SK	Slovensko	MNFORCE	1006	18-02-2025	05-03-2025	4554569	1,20 %
FI	Fínsko	Taloustutkimus Oy	1001	18-02-2025	11-03-2025	4722540	1,20 %
SE	Švédsko	Mantle Sweden (verzijský jazyk)	1020	18-02-2025	10-03-2025	8541497	2,20 %
		EÚ27 spolu	26319	18-02-2025	16-03-2025	381726845	100,00 %

Treba poznamenať, že celkový percentuálny podiel uvedený v tejto tabuľke môže prekročiť 100 % v dôsledku zaokrúhľovania.

Režim pohovoru podľa krajiny

	KRAJINY	N z CAPI INTERVIEW	N OF CAVI INTERVIEWS	SPOLU N ÚČELOV
BE	Belgicko	1003		1003
BG	Bulharsko	1018		1018
CZ	Česko	1005		1005
DK	Dánsko	672	332	1004
DE	Nemecko	1510		1510
EE	Estónsko	1006		1006
IE	Írsko	1007		1007
EL	Grécko	1003		1003
ES	Španielsko	1004		1004
FR	Francúzsko	1003		1003
HR	Chorvátsko	1022		1022
IT	Taliansko	1019		1019
CY	Rep. z Cypru	500		500
LV	Lotyšsko	1008		1008
LT	Litva	1014		1014
LU	Luxembursko	507		507
HU	Maďarsko	1017		1017
MT	Malta	336	167	503
Ni.	Holandsko	746	275	1021
AT	Rakúsko	1008		1008
PL	Poľsko	1008		1008
PT	Portugalsko	1053		1053
RO	Rumunsko	1039		1039
SI	Slovinsko	1010		1010
SK	Slovensko	1006		1006
FI	Fínsko	736	265	1001
SE	Švédsko	773	247	1020
		25033	1286	26319

CAPI: Osobný pohovor s pomocou počítača

CAVI : Počítačom podporované video rozhovory

Rozhovory sa uskutočnili prostredníctvom osobných rozhovorov, a to buď fyzicky v domácnostiach ľudí, alebo prostredníctvom videokonferencie na diaľku v príslušnom štátnom jazyku. Rozhovory s video interakciou na diaľku („online osobný rozhovor“ alebo CAVI, počítačovo asistované videorozhovory) sa uskutočnili len v Dánsku, na Malte, v Holandsku, Fínsku a Švédsku.

Miery odpovedí

Pre každú krajinu sa vykoná porovnanie medzi reagujúcou vzorkou a vesmírom (t. j. celkovou populáciou v krajine). Váhy sa používajú na porovnanie reagujúcej vzorky s vesmírom na základe pohlavia podľa veku, regiónu a stupňa urbanizácie. V prípade európskych odhadov (t. j. priemer EÚ) sa vykoná úprava váh jednotlivých krajín, pričom sa vážia smerom nahor alebo nadol tak, aby odrážali ich počet obyvateľov nad 15 rokov ako podiel počtu obyvateľov EÚ nad 15 rokov.

Miera odpovedí sa vypočíta vydelením celkového počtu úplných rozhovorov počtom všetkých navštívených adries okrem tých, ktoré nie sú oprávnené, ale zahŕňajú tie, pri ktorých oprávnenosť nie je známa. Pokiaľ ide o vlnu 103.2 prieskumu EUROBAROMETER, miery odpovedí pre krajiny EÚ27, ktoré vypočítala spoločnosť Verian Belgium, sú:

	KRAJINY	Miera odpovedí v rámci nástroja CAPI
BE	Belgicko	47,60 %
BG	Bulharsko	44,70 %
CZ	Česko	56,20 %
DK	Dánsko	54,30 %
DE	Nemecko	35,20 %
EE	Estónsko	43,70 %
IE	Írsko	40,90 %
EL	Grécko	31,10 %
ES	Španielsko	36,60 %
FR	Francúzsko	43,30 %
HR	Chorvátsko	41,10 %
IT	Taliansko	32,10 %
CY	Rep. z Cypru	66,10 %
LV	Lotyšsko	29,30 %
LT	Litva	43,30 %
LU	Luxembursko	28,50 %
HU	Maďarsko	60,00 %
MT	Malta	78,20 %
Ni.	Holandsko	85,40 %
AT	Rakúsko	44,80 %
PL	Poľsko	48,60 %
PT	Portugalsko	48,40 %
RO	Rumunsko	46,90 %
SI	Slovinsko	35,00 %
SK	Slovensko	55,30 %
FI	Fínsko	32,30 %
SE	Švédsko	79,60 %

CAPI: Osobný pohovor s pomocou počítača

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

Štatistické rozpätia z dôvodu tolerancií pri výbere vzorky
(pri 95 % úrovni spoľahlivosti)

rôzne veľkosti vzoriek sú v riadkoch

rôzne pozorované výsledky sú v stĺpcoch

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N = 3 000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3 000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5 000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7 500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7 500
N = 8 000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8 000
N = 9 000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9 000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Čitateľom sa pripomína, že výsledky prieskumu sú odhady, ktorých presnosť, všetko je rovnaké, spočíva na veľkosti vzorky a na pozorovanom percentuálnom podiele. Pri vzorkách približne 1 000 rozhovorov sa skutočné percentuálne podiely líšia v rámci týchto limitov spoľahlivosti:

999 Neviem

Dotazník

SD1) Do akej miery súhlasíte s týmto vyhlásením o zmene klímy? Klimatické zmeny sú spôsobené ľudskou činnosťou.

Čítať ďalej - One ANSWER ONLY

- 1 Úplne súhlasím
- 2 Príležitosť súhlasiť
- 3 Tend to disagree
- 4 Úplne nesúhlasím
- 999 Neviem

SD2) Ktoré z nasledujúcich kritérií sa vzťahujú na miesto, kde žijete?

SHOW SCREEN - READ OUT - ONE ANSWER ONLY

- 1 Vlastníte ho priamo vy/vaša domácnosť
- 2 Vlastníte ho vy/vaša domácnosť s hypotékou
- 3 Vy/vaša domácnosť ste nájomníci alebo podnájomníci, ktorí platia nájomné za prevládajúcu alebo trhovú sadzbu
- 4 Vaše ubytovanie je prenájaté za zníženú cenu (nižšie prcie ako trhovú cenu)
- 5 Vaše ubytovanie je poskytované zadarmo
- 999 Neviem(nové)

Trend EB73.3 QASO

Otázkač. 1a) Ktorý z nasledujúcich problémov považujete za najzávažnejší problém, ktorému čelí svet ako celok?

SHOW SCREEN - READ OUT - ONE ANSWER ONLY

- 1 Zmena klímy
- 2 Medzinárodný terorizmus
- Chudoba, hlad a nedostatok pitnej vody
- 4 Šírenie infekčnýchchorôb
- 5 Hospodárska situácia
- 6 Disinformatlon
- 7 Ozbroyené konflikty
- 8 Rastúca svetová populácia
- 9 Poškodenie prírody
- 10 Zhoršenie demokracie a právneho štátu
- 996 Ostatné (SPONTANEOUS)
- 998 Žiadne (SPONTANEOUS)

Otázkač. 1b) A potom?

SHOW SCREEN - READ OUT - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

- 1 Zmena klímy
- 2 Medzinárodný terorizmus
- 3 Chudoba, hlad a nedostatok drlnkng vody
- 4 Šírenie infekčných chorôb
- 5 Hospodárska situácia
- 6 Dezinformácie
- 7 Ozbroyené konflikty
- 8 Rastúca svetová populácia
- 9 Poškodenie prírody
- 10 Zhoršenie demokracie a právneho štátu
- 996 Ostatné (SPONTANEOUS)
- 998 Žiadne (SPONTANEOUS)

999 Neviem

Otázkač. 2: Aký vážny je podľa vás v súčasnosti problém zmeny klímy?

SHOW SCREEN - ONE ANSWER ONLY

- 1 Veľmi vážnyproblém m
- 2 Pomerne vážny problém
- 3 Nie je to veľmi vážny problém
- 4 Vôbec žiadny vážny problém
- 999 Neviem

Otázkač. 3a: Kto má podľa vás v rámci EÚ najlepšie predpoklady na boj proti zmene klímy?

SHOW SCREEN - READ OUT - ONE ANSWER ONLY

- 1 Európska únia
- Vlády členských štátov
- Regionálne a miestne orgány
- Podnikanie a priemysel
- Vy osobne
- Občianska spoločnosť (napríklad mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti životného prostredia)
- Školy a univerzity
- Ostatné (SPONTANEOUS)
- Všetky (spontánne)

996 Ostatné (SPONTANEOUS)

1 2 3 4 999

998 Žiadne (SPONTANEOUS)

TREND E3993 0C4, upravený

999 Nevie

Otázka3b) A potom? Vyberte, prosím, všetko, čo sa hodi.

Otázkač. 5: Prijali ste osobne nejaké opatrenia na boj proti zmene klímy za posledných šesť mesiacov?

Iba jedna odpoveď

SHOW SCREEN - READ OUT - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

1 Áno

1 Európska únia

2 Nie

Vlády členských štátov

Regionálne a miestne orgány

999 Nevie

Podnikanie a priemysel

TREND E3993 0C5, upravený

Vy osobne

Občianska spoločnosť (napríklad mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti životného prostredia)

Školy a univerzity

Otázkač. 6: Ktoré z nasledujúcich opatrení, ak nejaké existujú, sa vás týkajú? Vyberte, prosím, všetko, čo sa hodi.

Ostatné (SPONTANEOUS)

SHOW SCREEN - READ OUT - MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE

Všetky (spontánne)

1 Kúpili ste si nové auto a jeho nízka spotreba paliva bola dôležitým faktorom pri výbere

996 Ostatné (SPONTANEOUS)

2 Kúpili ste si elektrické auto

998 Žiadne (SPONTANEOUS)

3 Pravidelne používate ekologické alternatívy k svojmu súkromnému vozidlu, ako je chôdza, jazda na bicykli, verejná doprava alebo zdieľanie áut

999 Nevie

Otázkač. 4: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení?

4 Váš domov ste lepšie izolovali, aby ste znížili spotrebu energie

SHOW SCREEN - READ OUT - JEDEN ODPOVEĎ NA POLOŽKU

5 Kúpili ste si nízkoenergetický dom

Úplne súhlasím //Tend to agree //Tend to disagree // Totally disagree // Don't know

6 Pri kúpe nového spotrebiča pre domácnosť (napr. práčky, chladničky alebo televízora) je nižšia spotreba energie dôležitým faktorom pri výbere

Boj proti zmene klímy by mal byť prioritou v záujme zlepšenia verejného zdravia a kvality života.

7 Prešli ste na dodávateľa energie, ktorý ponúka väčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov ako váš predchádzajúci

1 2 3 4 999

8 Nainštalovali ste tepelné čerpadlo, aby ste znížili svoje účty za energiu a uhlíkovú stopu (Nový)

Náklady na škody spôsobené zmenou klímy sú oveľa vyššie ako náklady na investície potrebné na zelenú transformáciu.

9 Vo vašej domácnosti ste nainštalovali zariadenie na kontrolu a zníženie spotreby energie (napr. inteligentný merač)

1 2 3 4 999

10 Nainštalovali ste solárne panely vo vašej domácnosti

Prijatie opatrení v oblasti zmeny klímy povedie k inováciám, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť spoločností EÚ

11 Pri plánovaní dovolenky a iných ciest na dlhšie vzdialenosti zohľadňujete uhlíkovú stopu vašej dopravy a niekedy podľa toho prispôbujete svoje plány.

1 2 3 4 999

12 Kupujete a jete menej mäsa

Lepšia príprava na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy zlepši život občanov v EÚ

13 Snažíte sa znížiť svoj odpad a pravidelne ho separujete na recykláciu

1 2 3 4 999

14 Vždy, keď je to možné, sa snažíte znížiť spotrebu jednorazových predmetov (napr. plastových tašiek zo supermarketu, nadbytočných obalov, plastových príborov atď.) (M)

Európske spoločnosti by mali dostať väčšiu podporu, aby mohli súťažiť na svetovom trhu s čistými technológiami, výrobkami a službami."

996 Ostatné (SPONTANEOUS)

998 Žiadne (SPONTANEOUS)

999 Neviem

TREND E3993 0C6, upravený

Otázkač. 7: Myslíte si, že vláda (NATIONALITY) robí dost', nie dost' alebo príliš veľa na riešenie zmeny klímy?

Čítať ďalej - One ANSWER ONLY

1 Dost'

2 Nestačí

3 Príliš veľa

999 Neviem

Trend E3993 0C7

Úvodné informácie o otázke8

Teraz sa pozrime do budúcnosti.

Otázkač. 8: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ako je veterná a solárna energia?

Čítať ďalej - One ANSWER PER ITEM

Veľmi dôležité // Veľmi dôležité // Nie veľmi dôležité/
Vôbec nie dôležité

Regionálne a miestne orgány (nové)

1 2 3 4 999

(Národná) vláda

1 2 3 4 999

Európska únia

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C8, upravený

Otázka č.9: Do akej miery je podľa vás dôležité, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, napríklad nabádaním ľudí, aby izolovali svoje domovy a budovy, inštalovali tepelné čerpadlá a používali inteligentné merače?

Čítať ďalej - One ANSWER PER ITEM

Veľmi dôležité // Veľmi dôležité // Nie veľmi dôležité/
Vôbec nie dôležité

Regionálne a miestne orgány (nové)

1 2 3 4 999

(Národná) vláda

1 2 3 4 999

Európska únia

1 2 3 4 999

TREND E3993 0C9, upravený

Otázkač. 10: Nasledujúca otázka sa týka klimatickej neutrality. Cieľom EÚ je dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 – hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií skleníkových plynov. Do akej miery podporujete alebo odmietate cieľ EÚ stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou?

Čítať ďalej - One ANSWER ONLY

1 Úplná podpora

2 Podpora

3 Tendencia postaviť sa proti

4 Úplne proti

999 Neviem

Otázkač. 11: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s každým z týchto tvrdení o fosílnych palivách?

SHOW SCREEN - READ OUT - JEDEN ODPOVEĎ NA POLOŽKU

Úplne súhlasím // Tend to agree // Tend to disagree // Totally disagree // Don't know

Zníženie dovozu fosílnych palív z krajín mimo EÚ zvýši energetickú bezpečnosť a prinesie EÚ hospodársky prospech.

1 2 3 4 999

Na prechod na čistú energiu by sa mala poskytnúť väčšia verejná finančná podpora, aj keď to znamená, že dotácie na fosílnu palivá by sa mali znížiť alebo zastaviť.

1 2 3 4 999

Úvodná otázka č. 12

Prejdime teraz k vystaveniu sa rizikám a hrozbám.

Otázkač. 12: Ako ste osobne vystavený rizikám a hrozbám súvisiacim so životným prostredím a klímou? Napríklad pri požiaroch, povodniach, znečistení alebo extrémnych poveternostných podmienkach.

Čítať ďalej - One ANSWER ONLY

Osobitný prieskum Eurobarometra 565 o zmene klímy

1 Veľmi exponované

2 Čiastočne odhalené

3 Nie sú „veľmi exponované“

4 Vôbec nie sú vystavené

999 Neviem

Trend 99,3 QCI4

Úplne súhlasím // Tend to agree // Tend to disagree // Totally disagree // Don't know

Tradičné médiá (NATIONALITY) poskytujú jasné informácie o zmene klímy a jej príčinách a vplyvoch

1 2 3 4 999

Je ťažké rozlišovať medzi spoľahlivými informáciami a dezinformáciami o zmene klímy na sociálnych médiách.

1 2 3 4 999

Otázkač. 13: Do akej miery je podľa vás naliehavé, aby nasledujúce orgány prijali opatrenia s cieľom pripraviť sa na dôsledky zmeny klímy? Napríklad pripravenosť na stúpajúce teploty, vlny horúčav, záplavy, zvyšovanie hladiny morí alebo extrémne poveternostné javy.

Čítať ďalej - One ANSWER PER ITEM

Veľmi súrne // Pomerne súrne // Nie veľmi súrne // Vôbec nie súrne // Neviem

Regionálne a miestne orgány

1 2 3 4 999

(Národná) vláda

1 2 3 4 999

Európska únia

1 2 3 4 999

Otázkač. 14: Do akej miery súhlasíte s týmito tvrdeniami týkajúcimi sa rôznych rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy?

Čítať ďalej - One ANSWER PER ITEM

Úplne súhlasím // Tend to agree // Tend to disagree // Totally disagree // Don't know

Pri rozhodovaní o dovolenkovej destinácii zvažujete vystavenie extrémnemu počasiu alebo pravdepodobnosť lesných požiarov.

1 2 3 4 999

Pri rozhodovaní o tom, kde žiť, by ste zvažili pravdepodobnosť povodní a vystavenia iným klimatickým rizikám.

1 2 3 4 999

Úvodná otázka č. 15

Ďalšia otázka sa týka informácií a médií.

Otázkač. 15: Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s týmito tvrdeniami o informáciách o zmene klímy?

Čítať ďalej - One ANSWER PER ITEM

Úrad pre vydávanie
publikácií
Európskej únie

ISBN: 978-92-68-28207-6